

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

00-701 Warszawa, ul. Czerniakowska 16

Ubezpieczenia społeczne
i ubezpieczenie zdrowotne
osób duchownych

Poradnik

Ubezpieczenia społeczne
i ubezpieczenie zdrowotne
osób duchownych
Poradnik
data aktualizacji: 21-08-2007 r.

SPIS TREŚCI

SŁOWNICZEK WYBRANYCH POJĘĆ	6
WYKAZ SKRÓTÓW WYSTĘPUJĄCYCH W PORADNIKU	8
I. ZASADY ZGŁASZANIA DO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO OSÓB DUCHOWNYCH	8
1. Ogólne zasady zgłaszania do ubezpieczeń	8
2. Kody tytułu ubezpieczeń	9
3. Zmiany w uregulowaniach prawnych.....	11
<i>Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2003 r.</i>	11
<i>Zmiany obowiązujące od 1 października 2003 r.</i>	12
<i>Zmiany obowiązujące od 1 kwietnia 2004 r.</i>	13
<i>Zmiany obowiązujące od 1 maja 2004 r.</i>	15
<i>Zmiany obowiązujące od 1 października 2004 r.</i>	16
II. ZASADY PODLEGANIA UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM OSÓB DUCHOWNYCH	17
1. Zakres przedmiotowy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych	17
2. Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	17
3. Dobrowolne ubezpieczenia społeczne	18
<i>Dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe</i>	18
<i>Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe</i>	19
<i>Ustanie dobrowolnych ubezpieczeń społecznych</i>	20
4. Zbieg tytułów do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych	21
<i>Osoba duchowna a tytuły rodzące bezwzględny obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych</i>	21
<i>Osoba duchowna a inne tytuły do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi</i>	26
<i>Duchowny mający ustalone prawo do emerytury lub renty a umowa zlecenia</i>	26
<i>Duchowny a prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej</i>	27
5. Ubezpieczenia społeczne osób duchownych będących funkcjonariuszami służb mundurowych przed 1 stycznia 1999 r.	28
III. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.....	28
1. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	28
<i>Zasady zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne</i>	29
<i>Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla duchownego posiadającego inny tytuł do ubezpieczeń</i>	30
<i>Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe</i>	32
2. Zasady finansowania składek.....	33
3. Obliczanie składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem źródeł finansowania	35
<i>Składka na ubezpieczenie wypadkowe dla duchownego będącego płatnikiem składek na własne ubezpieczenia społeczne</i>	37

<i>Składka na ubezpieczenie wypadkowe dla duchownego, za którego składki opłaca płatnik składek (np. instytucja diecezjalna, zakonna).....</i>	38
IV. ZASADY PODLEGANIA UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU	39
1. Warunki ubezpieczenia zdrowotnego.....	39
2. Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne duchownych.....	43
3. Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne duchownych	45
V. SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE.....	46
1. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne duchownych oraz źródła finansowania składki	46
<i>Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.....</i>	46
<i>Podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne.....</i>	51
<i>Zasady ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne.....</i>	51
2. Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	53
VI. ZASADY ROZLICZANIA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE	55
VII. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OSÓB DUCHOWNYCH POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK MACIERZYŃSKI	58
VIII. OGÓLNE WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE ZASAD USTALANIA STOPY PROCENTOWEJ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE	59
IX. PRZYKŁADY DOTYCZĄCE PODLEGANIA UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM I UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU ORAZ OBLICZANIA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE ZA OSOBY DUCHOWNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA SKŁADEK	60
1. Okres od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.....	60
2. Okres od 30 grudnia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r.....	62
3. Okres od 1 stycznia do 31 marca 2003 r.....	70
4. Okres od 1 kwietnia 2003 r. do 31 marca 2004 r.....	73
5. Okres od 1 kwietnia 2004 r.....	75
6. Okres od 1 maja 2004 r.....	79
7. Okres od 1 października 2004 r. 81	
X. ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE OSÓB DUCHOWNYCH PO WEJŚCIU POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ.....	87
1. Określanie właściwego ustawodawstwa na podstawie postanowień art. 13-16 rozporządzenia 1408/71	88
<i>Zasada ogólna - stosowanie ustawodawstwa miejsca pracy .....</i>	88
<i>Zasady szczególne stosowane do osób duchownych pełniących swoją funkcję lub/i wykonujących zatrudnienie na terytorium państw członkowskich.....</i>	88
2. Wyjątki od postanowień art. 13-16 rozporządzenia 1408/71	92
<i>Zasady postępowania przy zawieraniu porozumień wyjątkowych.....</i>	93
<i>Wniosek o zawarcie porozumienia .....</i>	94

3. Zastosowanie postanowień zawartych w rozporządzeniach 1408/71 i 574/72 do osób duchownych będących obywatelami państw trzecich.....	94
4. Formularze stosowane przy określaniu właściwego ustawodawstwa.....	95
<i>Formularz E 101</i>	95
<i>Formularz E 102</i>	98
WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH	99
ZAŁĄCZNIK NR 1	101
<i>Strona 1</i>	101
<i>Strona 2</i>	102
ZAŁĄCZNIK NR 2	103
ZAŁĄCZNIK NR 3	104
<i>Strona 1</i>	104
<i>Strona 2</i>	105
ZAŁĄCZNIK NR 4	106
<i>Strona 1</i>	106
<i>Strona 2</i>	107
ZAŁĄCZNIK NR 5	108
<i>Strona 1</i>	108
<i>Strona 2</i>	109
ZAŁĄCZNIK NR 6	110
<i>Strona 1</i>	110
<i>Strona 2</i>	111

WSTĘP

Celem niniejszego poradnika jest omówienie problematyki związanej z ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym osób duchownych. Szczegółowo przedstawiono w nim stan prawny obowiązujący od 1 stycznia 1999 r., tj. od dnia wejścia w życie reformy ubezpieczeń społecznych i wprowadzenia powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W poradniku omówiono m.in. takie zagadnienia, jak:

- zasady zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego,
- zasady podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, a w szczególności zbiegi tytułów ubezpieczeń - zarówno w ubezpieczeniach społecznych, jak i w ubezpieczeniu zdrowotnym,
- zasady podlegania dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Ponadto w opracowaniu uwzględniono problematykę związaną z ubezpieczeniem osób duchownych będących funkcjonariuszami służb mundurowych, których stosunek służby powstał przed 1 stycznia 1999 r., jak i z ubezpieczeniami społecznymi osób duchownych pobierających zasiłek macierzyński.

Istotną częścią poradnika są rozdziały poświęcone ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne oraz źródłom finansowania składek na te ubezpieczenia, a także rozdział poświęcony ogólnym zasadom ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Poradnik informuje również o podstawowych zasadach składania ubezpieczeniowych dokumentów rozliczeniowych, jak też zawiera liczne przykłady rozliczania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych, z uwzględnieniem zmieniającego się stanu prawnego.

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie praktyczną pomocą dla płatników składek oraz dla innych osób zainteresowanych wymienioną problematyką.

SŁOWNICZEK WYBRANYCH POJĘĆ

Osoba duchowna

- duchowny, członek zakonu męskiego lub żeńskiego Kościoła katolickiego, innego kościoła i związku wyznaniowego, z wyjątkiem alumna seminarium duchownego, nowicjusza, postulanta i juniorysty, którzy nie ukończyli 25 roku życia,
- od 30 grudnia 1999 r. - także alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulant i juniorysta od dnia ukończenia 25 roku życia.

Płatnik składek

- duchowny opłacający składki na własne ubezpieczenia,
- przełożony domu zakonnego lub klasztoru w stosunku do członków swych zakonów,
- za zgodą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - także inna zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna w stosunku do osób duchownych objętych tą zgodą.

Osoba będąca w stosunku służby

- żołnierz zawodowy,
- funkcjonariusz: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu.

Przychód - przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, między innymi z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania umowy agencyjnej lub umowy zlecenia.

Przychód z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych - przychód z tytułu pracy w spółdzielni lub z tytułu wytwarzania na jej rzecz produktów rolnych.

Najniższe wynagrodzenie - najniższe wynagrodzenie za pracę, które było ustalane przez ministra właściwego do spraw pracy na podstawie art. 77⁴ Kodeksu pracy, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2002 r.

Minimalne wynagrodzenie - minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 3-5 oraz w art. 6 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1978). Wymieniona ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. Zastąpiła pojęcie *najniższe wynagrodzenie za pracę* pojęciem *minimalne wynagrodzenie za pracę*.

Członek rodziny

- za członka rodziny uważa się następujące osoby niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu:
  - dziecko własne, dziecko drugiego małżonka, dziecko przysposobione, wnuka, dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo dziecko obce przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, do ukończenia przez nie 18 lat, a jeżeli kształci się dalej - do ukończenia 26 lat, natomiast jeżeli jest niepełnosprawne w znacznym stopniu - bez ograniczenia wieku,
  - małżonka,
  - krewnych wstępnych, pozostających z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym,
- w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 marca 2003 r. za członka rodziny uważano także dzieci uprawnione do renty rodzinnej.

Uwaga!

Warunki podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu członków rodziny są omówione w rozdziale IV poradnika.

WYKAZ SKRÓTÓW WYSTĘPUJĄCYCH W PORADNIKU

- E** - ubezpieczenie emerytalne
- R** - ubezpieczenia rentowe
- W** - ubezpieczenie wypadkowe
- CH** - ubezpieczenie chorobowe
- O** - ubezpieczenie obowiązkowe
- D** - ubezpieczenie dobrowolne
- N** - nie podlega ubezpieczeniu na podstawie obowiązujących przepisów

I. ZASADY ZGŁASZANIA DO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO OSÓB DUCHOWNYCH

1. Ogólne zasady zgłaszania do ubezpieczeń

Obowiązek zgłoszenia osoby duchownej do ubezpieczeń społecznych i/lub do ubezpieczenia zdrowotnego należy do płatnika składek. Zgłoszenie należy złożyć w ciągu 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń.

Jeżeli płatnikiem składek za siebie jest sama osoba duchowna, wówczas powinna ona złożyć następujące formularze:

- ZUS ZUA „Zgłoszenie do ubezpieczeń/zgłoszenie zmiany danych” - dokonując tym dokumentem zarówno zgłoszenia płatnika składek, jak i zgłoszenia do ubezpieczeń, którym dana osoba duchowna podlega (tj. odpowiednio: do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego lub tylko do ubezpieczeń społecznych),
- ZUS ZZA „Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/zgłoszenie zmiany danych” - dokonując tym dokumentem zgłoszenia płatnika składek, jak i zgłoszenia do ubezpieczenia, osoby duchownej podlegającej tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Zgłoszenie do ubezpieczeń osoba duchowna składa w jednostce terenowej ZUS właściwej ze względu na miejsce zamieszkania. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania powinna ona dokonać stosownej zmiany, odpowiednio na formularzu ZUS ZUA/ZUS ZZA.

Jeśli płatnikiem składek dla osoby duchownej jest przełożony domu zakonnego lub klasztoru bądź instytucja diecezjalna lub zakonna, wówczas płatnik składek w terminie 7 dni od powstania stosunku prawnego uzasadniającego objęcie ubezpieczeniami pierwszej osoby, składa formularze:

- ZUS ZPA „Zgłoszenie/zmiana danych płatnika składek - osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej” - dokonując tym dokumentem zgłoszenia płatnika składek,
- ZUS ZUA „Zgłoszenie do ubezpieczeń/zgłoszenie zmiany danych” - dokonując za pomocą tego dokumentu odpowiednio zgłoszenia: do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego lub tylko do ubezpieczeń społecznych,
- ZUS ZZA „Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego/zgłoszenie zmiany danych” - dokonując za pomocą tego dokumentu zgłoszenia wszystkich osób podlegających tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Prawdziwość danych zawartych w składanym zgłoszeniu do ubezpieczeń osoba zgłaszana potwierdza własnoręcznym podpisem. W przypadku przekazywania do jednostki terenowej ZUS zgłoszeń do ubezpieczeń w formie dokumentu elektronicznego, zgłoszenie w postaci

dokumentu pisemnego, z własnoręcznym podpisem osoby duchownej zgłaszanej do ubezpieczeń, płaćnik składek przechowuje przez 5 lat.

Na podstawie danych wykazanych w zgłoszeniu do ubezpieczeń zakładane jest konto ubezpieczonego. Konto to zostanie założone prawidłowo pod warunkiem poprawnego podania w składanym zgłoszeniu wszystkich niezbędnych danych, w tym identyfikatorów numerycznych. W zgłoszeniu do ubezpieczeń należy podać następujące dane identyfikacyjne:

- PESEL i NIP, a w razie braku tych identyfikatorów lub jednego z nich - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
- nazwisko i imię osoby zgłaszanej oraz datę urodzenia.

Powyższą zasadę stosuje się do wszystkich osób zgłaszanych do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego, albo tylko do ubezpieczenia zdrowotnego.

W razie konieczności wykazania jako identyfikatora numerycznego serii i numeru paszportu trzeba pamiętać o tym, iż w przypadku gdy seria i numer paszportu są dłuższe niż liczba pól przewidzianych w formularzu ZUS ZUA lub ZUS ZZA, należy wykazywać kolejno tylko litery (oznaczające serię) i cyfry, które mieszczą się w przeznaczonych do tego polach.

Uwaga !

W przypadku osoby zgłaszanej do ubezpieczeń należy podawać dwa identyfikatory numeryczne. Jeżeli więc w zgłoszeniu do ubezpieczeń zostały już dla danej osoby wykazane identyfikatory NIP i PESEL, to nie należy podawać serii i numeru dowodu osobistego lub paszportu.

Członków rodziny osoby duchownej uprawnionych do korzystania ze świadczeń zdrowotnych z tego tytułu należy zgłaszać odpowiednio:

- na formularzu ZUS ZCZA „Zgłoszenie danych o członkach rodziny, których adres zamieszkania jest zgodny z adresem zamieszkania ubezpieczonego, dla celów ubezpieczenia zdrowotnego” lub
- na formularzu ZUS ZCNA „Zgłoszenie danych o członkach rodziny, których adres zamieszkania nie jest zgodny z adresem zamieszkania ubezpieczonego, dla celów ubezpieczenia zdrowotnego”.

2. Kody tytułu ubezpieczeń

Osoba duchowna powinna być zgłaszana do ubezpieczeń (na formularzu ZUS ZUA/ZUS ZZA) z właściwym kodem tytułu ubezpieczeń.

Kod tytułu ubezpieczeń składa się z 6 znaków, które oznaczają:

2 pierwsze znaki	-	podmiot podstawowy,
2 następne znaki	-	rozszerzenie podmiotu,
5 znak	-	ustalone bądź nieustalone prawo do emerytury lub renty,
6 znak	-	ustalony bądź nieustalony stopień niepełnosprawności.

Poniżej podajemy **kody tytułów ubezpieczeń**, jakie mogą być wykazywane w zgłoszeniach do ubezpieczeń i w dokumentach rozliczeniowych w przypadku osób duchownych (4 pierwsze znaki):

- 1010** - duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę o minimalnej podstawy wymiaru,

- 1011** - duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru oraz od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru, należną za okres do 31 marca 2004 r.,
- 1012** - duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru, Kod stosowany począwszy od 1 kwietnia 2004 r. W celu umożliwienia dokonywania korekt dokumentów rozliczeniowych kod ten może być stosowany za okres od 1 stycznia 1999 r.
- 1020** - duchowny nieprowadzący działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru,
- 1030** - duchowny prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, Kod nie obowiązuje od 1 października 2003 r., w związku z tym nie powinien być używany w dokumentach zgłoszeniowych i rozliczeniowych składanych za okres od tej daty.
- 1040** - alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanta, juniorysta przed ukończeniem 25 roku życia, Kod ten stosowany jest wyłącznie w odniesieniu do wymienionych wyżej osób, jeżeli są zgłaszane do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalnego i rentowych na podstawie art. 7 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.
- 5000** - inny tytuł do ubezpieczeń, Kod używany w okresie do 30 września 2003 r. w przypadku alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników, do dnia ukończenia 25 roku życia, w celu opłacenia składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.
- 1050** - alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanta i juniorysta, podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu, Kod obowiązuje za okres od 1 października 2003 r.; powinien być stosowany w miejsce poprzednio używanego kodu 50 00.
- 2410** - osoby objęte dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym. Kod ten służy do zgłaszania cudzoziemców, członków zakonów oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów i ich odpowiedników przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
- w okresie od 27 września 2001 r. do 31 marca 2003 r. - na podstawie wizej pobytovej, karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu po zawarciu umowy z kasą chorych o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne
  - w okresie od 1 kwietnia 2003 r. - na podstawie wizej, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, a od 1 października 2005 r. także na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub posiadających status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystających z ochrony czasowej na jej terytorium, po zawarciu umowy z oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne.

Kod prawa do emerytury lub renty (5 znak kodu tytułu ubezpieczeń):

- 0 - oznacza osobę, która nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty,
- 1 - oznacza osobę, która ma ustalone prawo do emerytury,
- 2 - oznacza osobę, która ma ustalone prawo do renty.

Kod stopnia niepełnosprawności (6 znak kodu tytułu ubezpieczeń):

- 0 - oznacza osobę, która nie posiada orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub osobę, która posiada orzeczenie, ale nie przedłożyła go płatnikowi składek,
- 1 - oznacza osobę, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (także osobę, która przedłożyła płatnikowi składek: orzeczenie o zaliczeniu do III grupy inwalidów lub orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy wydane przez lekarza orzecznika ZUS),
- 2 - oznacza osobę, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także osobę, która przedłożyła płatnikowi składek: orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidów lub orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy wydane przez lekarza orzecznika ZUS),
- 3 - oznacza osobę, która przedłożyła płatnikowi składek orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (także osobę, która przedłożyła płatnikowi składek: orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów lub orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji wydane przez lekarza orzecznika ZUS).

Powyższe wynika z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. nr 123, poz. 776 z późn. zm.).

Zatem, składający się z 6 znaków kod tytułu ubezpieczeń 10 10 00 oznacza: duchownego nieprowadzącego działalności gospodarczej, opłacającego składki od minimalnej podstawy wymiaru składek, niemającego ustalonego prawa do emerytury lub renty, nieposiadającego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Każda osoba duchowna, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych i/lub do ubezpieczenia zdrowotnego, podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu. Powinien on tego dokonać na formularzu ZUS ZWUA „Wyrejestrowanie z ubezpieczeń”.

3. Zmiany w uregulowaniach prawnych

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2003 r.

Od 1 stycznia 2003 r., w związku ze zmianą przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek ma obowiązek przekazywać dokument zgłoszenie płatnika składek w formie dokumentu pisemnego - tzn. na formularzu według ustalonego wzoru lub jako wydruk z aktualnego programu „Płatnik”. Do dokumentu zgłoszenie płatnika składek, jak i do dokumentu zgłoszenie zmiany danych identyfikacyjnych płatnika składek, należy dołączyć:

- kopię decyzji o nadaniu NIP,
- kopię zaświadczenia o nadaniu numeru REGON.

Ponadto od 1 stycznia 2003 r. uległ zmianie zakres danych wykazywanych w zgłoszeniu płatnika składek (ZUS ZPA) oraz w zgłoszeniach do ubezpieczeń (ZUS ZUA i ZUS ZZA).

Jednocześnie, od wymienionej daty, o zmianach w stosunku do danych wykazanych w poprzednio złożonym zgłoszeniu do ubezpieczeń, a dotyczących:

- tytułu ubezpieczeń
- rodzajów ubezpieczeń
- terminów powstania ubezpieczeń,

płatnik składek zawiadamia Zakład Ubezpieczeń Społecznych poprzez złożenie wyrejestrowania (ZUS ZWUA) i ponowne zgłoszenie do ubezpieczeń (ZUS ZUA/ ZUS ZZA) z prawidłowymi danymi.

Przykład 1

Osoba duchowna dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZUA (patrz: załącznik 1 - [strona 1](#), [strona 2](#)). Następnie zaistniała okoliczność uzasadniająca podleganie tej osoby tylko obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

W tym przypadku powinno nastąpić wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZWUA (patrz: [załącznik 2](#)), a następnie ponowne zgłoszenie tylko do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA (patrz: załącznik 3 - [strona 1](#), [strona 2](#)).

Przykład 2

Osoba duchowna przystąpiła od 1 stycznia 2003 r. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Od 1 lutego 2003 r. przystąpiła natomiast do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W tym przypadku powinny zostać złożone następujące dokumenty ubezpieczeniowe:

- ZUS ZUA - w ciągu 7 dni od powstania obowiązkowych ubezpieczeń, tj. od 1 stycznia 2003 r.,
- ZUS ZWUA - od 1 lutego 2003 r., w którym duchowny wyrejestrowuje się z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ZUS ZUA - od 1 lutego 2003 r., w którym dokona zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń: emerytalnego, rentowych i wypadkowego, do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Należy podkreślić, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zażądać od płatnika składek ponownego złożenia dokumentów zgłoszenie płatnika składek lub zgłoszenie do ubezpieczeń, jeżeli zgłoszenia te nie zostały zidentyfikowane w systemie informatycznym Zakładu.

Zmiany obowiązujące od 1 października 2003 r.

Od 1 października 2003 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 6 sierpnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących oraz innych dokumentów (Dz.U. nr 150, poz. 1457). Wprowadziło ono kilka istotnych zmian w zakresie wzorów formularzy ubezpieczeniowych oraz kodów wykorzystywanych przy ich wypełnianiu.

Dotychczasowe kody - określone w załączniku nr 20 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 4 grudnia 1998 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących oraz innych dokumentów - należy stosować przy sporządzaniu dokumentów przekazywanych za okres do 30 września 2003 r.

Nowe kody stosuje się przy wypełnianiu dokumentów przekazywanych za okres od 1 października 2003 r., z tym że kody oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia stosuje się w dokumentach zgłoszenie do ubezpieczeń przekazywanych za okres od 1 kwietnia 2003 r.

Nowo wprowadzony kod tytułu ubezpieczeń 10 50 XX (alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulant i juniorysta, podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu) stosowany jest wyłącznie do obywateli polskich podlegających obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Od 1 października 2003 r. nie obowiązuje natomiast kod tytułu ubezpieczeń 10 30 XX (duchowny prowadzący pozarolniczą działalność). Osoba duchowna prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą powinna posługiwać się kodem tytułu ubezpieczeń przewidzianym dla osób prowadzących pozarolniczą działalność (tj. odpowiednim kodem z grupy kodów rozpoczynających się od 05 XX XX).

W związku z powyższymi zmianami ubezpieczonego, który nie został wyrejestrowany przed 1 października 2003 r., a jego kod tytułu ubezpieczeń uległ zmianie, płatnik składek był zobowiązany:

- wyrejestrować na formularzu ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania 1 października 2003 r. i dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczeń,
- zgłosić do ubezpieczeń na formularzu ZUS ZUA lub ZUS ZZA - z datą powstania obowiązku ubezpieczeń 1 października 2003 r. i nowym kodem tytułu ubezpieczeń.

Przykład 1

Obywatel Polski, będący alumnem seminarium duchownego został zgłoszony od 1 września 2002 r. do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, na druku ZUS ZZA, z kodem tytułu ubezpieczeń 50 00 XX. Osoba ta nadal będzie podlegać obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu ze wskazanego tytułu po 30 września 2003 r.

Płatnik składek był zobowiązany do przekazania za tę osobę:

- formularza ZUS ZWUA - w którym wyrejestrował ją z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 października 2003 r., z kodem tytułu ubezpieczenia 50 00 XX oraz kodem przyczyny wyrejestrowania 600,
- formularza ZUS ZZA - w którym zgłosił ją do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 października 2003 r., z kodem tytułu ubezpieczenia 10 50 XX.

Przykład 2

Osoba duchowna prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. W styczniu 2000 r. zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu ubezpieczenia 10 30 XX. W związku z powyższym osoba ta powinna:

- wyrejestrować się z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, na formularzu ZUS ZWUA, od 1 października 2003 r., z kodem tytułu ubezpieczenia 10 30 XX oraz kodem przyczyny wyrejestrowania 600,
- zgłosić się do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, na formularzu ZUS ZUA, od 1 października 2003 r., z kodem tytułu ubezpieczenia 05 10 XX (osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą).

Zmiany obowiązujące od 1 kwietnia 2004 r.

Od 1 kwietnia 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów

miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących oraz innych dokumentów (Dz.U. 2004 nr 1, poz. 3).

W związku ze zmianą przepisów rozporządzenia, za okres od 1 kwietnia 2004 r. osoby duchowne podlegające obowiązkowo bądź dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu, albo tylko ubezpieczeniom społecznym lub też tylko obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu, w dokumentach zgłoszeniowych wykorzystywały dwa kody tytułu ubezpieczenia: 10 10 XX oraz 10 20 XX.

Kod 10 11 XX wykorzystywany był jedynie za okres do 31 marca 2003 r. Kod 10 12 XX, wprowadzony wyżej wymienionym rozporządzeniem, obowiązuje za okres od 1 kwietnia 2004 r.; nie podlega on wykazywaniu w dokumentach zgłoszeniowych, wykorzystywany jest wyłącznie w dokumentach rozliczeniowych.

Wobec powyższego osoba duchowna zgłoszona do ubezpieczeń z kodem tytułu ubezpieczenia 10 11 XX jest zobowiązana do:

- wyrejestrowania się na formularzu ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania 1 kwietnia 2004 r. i dotychczasowym kodem tytułu ubezpieczeń,
- zgłoszenia się do ubezpieczeń społecznych na formularzu ZUS ZUA (lub ZUS ZZA) - z datą powstania obowiązku ubezpieczeń od 1 kwietnia 2004 r. i z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX lub 10 20 XX.

Przykład 1

Osoba duchowna od 1 stycznia 2000 r. opłacała składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru. W styczniu 2000 r. zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu ubezpieczeń 10 11 XX. Od 1 kwietnia 2004 r. osoba ta nadal będzie opłacać składki od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru.

Osoba duchowna jest zobowiązana do złożenia:

- formularza ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 1 kwietnia 2004 r., kodem tytułu ubezpieczenia 10 11 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 600,
- formularza ZUS ZUA - z datą zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego 1 kwietnia 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 XX lub 10 20 XX.

Przykład 2

W styczniu 1999 r. duchowny dokonał zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX. Do 31 marca 2004 r. opłacał składki od minimalnej podstawy wymiaru. Od 1 kwietnia 2004 r. zamierza opłacać składki od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru.

Duchowny, o którym mowa, nie składa formularza zgłoszeniowego ZUS ZUA z kodem tytułu ubezpieczenia 10 12 XX.

Przykład 3

Duchowny zgłosił się do ubezpieczeń społecznych z kodem tytułu ubezpieczenia 10 11 XX. Do 31 marca 2004 r. opłacał składki od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru. Od 1 kwietnia 2004 r. zamierza opłacać składki od minimalnej podstawy wymiaru.

Wymieniony duchowny jest zobowiązany do złożenia:

- formularza ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych od 1 kwietnia 2004 r. kodem tytułu ubezpieczeń 10 11 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 600,

- formularza ZUS ZUA - z datą zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych 1 kwietnia 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX.

Zmiany obowiązujące od 1 maja 2004 r.

Od 1 maja 2004 r. weszła w życie zmiana ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

W związku z tą zmianą od 1 maja 2004 r. obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym zostali objęci członkowie zakonów męskich i żeńskich Kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjusze, postulanci i junioryści posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), a także nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE /EOG te z wyżej wymienionych osób, które legalnie zamieszkują na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG.

Wobec powyższego, za wymienionych wyżej członków zakonów zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo bądź dobrowolnie, na formularzu ZUS ZUA, z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX lub 10 20 XX, lub/i do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA, z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX - płatnik składek był zobowiązany złożyć:

- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX lub 10 20 XX,
- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX,
- formularz ZUS ZUA - z datą zgłoszenia do obowiązkowych lub/i dobrowolnych ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX lub 10 20 XX.

Za alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszy, postulanców i juniorystów posiadających obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, oraz nieposiadających obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG legalnie zamieszkujących na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG zgłoszonych do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego, z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX - płatnik składek zobowiązany był złożyć:

- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX,
- formularz ZUS ZZA - z datą zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 50 XX.

Przykład 1

Członek zakonu, posiadający obywatelstwo Litwy, został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX. Po zawarciu umowy o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne z oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia został również zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX.

Od 1 maja 2004 r. Litwa stała się członkiem Unii Europejskiej. W związku z tym, za wymienionego duchownego płatnik składek był zobowiązany złożyć:

- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych od 1 maja 2004 r., kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 600,
- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r., kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 100,

- formularz ZUS ZUA - z datą zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX.

Przykład 2

Nowicjuszka, obywatelka Słowacji - po zawarciu umowy o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne z oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia - została zgłoszona przez zakon do ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA, z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX.

Słowacja od 1 maja 2004 r. jest państwem członkowskim Unii Europejskiej. Zatem zakon, jako płatnik składek, zobowiązany był złożyć:

- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r., kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 100,
- formularz ZUS ZZA - z datą zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 50 XX.

Jeżeli natomiast zgłoszeń do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA, z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX, dokonali przed 1 maja 2004 r. cudzoziemcy - członkowie zakonów bądź alumni seminariów duchownych lub teologicznych, nowicjusze, postulanci czy junioryści - którzy od 1 maja 2004 r. są obywatelami państw członkowskich UE/EOG, bądź osobami nieposiadającymi obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG legalnie zamieszkującymi na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG to są oni zobowiązani złożyć:

- formularz ZUS ZWUA - z datą wyrejestrowania z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r., z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX i kodem przyczyny wyrejestrowania 100.

Natomiast płatnicy składek przekażą za ww. osoby tylko zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZUA - po uprzednim wyrejestrowaniu z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych na formularzu ZUS ZWUA - bądź tylko zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego, na formularzu ZUS ZZA. Nie składają oni zatem wyrejestrowań z kodem tytułu ubezpieczeń 24 10 XX.

Zmiany obowiązujące od 1 października 2004 r.

W związku z wejściem w życie od 1 października 2004 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) uległy zmianie zasady opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby duchowne niebędące podatnikami zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych.

Osoba duchowna niebędąca podatnikiem zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych, wykonująca pracę nakładczą lub umowę cywilnoprawną i podlegająca obowiązkowo ubezpieczeniu z tych tytułów, powinna zostać zgłoszona również do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu bycia osobą duchowną.

Płatnik składek ma obowiązek złożyć:

- formularz ZUS ZZA - z datą zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego 1 października 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 XX.

Przykład 1

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zawarł umowę zlecenia od 1 stycznia 2004 r. Jako tytuł obowiązkowych ubezpieczeń społecznych wybrał umowę zlecenia. Z tytułu bycia osobą duchowną do 30 września 2004 r. nie

opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne, od 1 października 2004 r. ma obowiązek tę składkę opłacać.

Za wymienionego duchownego płatnik składek ma obowiązek złożyć:

- formularz ZUS ZZA - z datą zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego 1 października 2004 r. i kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 XX.

Uwaga!

Zasady wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych zostały omówione w poradniku [Zasady wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych](#), dostępnym w terenowych jednostkach organizacyjnych ZUS.

II. ZASADY PODLEGANIA UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM OSÓB DUCHOWNYCH

Z dniem 1 stycznia 1999 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137, poz. 887 z późn. zm.), która wprowadziła nowe zasady ubezpieczeń społecznych dotyczące osób fizycznych, w tym duchownych.

1. Zakres przedmiotowy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Zgodnie z wymienioną wyżej ustawą osoby duchowne podlegają:

- ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (mogą one podlegać tym ubezpieczeniom **obowiązkowo** bądź **dobrowolnie**, na swój wniosek, w zależności od uwarunkowań dotyczących osoby zgłaszanej do ubezpieczeń),
- ubezpieczeniu wypadkowemu, tj. ubezpieczeniu z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (osoby duchowne podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, zarówno obowiązkowo jak i dobrowolnie, podlegają **obowiązkowemu** ubezpieczeniu wypadkowemu),
- ubezpieczeniu chorobowemu, tj. ubezpieczeniu w razie choroby i macierzyństwa (dla osób duchownych jest to ubezpieczenie **dobrowolne**; wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym mogą składać wyłącznie te osoby, które podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym; jeżeli ubezpieczony nie złoży ww. wniosku, to nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu).

2. Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne

Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nałożyła obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych na osoby fizyczne, które na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są m.in. osobami duchownymi.

W zakresie ubezpieczeń społecznych nie ma znaczenia czy osoba duchowna posiada obywatelstwo polskie, czy też jest cudzoziemcem. Obowiązek ubezpieczeń społecznych związany jest z faktem pozostawania osobą duchowną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Od 1 stycznia 1999 r. osoby duchowne, objęte z tego tytułu ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, objęte są również obowiązkowym ubezpieczeniem wypadkowym.

Osoby duchowne podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od dnia przyjęcia do stanu duchownego do dnia wystąpienia z tego stanu, a w przypadku alumnów seminariów duchownych, nowicjuszy, postulantów i juniorystów - od dnia ukończenia 25 roku życia. Należy jednak podkreślić, że alumni seminariów duchownych i teologicznych, nowicjusze, postulanci, junioryści i ich odpowiednicy dopiero od 30 grudnia 1999 r. podlegają

obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od dnia ukończenia 25 roku życia, jako osoby duchowne.

Dla osoby duchownej ubezpieczenia społeczne (tj. emerytalne i rentowe) są obowiązkowe wtedy, gdy jest to jedyny tytuł do ubezpieczeń społecznych dla danej osoby, a ponadto osoba duchowna nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty.

Przykład 1

Cudzoziemiec, będący członkiem zakonu (który nie jest zakonem kontemplacyjno-klauzurowym), przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemiec ten podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu z tytułu bycia osobą duchowną.

Kod tytułu ubezpieczeń	1	0	1	0	0	0
Rodzaj ubezpieczeń	E	R	CH	W		
Zasady podlegania:	O	O	N	O		

Przykład 2

Alumn seminarium duchownego w dniu 30 września 1999 r. ukończył 25 lat. Do 29 grudnia 1999 r. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną. Od 30 grudnia 1999 r. podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu bycia osobą duchowną.

Jeżeli alumn ten nie złożył wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, to nie podlega ubezpieczeniu chorobowemu.

Kod tytułu ubezpieczeń	1	0	1	0	0	0
Rodzaj ubezpieczeń	E	R	CH	W		
Zasady podlegania:	O	O	N	O		

3. Dobrowolne ubezpieczenia społeczne

Osoba duchowna może podlegać dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu chorobowemu, jeżeli spełnia warunki określone w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (zwanej dalej także ustawą o s.u.s.).

Dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Zgodnie z art. 14 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony.

Dobrowolnymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, na swój wniosek, mogą być objęci:

- osoby duchowne mające ustalone prawo do emerytury lub renty,
- osoby duchowne podlegające obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innego tytułu,
- alumni seminariów duchownych, nowicjusze, postulanci i junioryści do ukończenia 25 roku życia (na podstawie art. 7 pkt 5 ustawy o s.u.s.).

Dla osoby duchownej przystępującej do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia duchownym obowiązkowe będzie ubezpieczenie wypadkowe.

Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

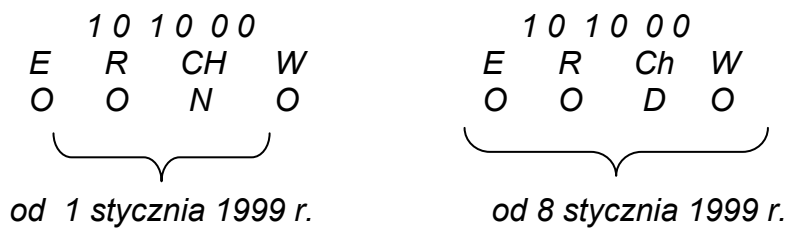
Wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym mogą złożyć tylko duchowni objęci obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu bycia osobą duchowną.

W okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r. dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym duchowny był obejmowany od dnia wskazanego we wniosku, nie wcześniej jednak niż od dnia zgłoszenia wniosku.

Przykład 1

Duchowny podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 1 stycznia 1999 r. Zamierzał również - od tej daty - przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń, tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego, oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego złożył w dniu 8 stycznia 1999 r.

Duchowny został objęty dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 8 stycznia 1999 r., tj. od dnia zgłoszenia wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem. Nie mógł być objęty ubezpieczeniem chorobowym od 1 stycznia 1999 r., gdyż zgłoszenie na formularzu ZUS ZUA, z zaznaczonym polem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, wpłynęło po tej dacie).

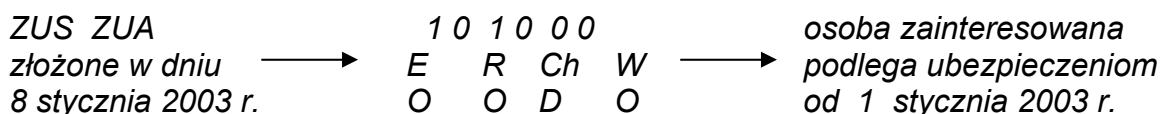
Od 1 stycznia 2003 r., w związku ze zmianą ustawy o s.u.s., objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku, w sytuacji gdy zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych nastąpi nie później niż **w ciągu 7 dni** od powstania obowiązku tych ubezpieczeń.

Przykład 2

Osoba duchowna złożyła zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych w dniu 8 stycznia 2003 r. W zgłoszeniu do ubezpieczeń podała:

- *jako datę podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu - 1 stycznia 2003 r.*
- *jako datę przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego - również 1 stycznia 2003 r.*

Osoba ta została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 1 stycznia 2003 r., ponieważ zgłoszenie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego nastąpiło w ciągu 7 dni od powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, a więc zostało ono złożone w terminie.

Przykład 3

Osoba duchowna złożyła zgłoszenie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w dniu 15 stycznia 2003 r. W zgłoszeniu tym podała jako datę podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom

społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, 1 stycznia 2003 r. Zamierzała również przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 15 stycznia 2003 r. Osoba duchowna, o której mowa, powinna była złożyć następujące dokumenty ubezpieczeniowe:

- ZUS ZUA - podając jako datę powstania obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego, 1 stycznia 2003 r.,

ZUS ZUA		1 0 1 0 0 0					osoba zainteresowana
złożone w dniu	→	E	R	CH	W	→	podlega obowiązkowym
15 stycznia 2003 r.		O	O	N	O		ubezpieczeniom
							od 1 stycznia 2003 r.

- ZUS ZWUA - dokonując wyrejestrowania z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego, od 15 stycznia 2003 r.,

ZUS ZWUA		1 0 1 0 0 0					wyrejestrowanie
złożone w dniu	→	E	R	CH	W	→	następuje
15 stycznia 2003 r.		O	O	N	O		od 15 stycznia 2003 r.

- ZUS ZUA - dokonując zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego, od 15 stycznia 2003 r. oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, również od 15 stycznia 2003 r.

ZUS ZUA		1 0 1 0 0 0					w zgłoszeniu osoba
złożone w dniu	→	E	R	Ch	W	→	zainteresowana podaje datę
15 stycznia 2003 r.		O	O	D	O		podlegania wszystkim
							ubezpieczeniom
							od 15 stycznia 2003 r.

Powyższy sposób składania dokumentów zgłoszeniowych wynika z przepisu ustawy o s.u.s., który stanowi, że o zmianach dotyczących rodzajów ubezpieczeń i terminach ich powstania płatnik zawiadamia ZUS poprzez złożenie wyrejestrowania i ponowne zgłoszenie do ubezpieczeń z prawidłowymi danymi.

Ustanie dobrowolnych ubezpieczeń społecznych

Dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe ustają:

- od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony,
- od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie (jeżeli za część miesiąca został pobrany zasiłek, ubezpieczenie chorobowe ustaje od dnia następującego po dniu, za który zasiłek przysługuje),
- od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

W uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie. W tym celu osoba duchowna, w stosunku do której ustało dobrowolne ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub

chorobowe, powinna wystąpić do terenowej jednostki ZUS, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania, z wnioskiem o wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie.

W przypadku ustania dobrowolnych ubezpieczeń osób duchownych, w stosunku do których funkcję płatnika składek pełni przełożony domu zakonnego lub klasztoru, albo, za zgodą ZUS, inna zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna, o wyrażenie zgodny na opłacenie składki po terminie - w imieniu wszystkich duchownych - może wystąpić płatnik składek. Wyrażenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgody na opłacenie składki po terminie oznacza, że osoba duchowna podlega nadal dobrowolnym ubezpieczeniom społecznym.

4. Zbieg tytułów do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych

Zbieg tytułów ubezpieczeń występuje w przypadku gdy dana osoba spełnia warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, o których mowa w art. 6 ustawy o s.u.s., z kilku różnych tytułów. O tym, z którego z tych tytułów dana osoba podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym rozstrzyga art. 9 tej ustawy.

Bezwzględny obowiązek ubezpieczeń społecznych istnieje z tytułu:

- pozostawania w stosunku pracy,
- członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej i spółdzielni kółek rolniczych,
- pozostawania w stosunku służby (w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r. - także w stosunku zastępczej formy służby wojskowej),
- od 30 grudnia 1999 r. - pobierania świadczenia socjalnego wypłacanego w okresie urlopu lub pobierania zasiłku socjalnego wypłacanego na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia, a także pobierania wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego, a od 1 czerwca 2004 r. również w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie.

Powyższe oznacza, że żaden inny tytuł do ubezpieczeń społecznych, ani też ustalone prawo do emerytury lub renty, nie wyłącza tych osób z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z wymienionych wyżej tytułów.

Osoba duchowna a tytuły rodzące bezwzględny obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych

■ okres od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.

Osoba duchowna, która spełniała jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów była obejmowana obowiązkowo ubezpieczeniami z tytułu stosunku pracy, członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej i spółdzielni kółek rolniczych, stosunku służby lub zastępczej formy służby wojskowej. Równocześnie nie miała znaczenia wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia. Duchowny, na swój wniosek, mógł być objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 1

W okresie od 1 stycznia do 30 listopada 1999 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 400 zł miesięcznie. Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym tylko z tytułu stosunku pracy. Dobrowolnie, na swój wniosek, mógł podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 2

Duchowny pozostawał w stosunku służby, jednocześnie miał zawartą umowę o pracę. Duchowny ten podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pozostawania w stosunku służby oraz z tytułu pozostawania w stosunku pracy. Dobrowolnie, na swój wniosek, mógł podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną.

■ okres od 30 grudnia 1999 r.

Od 30 grudnia 1999 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 110, poz. 1256), która uzależniła podleganie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów od przychodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek, ze stosunku pracy, członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej i spółdzielni kółek rolniczych, stosunku służby, stosunku zastępczej formy służby wojskowej, pobierania świadczenia socjalnego lub zasiłku socjalnego. W sytuacji gdy osoby mające wyżej wymieniony tytuł do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych osiągnęły przychód, w przeliczeniu na okres miesiąca, niższy niż najniższe wynagrodzenie, podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym także z innych posiadanych tytułów, wymienionych w art. 6 ustawy o s.u.s.

Zatem, w sytuacji gdy osoba duchowna osiągnęła przychód - z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, stosunku zastępczej formy służby wojskowej, stosunku służby lub pobierania świadczenia socjalnego bądź zasiłku socjalnego - w przeliczeniu na okres miesiąca niższy niż najniższe wynagrodzenie, podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym także z tytułu bycia osobą duchowną. Przy czym, w takim przypadku należało opłacać składki z tytułu bycia osobą duchowną od różnicy pomiędzy kwotą najniższego wynagrodzenia, a przychodem, uzyskiwanym z danego tytułu, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tego tytułu.

Wyjątek od wymienionej zasady stanowili i stanowią pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, którym przepisy Kodeksu pracy gwarantują co najmniej najniższe wynagrodzenie, a także pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy, którzy w umowie o pracę mają zagwarantowane wynagrodzenie w kwocie co najmniej równej lub wyższej od najniższego wynagrodzenia. W ich przypadku tak długo, jak długo trwać będzie stosunek pracy, ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia osobą duchowną mają charakter dobrowolny.

Przykład 1

Przez cały 2000 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem 500 zł. Podlegał on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy oraz z tytułu bycia duchownym, ponieważ z tytułu stosunku pracy nie osiągał miesięcznie przychodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek, w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia (w 2000 r. wynosiło ono: od stycznia do lutego 670 zł, od marca 700 zł).

Przykład 2

W 2001 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umów o pracę: u pracodawcy A z wynagrodzeniem 300 zł, u pracodawcy B z wynagrodzeniem 400 zł. Podlegał on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, u pracodawców A i B, oraz z tytułu bycia duchownym, gdyż łącznie u obu pracodawców nie osiągał miesięcznie przychodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek, w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia (w 2001 r. wynosiło ono 760 zł).

Przykład 3

Od 1 stycznia 2001 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Z powodu przebywania na zasiłku chorobowym w kwietniu 2001 r. otrzymał wynagrodzenie w wysokości 400 zł. Podlegał on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy, mimo że za kwiecień 2001 r. nie osiągnął przychodu w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia, tj. 760 zł. Dobrowolnie, na swój wniosek, mógł podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 4

W 2002 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy. W umowie o pracę miał zagwarantowane wynagrodzenie równe najniższemu wynagrodzeniu, tj. 760 zł.

W kwietniu 2002 r. pracodawca nie wypłacił pracownikowi pełnego należnego wynagrodzenia z powodu braku środków. Pracownik otrzymał wynagrodzenie w wysokości 300 zł. Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy. Dobrowolnie, na swój wniosek, mógł podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym.

Należy dodać, że zgodnie z przepisami znowelizowanej w grudniu 1999 r. ustawy o s.u.s., za pracownika uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli osoba taka zawarła umowę z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub jeżeli wykonuje taką umowę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Z powyższego wynika, że pracownik wykonujący wymienione wyżej umowy cywilnoprawne u pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub na rzecz tego pracodawcy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z także z tytułu tych umów, tak jak ze stosunku pracy. Przepisy te stosuje się począwszy od umów zawartych od 14 stycznia 2000 r.

Zatem duchowny, który pozostaje w stosunku pracy i dodatkowo zawrze z pracodawcą umowę zlecenia, będzie podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym, gdy łącznie - z tytułu stosunku pracy i umowy zlecenia - nie osiągnie przychodu, w przeliczeniu na okres miesiąca, w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia.

Przykład 1

W 2000 r. duchowny zawarł umowę o pracę, w której wynagrodzenie za wykonywanie pracy określono w wysokości 500 zł miesięcznie. Jednocześnie z pracodawcą, z którym pozostawał w stosunku pracy, zawarł umowę zlecenia na okres jednego roku. Za wykonywanie tej umowy duchowny uzyskiwał przychód w wysokości 300 zł miesięcznie.

W wymienionym roku duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy oraz z tytułu umowy zlecenia. Nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym, gdyż łączny przychód uzyskany z tytułu stosunku pracy i umowy zlecenia u tego samego pracodawcy, w przeliczeniu na okres jednego miesiąca, przewyższał najniższe wynagrodzenie (w 2000 r. wynosiło ono: od stycznia do lutego 670 zł, od marca 700 zł). Dobrowolnie, na swój wniosek, mógł on być objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu bycia duchownym.

Przykład 2

Od 1 kwietnia 2002 r. duchowny pozostawał w stosunku pracy, z wynagrodzeniem 300 zł. Dodatkowo zawarł z własnym pracodawcą umowę zlecenia. Przychód z umowy zlecenia wyniósł 300 zł. Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, umowy zlecenia oraz z tytułu bycia duchownym, ponieważ łącznie - z tytułu

stosunku pracy oraz umowy zlecenia zawartej z własnym pracodawcą - nie osiągał przychodu, w przeliczeniu na okres jednego miesiąca, w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia, tj. 760 zł.

■ **okres od 1 stycznia 2003 r.**

Z dniem 1 stycznia 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1679). Na jej podstawie minimalne wynagrodzenie za pracę zastąpiło najniższe wynagrodzenie. Od 1 stycznia 2003 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 800 zł, od 1 stycznia 2004 r. - 824 zł, od 1 stycznia 2005 r. - 849 zł, a od 1 stycznia 2006 r. 899,10 zł.

Wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od wysokości minimalnego wynagrodzenia, z tym że do końca 2005 r. wynagrodzenie pracownika, w okresie jego pierwszych dwóch lat pracy, nie może być niższe niż:

- 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia - w pierwszym roku pracy (tj. w 2003 r. - 640 zł, w 2004 r. - 659 zł, a w 2005 r. - 679 zł),
- 90% wysokości minimalnego wynagrodzenia - w drugim roku pracy (tj. w 2003 r. - 720 zł, w 2004 r. - 742 zł, a w 2005 r. - 764 zł).

Od 1 stycznia 2006 r., w związku ze zmianą ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w pierwszym roku pracy nie może być niższa niż 80% minimalnego wynagrodzenia (80% minimalnego wynagrodzenia w pierwszym roku pracy w 2006 r. wynosi 719,28 zł).

Dla pozostałych pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym pracowników w drugim roku pracy, wynagrodzenie nie może być niższe od kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Od 1 stycznia 2003 r. minimalne wynagrodzenie stanowi również podstawę wymiaru składek dla osób duchownych.

Przykład 1

W 2003 r. duchowny był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę. W umowie tej miał zagwarantowane wynagrodzenie w wysokości 640 zł. Był to jego pierwszy rok pracy. Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy, gdyż osiągał minimalne wynagrodzenie w pierwszym roku pracy.

Przykład 2

Duchowny pozostaje w stosunku służby i z tego tytułu osiąga co najmniej minimalne wynagrodzenie. Podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawiania w stosunku służby. Może dobrowolnie, na swój wniosek, przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 3

Duchowny jest członkiem spółdzielni. Jako członek spółdzielni osiąga przychód miesięczny w wysokości 500 zł. Podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy oraz z tytułu bycia duchownym.

Przykład 4

W 2003 r. duchowny był zatrudniony w połowie wymiaru czasu pracy. Otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 400 zł miesięcznie. Z pracodawcą zawarł również umowę zlecenia, na 2003 rok, z której uzyskiwał miesięcznie przychód wynoszący również 400 zł.

Duchowny nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym, gdyż łączny przychód, uzyskany z tytułu stosunku pracy i umowy zlecenia zawartej z własnym pracodawcą, wynosił miesięcznie tyle, ile wynosiło minimalne wynagrodzenie w tym okresie, tj. 800 zł. Mógł on dobrowolnie, na swój wniosek, być objęty ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu bycia osobą duchowną.

Od 1 stycznia 2003 r., w związku ze zmianą ustawy o s.u.s., żołnierze niezawodowi w służbie czynnej oraz osoby odbywające zastępcze formy służby wojskowej obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z wymienionych tytułów, jeżeli nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych. W związku z tym duchowny odbywający zastępczą służbę wojskową obowiązkowo podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną (do 31 grudnia 2002 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zastępczej służby wojskowej).

Duchowny będący żołnierzem niezawodowym w służbie czynnej w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z obu tytułów, tj. służby czynnej i bycia duchownym, natomiast w okresie od 1 stycznia 2003 r. - tylko z tytułu bycia duchownym.

Przykład

Od 1 września 2002 r. osoba duchowna odbywa zastępczą służbę wojskową. Do 31 grudnia 2002 r. podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zastępczej służby wojskowej, natomiast od 1 stycznia 2003 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną.

Od 1 października 2003 r. kolejna nowela ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych uchyliła przepisy art. 6 ust. 13-18 i 18b, stanowiące o obowiązkowym podleganiu ubezpieczeniom społecznym osób pozostających w stosunku służby. Zmiana przepisów spowodowała, że od 1 października 2003 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają tylko osoby będące funkcjonariuszami służby celnej.

Funkcjonariusze pozostający w stosunku służby, niepodlegający ubezpieczeniom społecznym określonym przepisami ustawy o s.u.s., spełniający równocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia duchownym, mogą być objęci tymi ubezpieczeniami dobrowolnie.

Przykład

Duchowny został kapelanem wojskowym w październiku 1999 r. Podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym:

- *od 1 stycznia do 30 września 1999 r. - z tytułu bycia duchownym,*
- *od 1 października 1999 r. do 30 września 2003 r. - z tytułu służby (w tym okresie dobrowolnie, na swój wniosek, mógł przystąpić do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia duchownym).*

Od 1 października 2003 r. nie podlega on w ogóle ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku służby, a z tytułu bycia duchownym może przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Osoba duchowna a inne tytuły do objęcia ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi

Osoba, która spełnia warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów - jako nakładca, zleceniobiorca, poseł, senator, duchowny - jest obejmowana ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Może jednak dobrowolnie, na swój wniosek, zostać objęta ubezpieczeniami również z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów, albo zmienić tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń.

Zatem wspomniana osoba zostaje objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Jednakże biorąc pod uwagę fakt, że wyżej wymienione tytuły ubezpieczeń są tytułami równorzędnymi i nie powodują bezwzględnego obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dają możliwość zmiany, w każdym czasie, tytułu ubezpieczeń na inny niż uprzednio wybrany.

Osoba duchowna, posiadająca równocześnie jeden z wyżej wymienionych tytułów ubezpieczeń, może podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną, albo też zmienić tytuł obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Przykład 1

Duchowny zawarł umowę zlecenia na okres od 1 do 31 stycznia 1999 r. W dniu 1 stycznia 1999 r. miał dwa równorzędne tytuły ubezpieczeń: bycie osobą duchowną i wykonywanie umowy zlecenia. Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z jednego, wybranego tytułu, tj. z tytułu bycia osobą duchowną. Drugi (umowa zlecenia) był tytułem do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, co oznacza, że duchowny mógł do tych ubezpieczeń przystąpić na swój wniosek.

Przykład 2

Osoba duchowna podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną. W dniu 1 lutego 2003 r. zawarła umowę zlecenia na okres 12 miesięcy. Od tej daty spełniała ona warunki do podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z dwóch tytułów: jako osoba duchowna oraz jako zleceniobiorca. Zgodnie z przepisami, od 1 lutego 2003 r., może ona podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym nadal z tytułu bycia osobą duchowną lub zmienić tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń i podlegać wymienionym ubezpieczeniom jako zleceniobiorca. Jeżeli jako tytuł obowiązkowych ubezpieczeń wybierze umowę zlecenia, wówczas, na swój wniosek, może dobrowolnie być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu bycia osobą duchowną.

Duchowny mający ustalone prawo do emerytury lub renty a umowa zlecenia

Od 14 stycznia 2000 r., w związku ze zmianą ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zmieniły się także zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia przez osoby mające ustalone prawo do emerytury lub renty. W myśl wprowadzonych uregulowań prawnych, gdy osoba mająca ustalone prawo do emerytury lub renty zawrze umowę zlecenia, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeśli równocześnie nie pozostaje w stosunku pracy.

Zatem, gdy duchowny mający ustalone prawo do emerytury lub renty zawrze umowę zlecenia, będzie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania tej umowy, jeśli równocześnie nie będzie pozostawał w stosunku pracy.

Jednak w sytuacji gdy umowa zlecenia będzie wykonywana u pracodawcy, z którym duchowny pozostaje w stosunku pracy, albo na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje on w stosunku pracy, duchowny będzie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania tej umowy na zasadach przewidzianych dla pracowników.

Przykład 1

Duchowny mający ustalone prawo do emerytury zawiera z podmiotem A umowę o pracę, a z podmiotem B - umowę zlecenia.

Podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy. Z tytułu wykonywania umowy zlecenia, jak też z tytułu bycia osobą duchowną, może zostać objęty dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi.

Przykład 2

Duchowny mający ustalone prawo do renty zawiera z pracodawcą A umowę o pracę oraz dodatkowo - umowę zlecenia. Duchowny ten podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy i umowy zlecenia (przy czym pracodawca A ustala dla niego podstawę wymiaru składek sumując przychód ze stosunku pracy z przychodem z umowy zlecenia).

Przykład 3

Duchowny mający ustalone prawo do emerytury lub renty zawiera umowę zlecenia. Podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu wykonywania tej umowy. Z tytułu bycia osobą duchowną może przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Duchowny a prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej

Duchowny spełniający warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu prowadzenia tej działalności. W takim przypadku osoba ta nie podlega w ogóle ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 1

Osoba wstąpiła do stanu duchownego od 1 czerwca 1999 r., zaś pozarolniczą działalność gospodarczą rozpoczęła od 1 stycznia 2000 r. W okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 1999 r. osoba ta podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną. Od 1 stycznia 2000 r. podlega ona obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie podlega natomiast ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną i nie może też z tego tytułu przystąpić do tych ubezpieczeń dobrowolnie.

Przykład 2

Duchowny zawarł umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto rozpoczyna prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Duchowny podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stosunku pracy. Może podlegać on dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Nie podlega natomiast - ani obowiązkowo, ani dobrowolnie - ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną.

5. Ubezpieczenia społeczne osób duchownych będących funkcjonariuszami służb mundurowych przed 1 stycznia 1999 r.

Na podstawie przepisów ustawy o s.u.s. obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi zostali objęci funkcjonariusze służb mundurowych, którzy wstąpili po raz pierwszy do służby po dniu 1 stycznia 1999 r., tj. po wejściu w życie wymienionej ustawy.

Zatem funkcjonariusze służb mundurowych, którzy podjęli służbę przed 1 stycznia 1999 r. i pozostawali w niej w dniu wejścia w życie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie podlegali przepisom tej ustawy.

W związku z powyższym, w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r., funkcjonariusze służb mundurowych nie podlegający przepisom ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo podlegali ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu służby, a z innych tytułów wymienionych w art. 6 ustawy o s.u.s..

Od 30 grudnia 1999 r. weszła w życie zmiana, wprowadzona ustawą z dnia 23 grudnia 1999 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z którą funkcjonariusze służb mundurowych niepodlegający przepisom ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a spełniający równocześnie warunki do podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułów określonych w art. 6 ust. 1 pkt. 2, 4-6 i 10 tej ustawy, obejmowani są ubezpieczeniami z tych tytułów dobrowolnie, na swój wniosek (art. 9 ust. 8 znowelizowanej ustawy o s.u.s.).

Z powołanych przepisów wynika, że funkcjonariusze służb mundurowych niepodlegający ubezpieczeniom społecznym, będący również duchownymi obowiązkowo podlegali ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia duchownym w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r., natomiast od 30 grudnia 1999 r. ubezpieczenia społeczne z tego tytułu są dla nich dobrowolne.

Przykład

Osoba duchowna pozostaje w stosunku służby od 1997 r. Nie podlegała zatem obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, określonym ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, z tytułu stosunku służby. Osoba ta podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r. Od 30 grudnia 1999 r. może natomiast podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu bycia osobą duchowną dobrowolnie, na swój wniosek.

III. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

1. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uzależniona jest od tytułu ubezpieczeń społecznych. Zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne regulują art. 18 i 19 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Dla osoby podlegającej ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu bycia osobą duchowną podstawę wymiaru składek stanowią:

- w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r. - zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę,
- w okresie od 1 stycznia 2003 r. - zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Zasady zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie, w sytuacji gdy ubezpieczenia te trwały tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie - dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniom.

Wymienioną wyżej zasadę zmniejszania najniższej podstawy wymiaru składek stosuje się także w przypadku niezdolności do pracy trwającej przez część miesiąca, jeżeli z tego tytułu ubezpieczony spełnia warunki do przyznania zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego, w związku z podleganiem dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Przykład 1

W styczniu 2002 r. duchowny podlegał ubezpieczeniom społecznym przez 15 dni. Najniższe wynagrodzenie w tym miesiącu wynosiło 760 zł.

$$760,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 24,516129 \text{ zł}$$

$$24,516129 \text{ zł} \times 15 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 367,74 \text{ zł}$$

Za styczeń 2002 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla tego duchownego nie mogła być niższa od kwoty 367,74 zł.

Przykład 2

W lutym 2002 r. duchowny przez 10 dni przebywał na zasiłku chorobowym (spełniał warunki do przyznania zasiłku, tzn. złożył wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, podlegał temu ubezpieczeniu przez 180 dni, składki były opłacane w terminie i w prawidłowej wysokości).

$$760,00 \text{ zł} : 28 \text{ (liczba dnia miesiąca)} = 27,142857 \text{ zł}$$

$$27,142857 \text{ zł} \times 18 \text{ (liczba dnia podlegania ubezpieczeniom)} = 488,57 \text{ zł}$$

Za luty 2002 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla tego ubezpieczonego nie mogła być niższa od kwoty 488,57 zł.

Przykład 3

Osoba duchowna nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego od 15 marca 2002 r. (spełniała warunki do przyznania zasiłku macierzyńskiego, tzn. była zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, składki były opłacane w terminie i w prawidłowej wysokości).

$$760,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 24,516129 \text{ zł}$$

$$24,516129 \text{ zł} \times 14 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 343,23 \text{ zł}$$

Za marzec 2002 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla tej osoby nie mogła być niższa od kwoty 343,23 zł.

Przykład 4

Osoba duchowna nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, w związku z tym nie otrzyma zasiłku chorobowego za okres od 1 do 15 lutego 2003 r.

Za luty 2003 r. jest zobowiązana ona do opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną od podstawy wymiaru nie niższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. nie niższej niż 800 zł.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla duchownego posiadającego inny tytuł do ubezpieczeń

■ okres od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.

W okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r. - bez względu na kwotę przychodu z tytułu stosunku pracy, bycia członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub spółdzielni kółek rolniczych, stosunku służby - duchowny był obejmowany obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi tylko z wyżej wymienionych tytułów. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowił przychód uzyskany odpowiednio z wyżej wymienionych tytułów. Z tytułu bycia osobą duchowną mógł dobrowolnie, na swój wniosek, przystąpić do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Podstawę wymiaru składek stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa niż odpowiadająca najniższemu wynagrodzeniu za pracę.

Jeżeli natomiast duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom jako zleceniobiorca czy nakładca, to składki na jego ubezpieczenie były opłacane od obowiązującej dla danego tytułu podstawy wymiaru składek (odpowiednio dla nakładcy lub zleceniobiorcy).

Przykład 1

Od 1 stycznia 1999 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem 400 zł miesięcznie. W związku z tym podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy, a pracodawca opłacał za niego składki obliczane od przychodu ze stosunku pracy, stanowiącego podstawę wymiaru składek, tj. 400 zł. Duchowny nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym.

Przykład 2

Duchowny wykonywał umowę zlecenia, z wynagrodzeniem 500 zł miesięcznie. Wybrał obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tylko z tytułu umowy zlecenia. Podstawa wymiaru składek na jego ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia wynosiła 500 zł. Duchowny nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną.

■ okres od 30 grudnia 1999 r.

Od 30 grudnia 1999 r. duchowny, który uzyskiwał przychód z tytułu stosunku pracy (członkostwa w spółdzielni, stosunku służby, zastępczej służby wojskowej) wynoszący co najmniej najniższe wynagrodzenie, obowiązkowo podlegał ubezpieczeniom społecznym tylko jako pracownik (członek spółdzielni, funkcjonariusz służby czy zastępczej służby wojskowej). Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowił przychód uzyskany w ramach stosunku pracy (członkostwa w spółdzielni, służby, zastępczej służby wojskowej). Duchowny, na swój wniosek, mógł przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę.

Przykład 1

Duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę i z umowy tej otrzymywał przychód w wysokości odpowiadającej kwocie najniższego wynagrodzenia. Podlegał więc obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik. Z tytułu bycia duchownym mógł dobrowolnie, na swój wniosek, przystąpić do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Podstawę wymiaru składek z tytułu bycia duchownym stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę.

Przykład 2

Duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1000 zł. Wynagrodzenie za styczeń 2003 r. zostało wypłacone w styczniu 2003 r., zaś za luty 2003 r. - w marcu 2003 r. Wynagrodzenie za marzec 2003 r. zostało wypłacone również w marcu 2003 r.

W lutym 2003 r. duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, mimo że w tym miesiącu nie wypłacono mu wynagrodzenia. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowiła kwota przychodu uzyskana z tytułu stosunku pracy. Z tytułu bycia duchownym mógł dobrowolnie, na swój wniosek, podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Podstawę wymiaru składek stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Jeżeli podstawa wymiaru składek, w przeliczeniu na okres miesiąca kalendarzowego, z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby jest niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia (a od 1 stycznia 2003 r. od kwoty minimalnego wynagrodzenia), wówczas duchowny podlega również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek z tytułu bycia osobą duchowną stanowi w takim przypadku różnica pomiędzy kwotą najniższego (lub minimalnego) wynagrodzenia, tj. najniższą podstawą wymiaru składek przewidzianą dla duchownego, a kwotą podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni lub służby.

Przykład 1

Duchowny był zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 1 września 2001 r. do 31 sierpnia 2002 r. z tytułu stosunku pracy uzyskiwał przychód w wysokości 500 zł miesięcznie.

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy - podstawa wymiaru składek wynosiła 500 zł. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia duchownym - podstawa wymiaru składek wynosiła 260 zł (różnica pomiędzy kwotą najniższego wynagrodzenia za pracę a przychodem uzyskiwanym z tytułu stosunku pracy: $760 \text{ zł} - 500 \text{ zł} = 260 \text{ zł}$).

Przykład 2

W okresie od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r. duchowny był zatrudniony u pracodawcy A w niepełnym wymiarze czasu pracy; z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 300 zł miesięcznie. U pracodawcy B był zatrudniony również w niepełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem także 300 zł miesięcznie.

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik u pracodawców A i B, z podstawami wymiaru składek po 300 zł. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną, z podstawą wymiaru składek 160 zł ($760 \text{ zł} - 600 \text{ zł}$), gdyż z tytułu stosunku pracy nie osiągnął przychodu, stanowiącego podstawę wymiaru składek, w wysokości co najmniej najniższego wynagrodzenia.

Przykład 3

W 2002 r. duchowny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Przez cały maj 2002 r. przebywał na zasiłku chorobowym.

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy. Z tytułu bycia osobą duchowną mógł przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, z zadeklarowaną podstawą wymiaru składek, nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia.

Przykład 4

Alumn seminarium duchownego ukończył 25 lat w dniu 1 grudnia 2002 r. Od 1 lutego 2003 r. zawarł umowę o pracę, w niepełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 500 zł miesięcznie. Wynagrodzenie za luty 2003 r. zostało wypłacone w tym samym miesiącu. Od 1 marca 2003 r. zawarł on umowę o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 640 zł.

Od 1 grudnia 2002 r. alumn seminarium duchownego podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawa wymiaru składek na te ubezpieczenia nie mogła być niższa od:

- za grudzień 2002 r. - 760 zł (tj. kwoty najniższego wynagrodzenia),
- za styczeń 2003 r. - 800 zł (tj. kwoty minimalnego wynagrodzenia),
- za luty 2003 r. - 300 zł (tj. różnicy pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia za pracę a przychodem z tytułu stosunku pracy: $800 \text{ zł} - 500 \text{ zł} = 300 \text{ zł}$).

Od 1 marca 2003 r. duchowny, o którym mowa, podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy, gdyż osiągnął przychód odpowiadający minimalnemu wynagrodzeniu w pierwszym roku pracy (640 zł). Duchowny, na swój wniosek, mógł przystąpić do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe oraz wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o s.u.s., tj. górnej rocznej podstawy wymiaru składek (ograniczenie to stosuje się tylko w odniesieniu do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe).

Należy jednak zaznaczyć, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe dla osób podlegających **dobrowolnie** temu ubezpieczeniu nie może przekraczać 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału. Kwotę tę ustala się miesięcznie, poczynając od trzeciego miesiąca kwartału kalendarzowego, na okres 3 kolejnych miesięcy, na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego dla celów emerytalnych.

W sytuacji gdy duchowny podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu od pierwszego dnia danego miesiąca, a wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym złoży 15. danego miesiąca, to ubezpieczeniem chorobowym będzie objęty od 15. danego miesiąca. Natomiast podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe będzie taka sama jak na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a więc, w omawianym przypadku, nie niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia (w okresie do 31 grudnia 2002 r.) lub nie niższa kwoty minimalnego wynagrodzenia (w okresie od 1 stycznia 2003 r.), z uwzględnieniem braku ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz z ograniczeniem do 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału.

Przykład 1

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 2002 r. Do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego przystąpił od 15 stycznia 2002 r.

Podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, a także na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, stanowiła kwota nie niższa od najniższego wynagrodzenia (w tym okresie wynosiło ono 760 zł).

Przykład 2

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy do 30 września 2003 r. Od 1 października tego roku podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu bycia osobą duchowną.

We wrześniu 2003 r. duchowny osiągnął górną roczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (w 2003 r. wynosiła ona 65 850 zł).

Duchowny, z tytułu bycia osobą duchowną, od października 2003 r. nie opłaca składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (podstawa wymiaru składek i składki na te ubezpieczenia wynoszą „0”). Opłaca natomiast składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe - od zadeklarowanej podstawy wymiaru składek, która nie może być niższa od kwoty odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę i wyższa niż 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału. Opłaca również składkę na ubezpieczenie wypadkowe - od zadeklarowanej podstawy wymiaru składek, która nie może być niższa od kwoty odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę.

2. Zasady finansowania składek

Wysokość składek na poszczególne rodzaje ubezpieczeń społecznych jest określona w stopach procentowych, jednakowych dla wszystkich ubezpieczonych. Wysokość stóp procentowych składek na ubezpieczenia społeczne w poszczególnych okresach przedstawia tabela 1

Tabela 1

Okres	Rodzaj ubezpieczeń społecznych	% wymiaru podstawy składki
Od 1 stycznia 1999	na ubezpieczenie emerytalne	19,52
Od 1 stycznia 1999 do 30 czerwca 2007	na ubezpieczenia rentowe	13,00
Od 1 lipca 2007 do 31 grudnia 2007		10,00
Od 1 stycznia 2008		6,00
Od 1 stycznia 1999	na ubezpieczenie chorobowe	2,45
Od 1 stycznia 1999 do 31 grudnia 2002	na ubezpieczenie wypadkowe*	1,62

Uwaga!

Od 1 stycznia 2003 r. obowiązują nowe zasady ustalania stopy procentowej składki na to ubezpieczenie dla poszczególnych płatników składek. Wymienione zagadnienie jest omówione szerzej w rozdziale VIII niniejszego poradnika.

Od 1 stycznia 1999 r. składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe duchownych, podlegających obowiązkowo tym ubezpieczeniom, finansują:

- sami duchowni - 20% składki
- oraz Fundusz Kościelny - 80% składki,
- Fundusz Kościelny - 100% składki, za członków zakonów kontemplacyjno-klauzurowych oraz misjonarzy w okresach pracy na terenach misyjnych.

Od 30 grudnia 1999 r., w związku ze zmianami w ustawie o s.u.s., **składki** na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe duchownych, podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę oraz z tytułu bycia osobą duchowną, finansuje:

- **duchowny** - **20% składki,**
- **Fundusz Kościelny** - **80% składki,**

w częściach obliczonych od różnicy pomiędzy najniższym (lub minimalnym) wynagrodzeniem a przychodem uzyskanym ze stosunku pracy.

Zatem **wysokość składek**, z uwzględnieniem źródeł finansowania dla duchownego niebędącego misjonarzem lub członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego, podlegającego obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu, wynosi:

W okresie od 1 stycznia 1999 r. do 30 czerwca 2007 r.:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - $19,52\% \times 20\% = 3,904\%$
  - Fundusz Kościelny - $19,52\% \times 80\% = 15,616\%$
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - $13,00\% \times 20\% = 2,60\%$
  - Fundusz Kościelny - $13,00\% \times 80\% = 10,40\%$
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62% - do 31 grudnia 2002 r.)**
  - duchowny - $1,62\% \times 20\% = 0,324\%$
  - Fundusz Kościelny - $1,62\% \times 80\% = 1,296\%$

W okresie od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2007 r.:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - $19,52\% \times 20\% = 3,904\%$
  - Fundusz Kościelny - $19,52\% \times 80\% = 15,616\%$
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - $10,00\% \times 20\% = 2,00\%$
  - Fundusz Kościelny - $10,00\% \times 80\% = 8,00\%$
- **na ubezpieczenie wypadkowe (zróżnicowana od 1 stycznia 2003 r.)**

W okresie od 1 stycznia 2008 r.:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - $19,52\% \times 20\% = 3,904\%$
  - Fundusz Kościelny - $19,52\% \times 80\% = 15,616\%$
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - $6,00\% \times 20\% = 1,20\%$
  - Fundusz Kościelny - $6,00\% \times 80\% = 4,80\%$
- **na ubezpieczenie wypadkowe (zróżnicowana od 1 stycznia 2003 r.)**

Uwaga!

Do powyższych wyliczeń będziemy odwoływać się w dalszej części pracy.

Składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe duchownych podlegających dobrowolnie tym ubezpieczeniom finansują w całości, z własnych środków, sami duchowni.

Również składki na ubezpieczenia społeczne, których podstawa wymiaru przewyższa minimalną podstawę wymiaru składek (tj. do 31 grudnia 2002 r. - kwotę najniższego wynagrodzenia, a od 1 stycznia 2003 r. - kwotę minimalnego wynagrodzenia) finansują w całości, z własnych środków, sami duchowni.

3. Obliczanie składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem źródeł finansowania

■ okres od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.

Przykład 1

Duchowny do czerwca 1999 r. prowadził działalność duszpasterską wśród Polonii na terenie Austrii. Podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, z tytułu bycia duchownym, w Polsce. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne - w każdym z miesięcy od stycznia do czerwca 1999 r. - była deklarowana w wysokości 650 zł, tj. nie była niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia obowiązującego w tym okresie.

Składki na poszczególne ubezpieczenia wynosiły:

- na ubezpieczenie emerytalne			
duchowny	-	650,00 zł x 3,904%	= 25,38 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x 15,616%	= 101,50 zł
- na ubezpieczenia rentowe			
duchowny	-	650,00 zł x 2,60%	= 16,90 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x 10,40%	= 67,60 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)			
duchowny	-	650,00 zł x 0,324%	= 2,11 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x 1,296%	= 8,42 zł
- na ubezpieczenie chorobowe			
duchowny	-	650,00 zł x 2,45%	= 15,93 zł

Przykład 2

Od 1 listopada 1999 r. duchowny przebywa na misjach. Podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawa wymiaru składek za listopad 1999 r. wynosiła nie mniej niż 670 zł, tj. nie była niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia w tym okresie.

Składki na poszczególne ubezpieczenia wynosiły:

- na ubezpieczenie emerytalne			
Fundusz Kościelny	-	670,00 zł x 19,52%	= 130,78 zł
- na ubezpieczenia rentowe			
Fundusz Kościelny	-	670,00 zł x 13,00%	= 87,10 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)			
Fundusz Kościelny	-	670,00 zł x 1,62%	= 10,85 zł

■ okres od 30 grudnia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r.

Przykład 1

Duchowny był zatrudniony do 30 listopada 2000 r. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 1 grudnia 2000 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną w grudniu 2000 r. nie mogła być niższa od kwoty 700 zł, tj. od kwoty najniższego wynagrodzenia w tym okresie.

Składki na poszczególne ubezpieczenia wynosiły:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 700,00 zł x 3,904% = 27,33 zł
  - Fundusz Kościelny - 700,00 zł x 15,616% = 109,31 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 700,00 zł x 2,60 % = 18,20 zł
  - Fundusz Kościelny - 700,00 zł x 10,40% = 72,80 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - duchowny - 700,00 zł x 0,324% = 2,27 zł
  - Fundusz Kościelny - 700,00 zł x 1,296% = 9,07 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 700,00 zł x 2,45% = 17,15 zł

Przykład 2

Duchowny w grudniu 2002 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną, z podstawą wymiaru składek równą kwocie najniższego wynagrodzenia w tym okresie, tj. 760 zł.

Składki na poszczególne ubezpieczenia wynosiły:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 760,00 zł x 3,904% = 29,67 zł
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 15,616% = 118,68 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 760,00 zł x 2,60% = 19,76 zł
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 10,40% = 79,04 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - duchowny - 760,00 zł x 0,324% = 2,46 zł
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 1,296% = 9,85 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 760,00 zł x 2,45% = 18,62 zł

Przykład 3

Duchowny mający ustalone prawo do renty przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Do podstawy wymiaru składek za styczeń 2002 r. zadeklarował kwotę 760 zł, tj. nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia w tym okresie.

Składki na poszczególne ubezpieczenia wynosiły:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 760,00 zł x 19,52% = 148,35 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 760,00 zł x 13,00% = 98,80 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - duchowny - 760,00 zł x 1,62% = 12,31 zł

Przykład 4

Alumn seminarium duchownego od 1 stycznia 2001 r. przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowego. Do podstawy wymiaru składek za styczeń 2001 r. zadeklarował kwotę 760 zł, tj. nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia.

Składki na dobrowolne ubezpieczenia emerytalne i rentowe wynosily:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
alumn - 760,00 zł x 19,52% = 148,35 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
alumn - 760,00 zł x 13,00% = 98,80 zł

Przykład 5

Duchowny był zatrudniony od 1 września 2001 r. do 31 sierpnia 2002 r. na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem 600 zł miesięcznie. W całym tym okresie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 600 zł. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną, z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nie niższą od kwoty 160 zł (tj. różnicy pomiędzy najniższą podstawą wymiaru składek dla duchownych, czyli kwotą najniższego wynagrodzenia, a przychodem, który stanowił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy: 760 zł - 600 zł = 160 zł).

Składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną wynosily:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
duchowny - 160,00 zł x 3,904% = 6,25 zł
Fundusz Kościelny - 160,00 zł x 15,616% = 24,99 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
duchowny - 160,00 zł x 2,60% = 4,16 zł
Fundusz Kościelny - 160,00 zł x 10,40% = 16,64 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
duchowny - 160,00 zł x 0,324% = 0,52 zł
Fundusz Kościelny - 160,00 zł x 1,296% = 2,07 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
duchowny - 160,00 zł x 2,45% = 3,92 zł

■ okres od 1 stycznia 2003 r.

Od 1 stycznia 2003 r. wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana indywidualnie przez danego płatnika składek.

Uwaga!

Zasady ustalania wysokości ww. składki zostały omówione w poradniku [Ustalanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe](#). Zasady przedstawione w poradniku dotyczą osób duchownych będących płatnikami składek na własne ubezpieczenia, jak też pełniących funkcję płatników składek przełożonych zgromadzeń i domów zakonnych oraz innych instytucji diecezjalnych, zakonnych i kościelnych.

Składka na ubezpieczenie wypadkowe dla duchownego będącego płatnikiem składek na własne ubezpieczenia społeczne

Dla osoby duchownej opłacającej składki wyłącznie za siebie stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe z uwzględnieniem źródeł finansowania przedstawia tabela 1

TABELA 1

Okres	Stopa procentowa składki	Wysokość składki na ubezpieczenie wypadkowe w procentach z uwzględnieniem źródeł finansowania
-------	--------------------------	---

1.I .2003 – 31.III.2006	1,93	duchowny $1,93\% \times 20\% = 0,386\%$ Fundusz Kościelny $1,93\% \times 80\% = 1,544\%$
od 1.IV.2006	1,80	duchowny $1,80\% \times 20\% = 0,36\%$ Fundusz Kościelny $1,80\% \times 80\% = 1,44\%$

W tej samej wysokości z uwzględnieniem źródeł finansowania opłacają składki na ubezpieczenie wypadkowe płatnicy składek zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych.

Składka na ubezpieczenie wypadkowe dla duchownego, za którego składki opłaca płatnik składek (np. instytucja diecezjalna, zakonna)

Jak już wspomniano wyżej, od 1 stycznia 2003 r. stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe jest ustalana indywidualnie przez danego płatnika składek. Na przykład: płatnik ustalił, że w roku składkowym trwającym od 1 stycznia 2003 r. do 31 marca 2004 r. będzie go obowiązywała (z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności według PKD, określonej w zaświadczeniu o nadaniu REGON, aktualnym w dniu 31 grudnia 2002 r.) stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 1,47 %. W związku z tym za osoby duchowne, za które płatnik ten rozlicza i opłaca składki, składka na ubezpieczenie wypadkowe będzie współfinansowana następująco:

wysokość składki w %

duchowny	-	$1,47\% \times 20,00\%$	=	0,294%
Fundusz Kościelny	-	$1,47\% \times 80,00\%$	=	1,176%

kwota najniższej składki (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2003 r. wynosiła 800 zł)

duchowny	-	$800,00 \text{ zł} \times 0,294\%$	=	2,35 zł
Fundusz Kościelny	-	$800,00 \text{ zł} \times 1,176\%$	=	9,41 zł

Natomiast za okres od 1 kwietnia 2006r. płatnik składek, który przekaze do ZUS za trzy kolejne ostatnie lata kalendarzowe informację ZUS IWA, będzie opłacał składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości określonej w zawiadomieniu przesłanym przez ZUS, z uwzględnieniem współfinansowania składek przez osobę duchowną oraz Fundusz Kościelny.

Przykład 1

Duchowny od 1 września 2003 r. był zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 500 zł. Podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu stosunku pracy, z podstawą wymiaru składek 500 zł. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Najniższa podstawa wymiaru składek z tytułu bycia osobą duchowną wynosiła dla niego 300 zł (różnica pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia w tym okresie a przychodem z tytułu stosunku pracy: $800 \text{ zł} - 500 \text{ zł} = 300 \text{ zł}$). Duchowny sam za siebie opłacał składki.

Składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną wynosiły:

- **na ubezpieczenie emerytalne**

duchowny	-	$300,00 \text{ zł} \times 3,904\%$	=	11,71 zł
Fundusz Kościelny	-	$300,00 \text{ zł} \times 15,616\%$	=	46,85 zł

- **na ubezpieczenia rentowe**

duchowny	-	$300,00 \text{ zł} \times 2,60\%$	=	7,80 zł
Fundusz Kościelny	-	$300,00 \text{ zł} \times 10,40\%$	=	31,20 zł

- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,93 %)**
  - duchowny - 300,00 zł x 0,386% = 1,16 zł
  - Fundusz Kościelny - 300,00 zł x 1,544% = 4,63 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 300,00 zł x 2,45% = 7,35 zł

Przykład 2

Członek zakonu podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Obowiązująca płatnika stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe w kwietniu 2005r wynosi 1,47% podstawy wymiaru składki. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi kwota 849 zł (kwota minimalnego wynagrodzenia w 2005r.).

Składki na ubezpieczenia społeczne wynosily :

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny 849,00zł x 3,904% = 33,14zł
  - Fundusz Kościelny 849,00zł x 15,616% = 132,58zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny 849,00zł x 2,60% = 22,07zł
  - Fundusz Kościelny 849,00zł x 10,40% = 88,30zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny 849,00zł x 0,294% = 2,50zł
  - Fundusz Kościelny 849,00zł x 1,176% = 9,98zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny 849,00 x 2,45% = 20,80zł

IV. ZASADY PODLEGANIA UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU

Z dniem 1 stycznia 1999 r. wprowadzono w Polsce powszechne ubezpieczenia zdrowotne.

W okresie od **1 stycznia 1999 r. do 31 marca 2003 r.** zasady podlegania powszechnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu regulowały przepisy ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz.U. 1997 nr 28, poz. 153 z późn. zm.). **Od 1 kwietnia 2003 r. do 30 września 2004 r.** zasady podlegania temu ubezpieczeniu regulowały przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz.U. nr 45, poz. 391 z późn. zm.). Natomiast **od 1 października 2004 r.** zasady powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego reguluje ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135 z późn. zm.).

1. Warunki ubezpieczenia zdrowotnego

■ okres od 1 stycznia 1999 r. do 26 września 2001 r.

Ubezpieczonymi - na podstawie art. 2 **ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym** - były osoby posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadający kartę stałego pobytu lub kartę czasowego pobytu w związku z udzieleniem statusu uchodźcy, jeżeli:

- podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego,

- ubezpieczali się dobrowolnie,
- byli członkami rodzin pozostającymi na wyłącznym utrzymaniu osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym obowiązkowo lub osób ubezpieczających się dobrowolnie, jeśli zamieszkiwali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie podlegali ubezpieczeniu z innego tytułu.

■ **okres od 27 września 2001 r. do 31 marca 2003 r.**

Z dniem 27 września 2001 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 88, poz. 961), która rozszerzyła przepisy art. 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym ubezpieczonymi na podstawie przepisów tej ustawy były osoby posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej pobytowej, karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu, jeżeli:

- podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego,
- ubezpieczali się dobrowolnie.

Ubezpieczonymi na podstawie przepisów omawianej ustawy byli także:

- zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej członkowie rodzin wyżej wymienionych osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym, obowiązkowo lub dobrowolnie, jeżeli nie podlegali ubezpieczeniu z innego tytułu (zatem cudzoziemiec mógł być zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego jako członek rodziny także wtedy, gdy nie posiadał wizej pobytowej, karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu),
- osoby posiadające obywatelstwo polskie niezamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli były objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- cudzoziemcy - członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów oraz ich odpowiednicy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej pobytowej oraz posiadający kartę stałego pobytu lub kartę czasowego pobytu, jeżeli ubezpieczali się dobrowolnie.

■ **okres od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2003 r.**

W myśl art. 6 ust. 1 i 2 **ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia** ubezpieczonymi w Funduszu były osoby posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej uprawniającej do podjęcia pracy, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli:

- podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego,
- ubezpieczali się dobrowolnie.

Ubezpieczonymi w Narodowym Funduszu Zdrowia byli również:

- zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej członkowie rodzin wyżej wymienionych osób, jeżeli nie podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie niezamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli podlegały obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego i

były objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,

- cudzoziemcy - członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów oraz ich odpowiednicy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli ubezpieczali się dobrowolnie.

■ okres od 1 września 2003 r. do 30 kwietnia 2004 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia ubezpieczonymi w Funduszu są osoby posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize pobytowej w celu wykonywania pracy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zgody na pobyt tolerowany lub posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej, albo korzystający z ochrony czasowej na jej terytorium, jeżeli:

- podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego,
- ubezpieczają się dobrowolnie.

Ubezpieczonymi w Narodowym Funduszu Zdrowia są także:

- zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej członkowie rodzin wyżej wymienionych osób, jeżeli nie podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie niezamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego i są objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- cudzoziemcy - członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów oraz ich odpowiednicy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenia na osiedlenie się, jeżeli ubezpieczają się dobrowolnie.

▪ okres od 1 maja do 30 września 2004 r.

Z dniem 1 maja 2004 r. weszła w życie zmiana ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Ubezpieczonymi w Narodowym Funduszu Zdrowia były:

- 1) osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), zamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG,
- 2) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize pobytowej w celu wykonywania pracy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zgody na pobyt tolerowany lub posiadające status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium,
- 3) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, legalnie zamieszkujące na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG,

jeżeli podlegały ubezpieczeniu zdrowotnemu obowiązkowo albo ubezpieczały się dobrowolnie.

Ubezpieczonymi w Narodowym Funduszu Zdrowia były także osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, niezamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, jeżeli podlegały obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego i były objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ponadto ubezpieczonymi w Funduszu byli członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów i ich odpowiednicy nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG i niebędący osobami, o których mowa w pkt 3, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony - jeżeli ubezpieczały się dobrowolnie.

Za ubezpieczonych uznawano również:

- członków rodzin osób, o których mowa w pkt 1 i 3, zamieszkujących na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, jeżeli nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu, ani nie byli uprawnieni do świadczeń zdrowotnych na podstawie przepisów o koordynacji,
- członków rodzin osób, o których mowa w pkt 2, zamieszkujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - jeżeli nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

▪ **okres od 1 października 2004 r.**

Zgodnie z art. 2 i 3 **ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** ubezpieczonymi są:

- 1) osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) lub państwa członkowskiego Europejskiego Rozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), zamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG,
- 2) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize pobytowej w celu wykonywania pracy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zgody na pobyt tolerowany lub posiadające status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium, a od 1 października 2005 r., w związku ze zmianą cytowanej ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, także osoby przebywające na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich,
- 3) osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, legalnie zamieszkujące na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG,

jeżeli podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego albo ubezpieczają się dobrowolnie,

- 4) osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, niezamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG - jeżeli podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i są objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczonymi są także m.in.:

- członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów i ich odpowiednicy nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG i niebędący osobami, o których mowa w pkt. 3, a przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wize, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, a od 1 października 2005 r. także osoby przebywające na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub posiadające status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium - jeżeli ubezpieczają się dobrowolnie,
- członkowie rodzin osób, o których mowa w pkt. 1 i 3, zamieszkujący na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG - jeżeli nie są osobami podlegającymi obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego ani osobami uprawnionymi do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji,
- członkowie rodzin osób, o których mowa w pkt. 2, zamieszkujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - jeżeli nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

2. Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne duchownych

Od 1 stycznia 1999 r. na podstawie art. 8 pkt 1 lit. f ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, a od 1 kwietnia 2003 r. na podstawie art. 9 pkt 1 lit. f ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, natomiast od 1 października 2004 r. na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym zostały objęte osoby duchowne.

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób duchownych powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

Obowiązek zgłoszenia do wymienionego ubezpieczenia spoczywa na płatniku składek.

Od 27 września 2001 r. na podstawie art. 8 pkt 12a ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, a od 1 kwietnia 2003 r. na podstawie art. 9 pkt 20 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym zostali objęci posiadający obywatelstwo polskie alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów męskich i żeńskich oraz ich odpowiednicy; 1 maja 2004 r. przepis ten objął osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG i zamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, oraz nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG legalnie zamieszkujące na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG.

Od 1 października 2004 r. ubezpieczenie zdrowotne wymienionych osób zostało uregulowane w art. 66 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, po. 2135 z późn. zm.).

Obowiązek ubezpieczenia wymienionych osób powstaje z dniem przyjęcia do wyższego seminarium duchownego lub teologicznego, albo do zakonu lub jego odpowiedników, a wygasa z dniem ukończenia 25 roku życia bądź wystąpienia z wyższego seminarium duchownego lub teologicznego, albo zakonu lub jego odpowiedników.

Wymienione wyżej osoby zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego wyższe seminarium duchowne lub teologiczne, albo zakon lub jego odpowiednik.

Z powyższych przepisów oraz analizy warunków ubezpieczenia zdrowotnego w poszczególnych okresach, podanych w podrozdziale 1 „Warunki ubezpieczenia zdrowotnego”, wynika że obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają:

- osoby posiadające obywatelstwo polskie i zamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są:
  - duchownymi, w tym członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych (od 1 stycznia 1999r.),
  - alumnami seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantom, juniorystami oraz ich odpowiednikami (od 27 września 2001r.);
- osoby posiadające obywatelstwo polskie niezamieszkujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są objęte ubezpieczeniem emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, będące duchownymi, w tym członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych (od 27 września 2001r.).

Od 1 stycznia 1999 r. obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegały te z wyżej wymienionych osób duchownych - będące misjonarzami, pełniące funkcje duszpasterskie wśród Polonii, czy odbywające studia zagraniczne - które w zgłoszeniu do ubezpieczeń wskazały miejsce zamieszkania w Polsce. Powyższe wynika z przepisu art. 25 Kodeksu cywilnego, który stanowi, że „miejszem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu;

- cudzoziemcy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy są:
  - duchownymi, w tym (do 26 września 2001 r.) członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych,
  - alumnami wyższych seminariów duchownych lub teologicznych, nowicjuszami, postulantom, juniorystami oraz ich odpowiednikami od dnia ukończenia 25 roku życia, ponieważ od 30 grudnia 1999 r. traktowani są jak osoby duchowne.

Od 1 maja 2004 r. obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają:

- osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, zamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, które są:
  - duchownymi, w tym członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła Katolickiego i innych związków wyznaniowych,
  - alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantom, juniorystami oraz ich odpowiednikami,
- osoby posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG niezamieszkujące na terytorium państwa członkowskiego UE/EOG, jeżeli są objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, będące osobami duchownymi, w tym członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła Katolickiego i innych związków wyznaniowych.
- osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy pobytowej w celu wykonywania pracy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zgody na pobyt tolerowany lub posiadające status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium, a od 1 października 2005 r. także osoby przebywające na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, które są:
  - duchownymi, w tym alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantom, juniorystami oraz ich odpowiednikami od dnia ukończenia

25 roku życia (od 30 grudnia 1999 r.), gdyż dla celów ubezpieczeń traktowani są jak osoby duchowne,

- osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG legalnie zamieszkujące na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG, które są:
  - duchownymi, w tym alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantami, juniorystami oraz ich odpowiednikami od dnia ukończenia 25 roku życia (od 30 grudnia 1999 r.), ponieważ do celów ubezpieczeń traktowani są jak osoby duchowne,
  - członkami zakonów albo alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantami, juniorystami oraz ich odpowiednikami do ukończenia 25 roku życia.

3. Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne duchownych

Z dniem 27 września 2001 r., zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 4 znowelizowanej ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym zostali objęci cudzoziemcy - członkowie zakonów oraz alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i juniorysty zakonów oraz ich odpowiednicy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizego pobytowego, karty stałego pobytu lub karty czasowego pobytu.

Objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym następowało od dnia określonego w umowie zawartej przez daną osobę z kasą chorych. Ubezpieczenie zdrowotne ustawało z dniem rozwiązania umowy lub po upływie 30 dni nieprzerwanej zaległości w opłaceniu składek, chyba że zaległość nie przekraczała równowartości miesięcznej kwoty składek.

Od 1 kwietnia 2003 r. dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne wyżej wymienionych osób uregulowane zostało w art. 11 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Na podstawie przepisów tej ustawy objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym następuje od dnia określonego w umowie zawartej przez daną osobę z Narodowym Funduszem Zdrowia. Objęcie tym ubezpieczeniem uzależnione jest od wniesienia opłaty dodatkowej na rachunek Funduszu. Opłata dodatkowa nie dotyczy jednak cudzoziemców - członków zakonów oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy, juniorystów zakonów i ich odpowiedników, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizego, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenia na osiedlenie się.

Dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne ustaje z dniem rozwiązania umowy lub po upływie miesiąca nieprzerwanej zaległości w opłaceniu składek.

Obowiązek zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego spoczywa na tych osobach, które są płatnikami składek na własne ubezpieczenie.

Z powołanych wyżej ustaw wynika, że - po zawarciu umowy - dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają przebywający na terenie Polski cudzoziemcy, którzy są:

- członkami zakonów męskich i żeńskich Kościoła katolickiego i innych związków wyznaniowych, posiadającymi: w okresie od 27 września 2001 r. do 31 marca 2003 r. - wizę pobytową, kartę stałego pobytu lub kartę czasowego pobytu, a w okresie od 1

kwietnia 2003 r. - wizę pobytową, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenie na osiedlenie się;

- alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, nowicjuszami, postulantom, juniorystami zakonów i ich odpowiednikami, posiadającymi: w okresie od 27 września 2001 r. do 31 marca 2003 r. - wizę pobytową, kartę stałego pobytu lub kartę czasowego pobytu, a w okresie od 1 kwietnia 2003 r. - wizę pobytową, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony lub zezwolenie na osiedlenie się.

Od 1 maja 2004 r. dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym zostały objęte te z wymienionych wyżej osób, nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, które przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony i nieposiadające legalnego miejsca zamieszkania na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG.

Od 1 października 2004 r. dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne uregulowane zostało w art. 68 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym następuje na podstawie pisemnego wniosku złożonego w Narodowym Funduszu Zdrowia, jeżeli osoba nieposiadająca obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Od 1 maja 2004 r. dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają:

- członkowie zakonów nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, a od 1 października 2005 r. także zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystające z ochrony czasowej na jej terytorium,
- alumni wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulanci, nowicjusze i junioryści zakonów i ich odpowiednicy nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na osiedlenie się lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, a od 1 października 2005 r. także zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub posiadający status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej albo korzystający z ochrony czasowej na jej terytorium (od dnia ukończenia 25 roku życia wyżej wymienione osoby podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoby duchowne),

jeżeli nie są osobami legalnie zamieszkującymi na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG.

V. SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

1. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne duchownych oraz źródła finansowania składki

Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne

W okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 marca 2003 r. podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych, a od 27 września 2001 r. także

podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów i ich odpowiedników, posiadających obywatelstwo polskie, były uregulowane w art. 21 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Zasady opłacania wymienionej składki określał art. 22 tej ustawy, a finansowania składki - art. 23 i art. 25.

Od 1 kwietnia 2003 r. podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych, a także alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów i ich odpowiedników, posiadających obywatelstwo polskie, regulował art. 23 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia. Zasady opłacania wymienionej składki określał art. 24 tej ustawy, a finansowania składki - art. 26 i art. 28.

Od 1 października 2004 r. podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych, a także alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów i ich odpowiedników będących obywatelami państw członkowskich UE/EOG, reguluje art. 81 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zasady opłacania składki określa art. 82 tej ustawy, a finansowania składki - art. 86.

A. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osoby duchownej będącej podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych

Do ustalenia podstawy wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla duchownego będącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób - bez pomniejszenia o składki na ubezpieczenia społeczne pochodzące od ubezpieczonego, z uwagi na to, że osoby te same są płatnikami składek na wymienione ubezpieczenia w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Podstawę wymiaru składki dla duchownego będącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa od najniższego wynagrodzenia za pracę (a od 1 stycznia 2003 r. nie niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę) w przypadku podlegania temu ubezpieczeniu przez cały miesiąc w stanie prawnym obowiązującym do 31 marca 2003 r. Duchowny opłacający zryczałtowany podatek od osób duchownych, który spełnia przesłanki do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem także z innych tytułów opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne z każdego z tych tytułów odrębnie.

W okresie **od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.** duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku dochodowego od osób duchownych, pozostający w stosunku pracy opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu stosunku pracy i z tytułu bycia osobą duchowną. Z tytułu bycia osobą duchowną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa od **najniższego wynagrodzenia** (tj. kwoty stanowiącej najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym). Składkę na ubezpieczenie zdrowotne finansował w całości duchowny jako ubezpieczony.

Przykład

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 1999 r. pozostawał w stosunku pracy, z wynagrodzeniem w wysokości 500 zł.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia duchownym stanowiła zadeklarowana kwota, nie niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosiło 650 zł. Składkę finansował duchowny z własnych środków.

W okresie **od 30 grudnia 1999 r.** dla duchownego będącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych i równocześnie pozostającego w stosunku pracy podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia duchownym stanowiła lub stanowi:

- **do 31 grudnia 2002 r.:**
  - zadeklarowana kwota, nie niższa od **najniższego wynagrodzenia** (tj. od kwoty określającej najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe) - dla duchownego, który osiągał z tytułu stosunku pracy, w przeliczeniu na okres miesiąca, przychód odpowiadający co najmniej najniższemu wynagrodzeniu, albo
  - różnica pomiędzy najniższym wynagrodzeniem (określonym jako podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla duchownego) a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy - dla duchownego, który osiągał z tytułu stosunku pracy przychód niższy od najniższego wynagrodzenia;
- **od 1 stycznia 2003 r.:**
  - zadeklarowana kwota, nie niższa od **minimalnego wynagrodzenia** (tj. od kwoty określającej najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe) - dla duchownego, który osiąga z tytułu stosunku pracy, w przeliczeniu na okres miesiąca, przychód odpowiadający co najmniej minimalnemu wynagrodzeniu, albo
  - różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem (określonym jako podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe) a przychodem ze stosunku pracy - dla duchownego, który osiąga z tytułu stosunku pracy przychód niższy od minimalnego wynagrodzenia.

Składkę na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne finansuje z własnych środków duchowny, będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych.

Przykład 1

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zatrudniony jest od 1 stycznia 1999 r. do chwili obecnej na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy. Duchowny ten opłaca składkę na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu stosunku pracy oraz z tytułu bycia osobą duchowną:

- *za okres do 31 grudnia 2002 r. - od podstawy jej wymiaru, która nie może być niższa od kwoty najniższego wynagrodzenia*
- *za okres od 1 stycznia 2003 r. - od podstawy jej wymiaru, która nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia.*

Przykład 2

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych pozostaje w stosunku pracy od 1 września 2002 r. do chwili obecnej, z wynagrodzeniem wynoszącym 500 zł. Duchowny opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu stosunku pracy i z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną stanowiła:

- *w okresie od 1 września do 31 grudnia 2002 r. - kwota 260 zł (tj. różnica pomiędzy najniższym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia*

emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 760 zł - 500 zł = 260 zł),

- *w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 r. - kwota 300 zł (tj. różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 800 zł - 500 zł = 300 zł),*
- *w okresie od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r. - kwota 324 zł (tj. różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 824 zł - 500 zł = 324 zł),*
- *w okresie od 1 stycznia 2005 r. - kwota 349 zł (tj. różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 849 zł - 500 zł = 349 zł).*
- *w okresie od 1 stycznia 2006 r. - kwota 399,10 zł (tj. różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 899,10 zł - 500 zł = 399,10 zł) w okresie od 1 stycznia 2007 r. - kwota 436,00 zł (tj. różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu bycia duchownym, a przychodem uzyskanym z tytułu stosunku pracy: 936,00 zł - 500 zł = 436,00 zł),*

B. Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla duchownego niebędącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych

Od 1 stycznia 1999 r. do 30 kwietnia 2004 r. podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne duchownych niebędących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych ani podatnikami zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych stanowiła kwota odpowiadająca wysokości zasiłku stałego z pomocy społecznej. Od 1 maja 2004 r. podstawę wymiaru składki stanowi kwota **świadczenia pielęgnacyjnego**. Składki za te osoby finansowane są przez Fundusz Kościelny.

Osoby duchowne niebędące podatnikami podatku zryczałtowanego od osób duchownych, których jedynym źródłem przychodu jest zatrudnienie, albo pobieranie emerytury lub renty opłacają składki na ubezpieczenie zdrowotne wyłącznie z tytułu zatrudnienia, czy pobierania emerytury lub renty. Nie opłacają składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną. W związku z tym nie należy ich zgłaszać do ubezpieczenia zdrowotnego.

Pod pojęciem *zatrudnienie* należy rozumieć:

- pozostawanie w stosunku pracy,
- wykonywanie pracy nakładczej,
- wykonywanie pracy na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia, albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Przykład 1

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składki na jego ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej. Składka na to ubezpieczenie jest finansowana przez Fundusz Kościelny.

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych pozostaje w stosunku pracy, z wynagrodzeniem w wysokości 500 zł. Opłaca on składkę na ubezpieczenie zdrowotne tylko z tytułu stosunku pracy.

Przykład 3

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zawiera umowę zlecenia. Opłaca on składkę na ubezpieczenie zdrowotne tylko z tytułu umowy zlecenia.

Od 1 października 2004 r., w związku z wejściem w życie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, osoby duchowne niebędące podatnikami zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych uzyskujące przychód jedynie z tytułu:

- bycia pracownikiem w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, albo pobierania emerytury lub renty,
  - pobierania uposażenia lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze,
- opłacają składkę na ubezpieczenie zdrowotne wyłącznie z tytułu, z którego osoba duchowna uzyskuje przychód.

Nie opłacają oni składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną - w związku z tym nie należy ich zgłaszać do ubezpieczenia zdrowotnego.

Zatem osoba duchowna niebędąca podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych wykonująca umowę agencyjną lub zlecenia albo inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, bądź też wykonująca pracę nakładczą opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne również z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w takiej sytuacji stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. Składkę tą opłaca osoba duchowna z własnych środków. Powyższe wynika z przepisu, który stanowi, że tylko dla osoby duchownej niebędącej podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego. Składka finansowana jest przez Fundusz Kościelny.

W związku z powyższym, osoba duchowna wykonująca taką umowę musi zostać zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład 1

Osoba duchowna niebędąca podatnikiem zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego. Składka na to ubezpieczenie jest finansowana przez Fundusz Kościelny.

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych pozostaje w stosunku pracy. Opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne tylko z tytułu stosunku pracy.

Przykład 3

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zawiera umowę zlecenia. Opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą

duchowną od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę. Składka jest finansowana przez duchownego. Opłaca on również składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu umowy zlecenia.

C. Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników

Do 30 kwietnia 2004 r. podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla **obywateli polskich** będących alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantami, nowicjuszami i juniorystami zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej.

Od 1 maja 2004 r. podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla obywateli państw członkowskich UE/EOG oraz osób legalnie zamieszkujących na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG będących alumnami wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantami, nowicjuszami i juniorystami zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników stanowi kwota odpowiadająca wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Składki za te osoby finansowane są przez Fundusz Kościelny.

W sytuacji gdy wyżej wymienione osoby podejmą zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia bądź umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia, składkę na ubezpieczenie zdrowotne będą opłacać z tytułu zatrudnienia. W takim przypadku składka na ubezpieczenie zdrowotne za alumna, nowicjusza, postulanta czy juniorystę nie jest należna.

Przykład

Od 1 października 2001 r. juniorysta został zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne tylko ze stosunku pracy. Zakon nie opłaca zatem składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia juniorystą.

Podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne

Od 27 września 2001 r. podstawę wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne dla **cudzoziemców** - członków zakonów męskich i żeńskich oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów i ich odpowiedników stanowi kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej.

Od 1 maja 2004 r. podstawę wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne dla członków zakonów męskich i żeńskich oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów i ich odpowiedników, niebędących obywatelami państw członkowskich UE/EOG, stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego. Osoby te są same płatnikami składki na ubezpieczenie zdrowotne i finansują tę składkę z własnych środków.

Zasady ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne

W okresie **od 1 stycznia 1999 r. do 31 marca 2003 r.** do ustalenia podstawy wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla duchownych będących podatnikami zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych stosowane były przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Przy czym, jeżeli ubezpieczenia emerytalne i rentowe trwały przez część miesiąca, albo był pobierany zasiłek z ubezpieczenia chorobowego, to podstawa wymiaru składek na te ubezpieczenia ulegała proporcjonalnemu pomniejszeniu. Tak ustalona podstawa wymiaru składek na

ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowiła również podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

Przykład

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych w kwietniu 2001 r. pobierał zasiłek chorobowy przez 10 dni. Proporcjonalnie ustalona podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wynosiła za kwiecień 506,67 zł.

$$760,00 \text{ zł} : 30 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 25,333333 \text{ zł}$$

$$25,333333 \text{ zł} \times 20 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 506,67 \text{ zł}$$

Wymieniona kwota stanowiła również podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za kwiecień 2001 r.

Od 1 kwietnia 2003 r. obowiązuje art. 21 ust.2 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, który stanowi, że składka na ubezpieczenie zdrowotne jest **miesięczna i niepodzielna**. Zatem, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, nie jest możliwe zmniejszenie najniższej podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne w sytuacji, gdy ubezpieczenie zdrowotne osoby duchownej powstanie lub ustanie w trakcie miesiąca, albo jeżeli ubezpieczony za część miesiąca lub za cały miesiąc pobiera zasiłek z ubezpieczenia chorobowego (np. zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński), bądź zasiłek z ubezpieczenia wypadkowego. Oznacza to, że także w takich przypadkach za dany miesiąc składka na ubezpieczenie zdrowotne powinna zostać opłacona co najmniej od miesięcznej podstawy jej wymiaru, a więc, odpowiednio, co najmniej od kwoty minimalnego wynagrodzenia lub od różnicy pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, określonym jako podstawa wymiaru składek dla duchownego, a podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu zatrudnienia.

Przykład

Duchowny będący płatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych przez cały czerwiec 2003 r. pobierał zasiłek chorobowy z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. W związku z tym podstawa wymiaru składek na jego ubezpieczenia społeczne za czerwiec 2003 r. wynosi „0”, natomiast podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia (tj. od kwoty 800 zł), a składka na to ubezpieczenie nie może być niższa od kwoty 64 zł (800 zł x 8,00%).

Do ustalania podstawy wymiaru składki na **obowiązkowe** ubezpieczenie zdrowotne dla duchownych niebędących podatnikami zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dla alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów męskich i żeńskich i ich odpowiedników, będących obywatelami polskimi, a także do ustalenia podstawy wymiaru składki na **dobrowolne** ubezpieczenie zdrowotne dla cudzoziemców - członków zakonów męskich i żeńskich oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów zakonów i ich odpowiedników, nie stosuje się przepisów dotyczących ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Podstawę wymiaru składki dla wyżej wymienionych ubezpieczonych stanowiła kwota **zasiłku stałego** z pomocy społecznej, od 1 maja 2004 r. – stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego, bez stosowania zasady proporcjonalnego ustalania podstawy wymiaru składki za dni podlegania temu ubezpieczeniu. Oznacza to, że jeżeli osoba duchowna niebędąca podatnikiem zryczałtowanego podatku od osób duchownych będzie podlegać ubezpieczeniu zdrowotnemu chociażby przez jeden dzień, to podstawa wymiaru składki wynosić będzie zawsze tyle, ile wynosi pełna kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej (lub świadczenia pielęgnacyjnego). Powyższa zasada obowiązuje od 1 stycznia 1999r.

Przykład 1

Alumn seminarium duchownego podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu od 30 września 2002 r. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za wrzesień 2002 r. wynosiła 418 zł, tj. pełną kwotę zasiłku stałego z pomocy społecznej.

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zawarł umowę o pracę od 15 września 2003 r. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną wynosiła za wrzesień 2003 r. 418 zł, tj. pełną kwotę zasiłku stałego z pomocy społecznej.

W sytuacji gdy ubezpieczony podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z danego tytułu a w trakcie miesiąca zachodzą warunki do zmiany podstawy wymiaru składki na to ubezpieczenie, składka na ubezpieczenie zdrowotne powinna być naliczona i opłacona za ten miesiąc od tej podstawy jej wymiaru, która jako pierwsza występowała w danym miesiącu.

Przykład

Osoba duchowna stała się płatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych od 15 września 2003 r. W związku z tym, w trakcie miesiąca, nastąpiła dla tej osoby zmiana podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, w ramach tego samego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

Za okres do 14 września 2003 r. osoba ta nie była płatnikiem podatku zryczałtowanego od osób duchownych, więc pierwszą podstawą wymiaru składki za ten miesiąc jest kwota odpowiadająca zasiłkowi stałemu z pomocy społecznej, tj. 418 zł. Zatem za wrzesień 2003 r. powinna zostać naliczona i opłacona (a sfinansowana przez Fundusz Kościelny) składka od tej właśnie podstawy wymiaru. Za październik 2003 r. składka na ubezpieczenie zdrowotne będzie obliczona od podstawy wymiaru nie niższej niż kwota odpowiadająca minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, a osoba duchowna, o której mowa, sama sfinansuje tę składkę.

W sytuacji gdy duchowny - np. członek zakonu, alumn, ksiądz diecezjalny - w trakcie miesiąca zmienia płatnika składek (np. składki były za niego opłacane przez instytucję kościelną, a obecnie sam będzie płatnikiem składek na własne ubezpieczenia), to ze względu na niepodzielność składki na ubezpieczenie zdrowotne, składka za ten miesiąc powinna być w całości rozliczona przez pierwszego płatnika składek. Nowy płatnik składek powinien po raz pierwszy rozliczyć składkę na ubezpieczenie zdrowotne (za daną osobę) dopiero za następny miesiąc.

2. Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne

Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne określa obowiązująca w danym okresie stopa procentowa, jednakowa dla wszystkich ubezpieczonych. Docelowo składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosić będzie 9,00% podstawy jej wymiaru.

Wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie zdrowotne, w poszczególnych okresach, przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie zdrowotne

Okres	Wysokość stopy procentowej
Od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2000 r.	7,50
Od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r.	7,75
Od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r.	8,00
Od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r.	8,25
Od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r.	8,50
Od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r.	8,75
Od 1 stycznia 2007 r.	9,00

Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne, w poszczególnych okresach, dla duchownego niebędącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych (tj. dla którego podstawę wymiaru stanowi kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej lub świadczenia pielęgnacyjnego) przedstawia tabela 2. Wysokość składki dla duchownego będącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych, obliczoną od najniższej podstawy jej wymiaru (tj. do 31 grudnia 2002 r. od kwoty najniższego wynagrodzenia, a od 1 stycznia 2003 r. od kwoty minimalnego wynagrodzenia) prezentuje tabela 3.

Tabela 2

Składka na ubezpieczenie zdrowotne dla duchownego niebędącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych, ani podatnikiem podatku od osób fizycznych

Okres	Podstawa wymiaru składki	% podstawy wymiaru składki	Wysokość składki
Od 1 stycznia 1999 r.	kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej 318,00 zł	7,50	23,85 zł
Od 1 czerwca 1999 r.	348,00 zł	7,50	26,10 zł
Od 1 czerwca 2000 r.	364,00 zł	7,50	27,30 zł
Od 1 stycznia 2001 r.	364,00 zł	7,75	28,21 zł
Od 1 czerwca 2001 r.	406,00 zł	7,75	31,47 zł
Od 1 czerwca 2002 r.	418,00 zł	7,75	32,40 zł
Od 1 stycznia 2003 r.	418,00 zł	8,00	33,44 zł
Od 1 stycznia 2004 r.	418,00 zł	8,25	34,49 zł
Od 1 maja 2004 r.	kwota świadczenia pielęgnacyjnego 420,00 zł	8,25	34,65 zł
Od 1 stycznia 2005 r.	420,00 zł	8,50	35,70 zł
Od 1 stycznia 2006 r.	420,00 zł	8,75	36,75 zł
Od 1 stycznia 2007r.	420,00zł	9,00	37,80zł

Tabela 3

**Składka na ubezpieczenie zdrowotne dla duchownego
będącego podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych**

Okres	Podstawa wymiaru składki	% wymiaru podstawy składki	Wysokość składki
Od 1 stycznia 1999 r.	kwota najniższego wynagrodzenia 650,00 zł	7,50	48,75 zł
Od 1 listopada 1999 r.	670,00 zł	7,50	50,25 zł
Od 1 marca 2000 r.	700,00 zł	7,50	52,50 zł
Od 1 stycznia 2001 r.	760,00 zł	7,75	58,90 zł
Od 1 stycznia 2003 r.	kwota minimalnego wynagrodzenia 800,00 zł	8,00	64,00 zł
Od 1 stycznia 2004 r.	824,00 zł	8,25	67,98 zł
Od 1 stycznia 2005 r.	849,00 zł	8,50	72,17 zł
Od 1 stycznia 2006 r.	899,10 zł	8,75	78,67 zł
Od 1 stycznia 2007 r.	936,00 zł	9,00	84,24 zł

**VI. ZASADY ROZLICZANIA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE
I UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE**

Zgodnie z art. 47 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek zobowiązany do rozliczania i opłacania składek za osoby duchowne przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż:

- do **10.** dnia następnego miesiąca - osoby fizyczne opłacające składkę wyłącznie za siebie,
- do **15.** dnia następnego miesiąca - pozostali płatnicy.

Osoba duchowna opłacająca składki wyłącznie za siebie przesyła jedynie deklarację rozliczeniową (formularz ZUS DRA „Deklaracja rozliczeniowa”). W sytuacji rozliczania za dany miesiąc składek z więcej niż jednym kodem tytułu ubezpieczenia (zmiana kodu tytułu ubezpieczenia w trakcie miesiąca, podleganie ubezpieczeniom z więcej niż jednego tytułu) osoba ta powinna sporządzić za ten miesiąc i przekazać do ZUS odpowiednio więcej niż jedną deklarację rozliczeniową.

Wymieniona wyżej zasada ma zastosowanie także wobec tych osób duchownych, które za okres od 1 kwietnia 2004 r. deklarują wyższą podstawę wymiaru składek niż minimalną.

W każdej z deklaracji ZUS DRA, w bloku XI „Deklaracja dochodu”, osoba duchowna podaje inny, właściwy kod tytułu ubezpieczenia, stosując dla poszczególnych deklaracji odpowiedni kod identyfikatora (w bloku I „Dane organizacyjne”, w polu 02 „Identyfikator deklaracji”) z zakresu:

- 01-39 - dla pierwszej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc,
- 40-49 - dla drugiej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc,
- 51-69 - dla trzeciej deklaracji rozliczeniowej składanej za dany miesiąc.

W przypadku korekty deklaracji rozliczeniowej należy stosować ogólne zasady sporządzania korekt w ramach poszczególnych zakresów kodów identyfikatorów.

Przykład 1

Osoba duchowna będąca płatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych opłacała składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od minimalnej podstawy wymiaru składek. W trakcie miesiąca nabyła prawo do emerytury.

Wymieniona osoba przekazuje do ZUS dwie deklaracje rozliczeniowe:

- *pierwszą z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 00 i identyfikatorem deklaracji 01 - w której wykaże składki na ubezpieczenia społeczne, obliczone od ustalonej proporcjonalnie w stosunku do okresu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym podstawy wymiaru, oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, rozliczone od pełnej podstawy wymiaru składek obowiązującej w danym miesiącu,*
- *drugą z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 10 i identyfikatorem deklaracji 40 - w której wykaże „0” podstawę wymiaru oraz „0” kwotę składek na ubezpieczenie zdrowotne.*

W następnym miesiącu osoba duchowna przekaże wyłącznie jedną deklarację rozliczeniową, z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 10 i identyfikatorem 01

Przykład 2

Osoba duchowna będąca podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych od 1 kwietnia 2004 r. opłaca składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru.

Osoba ta przekazuje do ZUS dwie deklaracje rozliczeniowe:

- *pierwszą z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 XX i identyfikatorem deklaracji 01 - w której rozliczy składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od minimalnej podstawy wymiaru, z uwzględnieniem źródeł finansowania (przy obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych składkę w 80% finansuje Fundusz Kościelny, a w 20% duchowny, przy dobrowolnych ubezpieczeniach społecznych - w 100% duchowny),*
- *drugą z kodem tytułu ubezpieczenia 10 12 XX i identyfikatorem deklaracji 40 - w której rozliczy składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru (składki w 100% finansowane są przez duchownego).*

Jeżeli płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i/lub na ubezpieczenie zdrowotne za osoby duchowne jest instytucja diecezjalna lub zakonna, do deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA załącza ona imienne raporty miesięczne dotyczące każdego ubezpieczonego (odpowiednio formularze:

- ZUS RCA „Imienny raport miesięczny o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach”
- ZUS RSA „Raport imienny o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek” lub
- ZUS RZA „Raport imienny o należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne”).

W wyżej wymienionych raportach płatnik wykazuje osoby duchowne z właściwym kodem tytułu ubezpieczenia.

Za okres od 1 kwietnia 2004 r. za duchownego, który zadeklaruje wyższą niż minimalna podstawę wymiaru składek, należne składki powinny być rozliczone w dwóch blokach raportu ZUS RCA.

Pierwszy blok imiennego raportu miesięcznego ZUS RCA powinien być sporządzony z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 XX lub 10 20 XX. W raporcie tym powinny być rozliczone składki na

ubezpieczenia społeczne od minimalnej podstawy wymiaru, z uwzględnieniem źródeł finansowania (dla kodu 10 10 XX: przy obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych - 80% Fundusz Kościelny, 20% duchowny, przy dobrowolnych ubezpieczeniach społecznych - 100% duchowny; dla kodu 10 20 XX: przy obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych - 100% Fundusz Kościelny, przy dobrowolnych ubezpieczeniach społecznych - 100% duchowny), a także składki na ubezpieczenie zdrowotne osób duchownych podlegających obowiązkowo temu ubezpieczeniu.

Drugi blok imiennego raportu miesięcznego ZUS RCA powinien być sporządzony z kodem tytułu ubezpieczenia 10 12 XX. W raporcie tym powinny zostać rozliczone składki na ubezpieczenia społeczne od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru, z uwzględnieniem źródła finansowania (100% osoba duchowna).

Uwaga!

Osoby duchowne niebędące podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych ani podatnikami zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych opłacają składkę na ubezpieczenie zdrowotne od kwoty zasiłku stałego z pomocy społecznej, a od 1 maja 2004 r. od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego. Składka na ubezpieczenie zdrowotne powinna być rozliczona wyłącznie w deklaracji ZUS DRA lub imiennym raporcie miesięcznym ZUS RCA z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 XX lub 10 20 XX.

W deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA płatnik rozlicza składki:

- na ubezpieczenia społeczne:
  - emerytalne,
  - rentowe,
  - chorobowe,
  - wypadkowe,
- na ubezpieczenie zdrowotne.

W wymienionej deklaracji płatnik składek wykazuje odpowiednio kwoty składek podlegających finansowaniu z poszczególnych źródeł (tj. odpowiednio dla danego duchownego ze środków Funduszu Kościelnego oraz ze środków samego ubezpieczonego). Jako łączną kwotę składek do zapłaty na ubezpieczenia społeczne wykazuje on sumę składek finansowanych ze środków ubezpieczonego (duchownego).

Osoby duchowne, będące płatnikami składek, nieprowadzące pozarolniczej działalności gospodarczej mogą regulować zobowiązania wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w formie wpłat gotówkowych, dokonywanych zarówno za pośrednictwem banków, jak i Poczty Polskiej.

Od 1 stycznia 2003 r., w związku ze zmianą ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek w imiennym raporcie miesięcznym ma obowiązek podawać identyfikator numeryczny PESEL, a gdy ubezpieczonemu nie nadano tego numeru, odpowiednio NIP bądź serię i numer dowodu osobistego lub paszportu.

Płatnik jest zobowiązany do sprawdzenia prawidłowości danych przekazywanych do ZUS w imiennych raportach miesięcznych, za dany rok kalendarzowy, nie później niż do 30 kwietnia następnego roku. W razie stwierdzenia nieprawidłowości, ma obowiązek je skorygować.

Od stycznia 2003 r. płatnicy rozliczający składki za ubezpieczonych, na ubezpieczenia społeczne i na ubezpieczenie zdrowotne, korzystają wyłącznie z raportów ZUS RCA, ZUS RZA i ZUS RSA. Korektę danych wykazywanych w raportach ZUS RNA (składanych za okres do 31 grudnia 2002 r.), należy sporządzać z wykorzystaniem raportów ZUS RCA.

Od 1 kwietnia 2003 r. istnieje obowiązek przekazywania dokumentów ubezpieczeniowych drogą teletransmisji przez płatników rozliczających składki za więcej niż 5 osób.

Płatnik składek zobowiązany jest przechowywać kopie deklaracji rozliczeniowych, imiennych raportów miesięcznych oraz dokumentów korygujących te dokumenty przez 10 lat od dnia ich przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Szczegółowe informacje odnośnie wypełniania dokumentów rozliczeniowych i ich korygowania zawierają poradniki: [Zasady wypełniania dokumentów ubezpieczeniowych](#), [Zasady korygowania dokumentów ubezpieczeniowych](#).

VII. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OSÓB DUCHOWNYCH POBIERAJĄCYCH ZASIŁEK MACIERZYŃSKI

Zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnemu i rentowym podlegają osoby pobierające zasiłek macierzyński, pod warunkiem że nie mają innego tytułu rodzącego obowiązek ubezpieczeń społecznych lub ustalonego prawa do emerytury lub renty.

W związku z powyższym osoba duchowna, która nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego, obowiązkowo podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, jeżeli poza tytułem bycia osobą duchowną (tj. tytułem z którego nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego) nie ma innego tytułu rodzącego obowiązek ubezpieczeń społecznych.

Przykład

Osoba duchowna nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu bycia osobą duchowną. Podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego.

Jeżeli natomiast osoba duchowna nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu stosunku pracy, to w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a także wypadkowemu, z tytułu bycia osobą duchowną.

Przykład

Osoba duchowna pozostaje w stosunku pracy, z najniższym wynagrodzeniem. Nabywa prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu stosunku pracy. Nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego, ponieważ ma inny tytuł obowiązkowych ubezpieczeń - bycie osobą duchowną.

Osoba, która nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu bycia osobą duchowną w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 maja 2001 r. miała obowiązek dokonać zgłoszenia do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego na druku ZUS ZUA, z kodem tytułu ubezpieczeń 12 40 00, a po zakończeniu pobierania zasiłku obowiązek wyrejestrowania z tego tytułu na druku ZUS ZWUA. Począwszy od 1 czerwca 2001 r. obowiązek ten został zniesiony.

Za okres pobierania zasiłku macierzyńskiego za osobą duchowną powinny być składane dokumenty rozliczeniowe (odpowiednio deklaracja rozliczeniowa lub imienne raporty miesięczne), z podstawą wymiaru składek proporcjonalnie ustaloną do okresu podlegania

ubezpieceniom społecznym, albo z podstawą wymiaru składek równą „0” w sytuacji gdy przez cały miesiąc dana osoba pobierała zasiłek macierzyński.

Jeżeli płatnikiem składek za osobę duchowną pobierającą zasiłek macierzyński jest inna instytucja, składa ona za tę osobę duchowną raport imienny ZUS RSA, z kodem świadczenia przerwy 311.

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniu z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego są finansowane, w całości, z budżetu państwa. Płatnikiem składek z tego tytułu jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub inna instytucja uprawniona do wypłaty zasiłków.

Uwaga!

Od 1 kwietnia 2003 r., tj. od dnia wejścia w życie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna. Ponadto nie przysługuje zwolnienie z jej opłacania za okres pobierania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego. Tym samym za okres pobierania zasiłku macierzyńskiego za osobę duchowną należy opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną.

VIII. OGÓLNE WYJAŚNIENIA DOTYCZĄCE ZASAD USTALANIA STOPY PROCENTOWEJ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE

Stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy. Rok składkowy to okres obowiązywania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe należnej za okres od 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca roku następnego. Tylko pierwszy rok składkowy wyjątkowo obejmuje okres od 1 stycznia 2003 r. do 31 marca 2004 r. Płatnik składek oblicza składki za wszystkie osoby podlegające ubezpieczeniu wypadkowemu jedną stopą procentową, bez względu na tytuł ubezpieczeń społecznych (pracownik, zleceniobiorca, duchowny).

Zasady ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe - obowiązującej w danym roku składkowym płatnika składek - zostały omówione w poradniku pt. [Ustalanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.](#)

Płatnicy składek zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego przeciętnie miesięcznie co najmniej 10 ubezpieczonych mają obowiązek złożenia za dany rok kalendarzowy dokumentu ZUS IWA „Informacja o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe”. Zasady wypełniania i przekazywania wymienionego dokumentu zostały omówione w poradniku pt. [Zasady składania i wypełniania informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe ZUS IWA.](#)

Uwaga!

Płatnik składek zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego do 9 osób, a także płatnik składek niepodlegający wpisowi do rejestru REGON a posiadający osoby objęte ubezpieczeniem wypadkowym, opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe, w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy dla grup działalności

Przykład

Osoba duchowna jest płatnikiem składek na obowiązkowe (dobrowolne) ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Podlega obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Od 1 kwietnia

2006r. osoba ta opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 50% najwyższej stopy procentowej określonej dla grup działalności, tj. w okresie od 1 kwietnia 2006 r. do 31 marca 2007 r. w wysokości 1,80% (50% z 3,60%).

Prawo do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Osobom duchownym, będącym płatnikami składek na ubezpieczenia społeczne, świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej nie przysługują w razie występowania w dniu wypadku zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł, do czasu spłaty całości zadłużenia.

Prawo do: zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego, jednorazowego odszkodowania, pokrycia kosztów leczenia z zakresu stomatologii i szczepień ochronnych, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne - przedawnia się, jeżeli zadłużenie nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku.

IX. PRZYKŁADY DOTYCZĄCE PODLEGANIA UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM I UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU ORAZ OBLICZANIA SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE ZA OSOBY DUCHOWNE, Z UWZGLĘDNIENIEM ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA SKŁADEK

1. Okres od 1 stycznia do 29 grudnia 1999 r.

Przykład 1

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych w styczniu 1999 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowiła kwota najniższego wynagrodzenia (650 zł), zaś podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne - kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej (318 zł).

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0				
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z
	O	O	D	O	O
Podstawa wymiaru składek:	650,00 zł		318,00 zł		

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania za styczeń 1999 r.:

- na ubezpieczenie emerytalne					
duchowny	-	650,00 zł x	3,904% ¹	=	25,38 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x	15,616%	=	101,50 zł
- na ubezpieczenia rentowe					
duchowny	-	650,00 zł x	2,60%	=	16,90 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x	10,40%	=	67,60 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)					
duchowny	-	650,00 zł x	0,324%	=	2,11 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł x	1,296%	=	8,42 zł
- na ubezpieczenie chorobowe					
duchowny	-	650,00 zł x	2,45%	=	15,93 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne					
Fundusz Kościelny	-	318,00 zł x	7,50%	=	23,85 zł

¹ Patrz wyliczenia w rozdz. III pkt 2.

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych w okresie od 1 stycznia do 30 listopada 1999 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem 300 zł miesięcznie.

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu tylko z tytułu stosunku pracy. Nie przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia osobą duchowną. Nie miał także obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną w tym okresie.

Przykład 3

W styczniu 1999 r. duchowny będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tego tytułu.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	2	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	650,00 zł				318,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania za styczeń 1999 r.:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - Fundusz Kościelny - 650,00 zł x 19,52% = 126,88 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - Fundusz Kościelny - 650,00 zł x 13,00% = 84,50 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - Fundusz Kościelny - 650,00 zł x 1,62% = 10,53 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe duchowny**
  - 650,00 zł x 2,45% = 15,93 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 318,00 zł x 7,50% = 23,85 zł

Przykład 4

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych od 1 stycznia do 31 października 1999 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, a także podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, stanowiła kwota najniższego wynagrodzenia (650 zł).

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	650,00 zł				650,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania za styczeń 1999 r.:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 650,00 zł x 3,904% = 25,38 zł
  - Fundusz Kościelny - 650,00 zł x 15,616% = 101,50 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 650,00 zł x 2,60% = 16,90 zł
  - Fundusz Kościelny - 650,00 zł x 10,40% = 67,60 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**

duchowny	-	650,00 zł	x	0,324%	=	2,11 zł
Fundusz Kościelny	-	650,00 zł	x	1,296%	=	8,42 zł
- na ubezpieczenie chorobowe						
duchowny	-	650,00 zł	x	2,45%	=	15,93 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	650,00 zł	x	7,50%	=	48,75 zł

Przykład 5

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych w okresie od 1 stycznia do 31 października 1999 r. pozostawał w stosunku pracy, z wynagrodzeniem 300 zł miesięcznie.

Duchowny ten podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu stosunku pracy, nie przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia osobą duchowną. Natomiast ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegał obowiązkowo i z tytułu stosunku pracy i z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną, w styczniu 1999 r., wynosiła zadeklarowaną kwotę, nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia, tj. 650 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

Ubezpieczenia, którym podlegał:

	1	0	1	0	0	0
	E	R	CH	W		Z
	N	N	N	N		O

Podstawa wymiaru składek:

0,00 zł   650,00 zł

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**

duchowny - 650,00 zł x 7,50% = 48,75 zł

Przykład 6

Duchowny przebywał na misjach do 30 listopada 1999 r. Podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Za listopad 1999 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosiła 670 zł, natomiast podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne - 348 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

Ubezpieczenia, którym podlegał:

	1	0	2	0	0	0
	E	R	CH	W		Z
	O	O	N	O		O

Podstawa wymiaru składek:

670,00 zł   348,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**

Fundusz Kościelny - 670,00 zł x 19,52% = 130,78 zł

- **na ubezpieczenia rentowe**

Fundusz Kościelny - 670,00 zł x 13,00% = 87,10 zł

- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**

Fundusz Kościelny - 670,00 zł x 1,62% = 10,85 zł

- **na ubezpieczenie zdrowotne**

Fundusz Kościelny - 348,00 zł x 7,50% = 26,10 zł

2. Okres od 30 grudnia 1999 r. do 31 grudnia 2002 r.

Przykład 1

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych był zatrudniony od 1 stycznia 1999 r. na podstawie umowy o pracę, w niepełnym wymiarze czasu pracy. Z tego tytułu, od stycznia 1999 r., duchowny podlegał obowiązkowo tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu, z podstawą wymiaru składek nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia. W grudniu 1999 r. z tytułu zatrudnienia duchowny osiągnął przychód, stanowiący podstawę wymiaru składek, w wysokości 500 zł. W związku z tym od 30 grudnia 1999 r. (w wyniku zmiany przepisów ustawy o s.u.s.) powstał dla niego również obowiązek ubezpieczeń społecznych. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres 30–31 grudnia 1999 r. stanowiła różnica pomiędzy kwotą najniższego wynagrodzenia, przypadającą na okres od 30 do 31 grudnia 1999 r., a kwotą przychodu ze stosunku pracy, przypadającą na okres od 30 do 31 grudnia 1999 r. Najniższe wynagrodzenie w grudniu 1999 r. wynosiło 670 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	O	

Podstawa wymiaru składek:	10,97 zł	47,83 zł
---------------------------	----------	----------

- Ustalanie podstawy wymiaru składek **na ubezpieczenia społeczne** za okres od 30 do 31 grudnia 1999 r.:

670,00 zł : 31 (liczba dni miesiąca) = 21,612903 zł
 21,612903 zł x 2 (liczba dni podlegania ubezpieczeniom) = 43,23 zł
 500,00 zł : 31 (liczba dni miesiąca) = 16,129032 zł
 16,129032 zł x 2 (liczba dni podlegania ubezpieczeniom) = 32,26 zł
 43,23 zł - 32,26 zł = 10,97 zł

- Obliczanie składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**

duchowny - 10,97 zł x 3,904% = 0,43 zł
 Fundusz Kościelny - 10,97 zł x 15,616% = 1,71 zł

- **na ubezpieczenia rentowe**

duchowny - 10,97 zł x 2,60% = 0,29 zł
 Fundusz Kościelny - 10,97 zł x 10,40% = 1,14 zł

- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**

duchowny - 10,97 zł x 0,324% = 0,04 zł
 Fundusz Kościelny - 10,97 zł x 1,296% = 0,14 zł

- **na ubezpieczenie chorobowe**

duchowny - 10,97 zł x 2,45% = 0,27 zł

- Ustalanie podstawy wymiaru składek **na ubezpieczenie zdrowotne:**

- za okres od 1 grudnia do 29 grudnia 1999 r. (29 dni)
- 670,00 zł : 31 (liczba dni miesiąca) = 21,612903 zł
- 21,612903 zł x 29 (liczba dni podlegania ubezpieczeniu) = 626,77 zł
- za okres od 30 grudnia do 31 grudnia 1999 r. (2 dni)
- 10,97 zł - tj. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

- Obliczanie składek na ubezpieczenie zdrowotne z uwzględnieniem źródła finansowania:

- za okres od 1 grudnia do 9 grudnia 1999 r. (29 dni)
- 626,77 zł x 7,50% = 47,01 zł
- za okres od 30 grudnia do 31 grudnia 1999 r. (2 dni)
- 10,97 zł x 7,50% = 0,82 zł
- łącznie: 47,01 zł + 0,82 zł = 47,83 zł

Łączną kwotę składki na ubezpieczenie zdrowotne za grudzień 1999 r., w wysokości 47,83 zł, sfinansował w całości, z własnych środków, duchowny.

Przykład 2

Postulantka, w dniu 19 grudnia 1999 r. ukończyła 25 lat. Od 30 grudnia 1999 r. w związku ze zmianą ustawy o s.u.s. powstał dla niej obowiązek ubezpieczeń społecznych z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną za okres 30-31 grudnia 1999 r. stanowiła kwota najniższego wynagrodzenia przypadająca za okres 30-31 grudnia 1999 r.

Najniższe wynagrodzenie w 1999 r. wynosiło 670,00 zł. - podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, która w grudniu 1999 r. wynosiła 348,00 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

1 0 1 0 0 0

Ubezpieczenia, którym podlegał:

E	R	Ch	W	Z
O	O	D	O	O

Podstawa wymiaru składek:

43,23 zł

348,00 zł

- Ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 30-31 grudnia 1999 r.

$670,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 21,612903 \text{ zł}$

$21,612903 \text{ zł} \times 2 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 43,23 \text{ zł}$

- Obliczanie składek na ubezpieczenia z uwzględnieniem źródeł finansowania na ubezpieczenie emerytalne

duchowny - $43,23 \text{ zł} \times 3,904\% = 1,69 \text{ zł}$

Fundusz Kościelny - $43,23 \text{ zł} \times 15,616\% = 6,75 \text{ zł}$

na ubezpieczenia rentowe

duchowny - $43,23 \text{ zł} \times 2,60\% = 1,12 \text{ zł}$

Fundusz Kościelny - $43,23 \text{ zł} \times 10,40\% = 4,50 \text{ zł}$

na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)

duchowny - $43,23 \text{ zł} \times 0,324\% = 0,14 \text{ zł}$

Fundusz Kościelny - $43,23 \text{ zł} \times 1,296\% = 0,56 \text{ zł}$

na ubezpieczenie chorobowe

duchowny - $43,23 \text{ zł} \times 2,45\% = 1,06 \text{ zł}$

na ubezpieczenie zdrowotne

Fundusz Kościelny - $348,00 \text{ zł} \times 7,5\% = 26,10 \text{ zł}$

Przykład 3

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych zawarł umowę zlecenia na okres od 1 sierpnia 1999 r. do 30 czerwca 2000 r. W okresie tym podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia.

Duchowny, o którym mowa, nie przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia osobą duchowną. Podlegał z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu, z podstawą wymiaru składek nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia. Składkę na ubezpieczenie zdrowotne finansował z własnych środków. Za czerwiec 2000 r. podstawa wymiaru tej składki wynosiła 700 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

1 0 1 0 0 0

Ubezpieczenia, którym podlegał:

E	R	CH	W	Z
N	N	N	N	O

Podstawa wymiaru składek:

0,00 zł

700,00 zł

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 700,00 zł x 7,50% = 52,50 zł

Przykład 4

Duchowny niebędący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych od czerwca 2001 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowiła kwota nie niższa od najniższego wynagrodzenia, które w czerwcu 2001 r. wynosiło 760 zł. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, który w czerwcu 2001 r. wynosił 406 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0	
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E R Ch W Z	
	O O D O O	
	-----	-----
Podstawa wymiaru składek:	760,00 zł	406,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
 duchowny - 760,00 zł x 3,904% = 29,67 zł
 Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 15,616% = 118,68 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
 duchowny - 760,00 zł x 2,60% = 19,76 zł
 Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 10,40% = 79,04 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
 duchowny - 760,00 zł x 0,324% = 2,46 zł
 Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 1,296% = 9,85 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
 duchowny - 760,00 zł x 2,45% = 18,62 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 Fundusz Kościelny - 406,00 zł x 7,75% = 31,47 zł

Przykład 5

Duchowny, obywatel polski, od 1 stycznia 1996 r. przebywa na misjach. W zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych wskazał miejsce zamieszkania za granicą. W związku z tym, że w Polsce nie ma on miejsca zamieszkania nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 26 września 2001 r. Od 1 stycznia 1999 r. podlegał on obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, a od 27 września 2001 r. również obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 2 0 0 0	
Ubezpieczenia, którym podlegał we wrześniu 2001 r.:	E R CH W Z	
	O O N O O	
	-----	-----
Podstawa wymiaru składek za wrzesień 2001 r.:	760,00 zł	406,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
 Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 19,52% = 148,35 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**

	Fundusz Kościelny	-	760,00 zł	x	13,00%	=	98,80 zł
-	na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)						
	Fundusz Kościelny	-	760,00 zł	x	1,62%	=	12,31 zł
-	na ubezpieczenie zdrowotne						
	Fundusz Kościelny	-	406,00 zł	x	7,50%	=	30,45 zł

Przykład 6

Duchowny niebędący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych w okresie od 1 września 2001 r. do 30 czerwca 2002 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z tytułu bycia osobą duchowną. Nie miał obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną, gdyż opłacał ją jako pracownik. W związku z powyższym duchowny nie miał obowiązku zgłaszania się do ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA i składania tzw. zerowych dokumentów rozliczeniowych.

Przykład 7

Duchowny niebędący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem wynoszącym 500 zł miesięcznie. Umowa o pracę była zawarta na okres od 1 czerwca do 31 grudnia 2002 r.

Duchowny podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym także z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, za każdy miesiąc, wynosiła 260 zł (różnica pomiędzy najniższym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek dla duchownego, a przychodem ze stosunku pracy w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2002 r.: 760 zł – 500 zł = 260 zł).

Duchowny nie miał obowiązku zgłaszania się do ubezpieczenia zdrowotnego, na formularzu ZUS ZUA, ani opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	N	
Podstawa wymiaru składek:						
					260,00 zł	0,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

-	na ubezpieczenie emerytalne						
	duchowny	-	260,00 zł	x	3,904%	=	10,15 zł
	Fundusz Kościelny	-	260,00 zł	x	15,616%	=	40,60 zł
-	na ubezpieczenia rentowe						
	duchowny	-	260,00 zł	x	2,60%	=	6,76 zł
	Fundusz Kościelny	-	260,00 zł	x	10,40%	=	27,04 zł
-	na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)						
	duchowny	-	260,00 zł	x	0,324%	=	0,84 zł
	Fundusz Kościelny	-	260,00 zł	x	1,296%	=	3,37 zł
-	na ubezpieczenie chorobowe						
	duchowny	-	260,00 zł	x	2,45%	=	6,37 zł

Przykład 8

Duchowny niebędący podatnikiem podatku zryczałtowanego od osób duchownych zawarł umowę o pracę od 15 stycznia 2002 r., w której wynagrodzenie za jej wykonywanie określono na kwotę 760 zł (tj. w wysokości najniższego wynagrodzenia).

Duchowny do 14 stycznia 2002 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
-------------------------	---	---	---	---	---	---

Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z
	O	O	D	O	O
Podstawa wymiaru składek:	<hr/>				<hr/>
	343,23 zł				406,00 zł

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, za okres podlegania ubezpieczeniom w styczniu 2002 r., wynosiła 343,23 zł.

$$760,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 24,516129 \text{ zł}$$

$$24,516129 \text{ zł} \times 14 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 343,23 \text{ zł}$$

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 343,23 zł x 3,904% = 13,40 zł
  - Fundusz Kościelny - 343,23 zł x 15,616% = 53,60 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 343,23 zł x 2,60% = 8,92 zł
  - Fundusz Kościelny - 343,23 zł x 10,40% = 35,70 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - duchowny - 343,23 zł x 0,324% = 1,11 zł
  - Fundusz Kościelny - 343,23 zł x 1,296% = 4,45 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 343,23 zł x 2,45% = 8,41 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 406,00 zł x 7,75% = 31,47 zł

Przykład 9

Duchowny będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

W czerwcu 2001 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosiła 760 zł., na ubezpieczenie zdrowotne - 406 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

	1	0	2	0	0	0	
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z		
	O	O	D	O	O		
Podstawa wymiaru składek:	<hr/>					<hr/>	
	760,00 zł					406,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 19,52% = 148,35 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 13,00% = 98,80 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
  - Fundusz Kościelny - 760,00 zł x 1,62% = 12,31 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 760,00 zł x 2,45% = 18,62 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 406,00 zł x 7,75% = 31,47 zł

Przykład 10

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną. Jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne duchowny zadeklarował kwotę 1000 zł (tj. o 240 zł wyższą od minimalnej podstawy wymiaru składek, która wynosiła 760 zł).

Duchowny podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	1	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	1000,00 zł			1000,00 zł		

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne						
duchowny	760,00 zł	x	3,904%	=	29,67 zł	} 76,52 zł
	240,00 zł	x	19,52%	=	46,85 zł	
Fundusz Kościelny	-	760,00 zł	x	15,616%	=	118,68 zł
- na ubezpieczenia rentowe						
duchowny	760,00 zł	x	2,60%	=	19,76 zł	} 50,96 zł
	240,00 zł	x	13,00%	=	31,20 zł	
Fundusz Kościelny	-	760,00 zł	x	10,40%	=	79,04 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)						
duchowny	760,00 zł	x	0,324%	=	2,46 zł	} 6,35 zł
	240,00 zł	x	1,62%	=	3,89 zł	
Fundusz Kościelny	-	760,00 zł	x	1,296%	=	9,85 zł
- na ubezpieczenie chorobowe						
duchowny	-	1000,00 zł	x	2,45%	=	24,50 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	1000,00 zł	x	7,75%	=	77,50 zł

Przykład 11

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych w okresie od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie podlegał dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym. Podlegał natomiast obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne w okresie od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r. stanowiła kwota najniższego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosiło 760 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	CH	W	Z	
	N	N	N	N	O	
Podstawa wymiaru składek:	0,00 zł			760,00 zł		

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	760,00 zł	x	7,75%	=	58,90 zł

Przykład 12

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy. W lutym 2002 r., z powodu pobrania za część miesiąca zasiłku chorobowego, podstawa wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w tym miesiącu kalendarzowym była niższa od najniższego wynagrodzenia. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za ten miesiąc wynosiła 760 zł (kwota najniższego wynagrodzenia w tym okresie).

Duchowny, o którym mowa, z tytułu bycia osobą duchowną nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (mógł dobrowolnie, na swój wniosek, podlegać ubezpieczeniom

emerytalnemu i rentowym). Z tytułu bycia osobą duchowną podlegał natomiast obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0	
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E R CH W Z	
	N N N N O	
	<hr/>	<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	0,00 zł	760,00 zł

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 760,00 zł x 7,75% = 58,90 zł

Przykład 13

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, z najniższym wynagrodzeniem. W marcu 2002 r. przebywał przez 15 dni na urlopie bezpłatnym.

Duchowny ten obowiązkowo podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy. Obowiązkowo podlegał także ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną w okresie przebywania na urlopie bezpłatnym. Przez cały miesiąc obowiązkowo podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia osobą duchowną, za marzec 2002 r., wynosiła 367,74 zł.

$$760,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 24,51612 \text{ zł}$$

$$24,516129 \text{ zł} \times 15 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 367,74 \text{ zł}$$

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za marzec 2002 r. wynosiła 760,00 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0	
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E R CH W Z	
	O O D O O	
	<hr/>	<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	367,74 zł	760,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
 duchowny - 367,74 zł x 3,904% = 14,36 zł
 Fundusz Kościelny - 367,74 zł x 15,616% = 57,43 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
 duchowny - 367,74 zł x 2,60% = 9,56 zł
 Fundusz Kościelny - 367,74 zł x 10,40% = 38,24 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
 duchowny - 367,74 zł x 0,324% = 1,19 zł
 Fundusz Kościelny - 367,74 zł x 1,296% = 4,77 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
 duchowny - 367,74 zł x 2,45% = 9,01 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 760,00 zł x 7,75% = 58,90 zł

Przykład 14

Duchowny będący podatnikiem podatku zryczałtowanego od przychodów osób duchownych przez cały 2002 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, osiągając z tego tytułu najniższe wynagrodzenie. Przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych z

tytułu bycia osobą duchowną. Podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota najniższego wynagrodzenia, wynosząca w 2002 r. 760 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0				
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	CH	W	Z
	D	D	N	O	O
	<hr/>				<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	760,00 zł				760,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
 duchowny - 760,00 zł x 19,52% = 148,35 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
 duchowny - 760,00 zł x 13,00% = 98,80 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,62%)**
 duchowny - 760,00 zł x 1,62% = 12,31 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 760,00 zł x 7,75% = 58,90 zł

Przykład 15

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r. był członkiem spółdzielni. Osiągał z tego tytułu przychód w wysokości najniższego wynagrodzenia. Z tytułu bycia osobą duchowną nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Mógł dobrowolnie, na swój wniosek, podlegać ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Obowiązkowo podlegał ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną, z podstawą wymiaru składki nie niższą od kwoty najniższego wynagrodzenia, tj. 760 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0				
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	CH	W	Z
	N	N	N	N	O
	<hr/>				<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	0,00 zł				760,00 zł

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 760,00 zł x 7,75% = 58,90 zł

3. Okres od 1 stycznia do 31 marca 2003 r.

Przykład 1

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych od 1 stycznia 2003 r. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym oraz obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu stanowiła kwota nie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, tj. 800 zł. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, tj. 418 zł. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za duchownego wynosiła 0,97%.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0				
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	CH	W	Z
	O	O	D	O	O
	<hr/>				<hr/>

Podstawa wymiaru składek:	800,00 zł	418,00 zł
---------------------------	-----------	-----------

Obliczanie składek za styczeń 2003 r. z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne			
duchowny	-	800,00 zł x 3,904%	= 31,23 zł
Fundusz Kościelny	-	800,00 zł x 15,616%	= 124,93 zł
- na ubezpieczenia rentowe			
duchowny	-	800,00 zł x 2,60%	= 20,80 zł
Fundusz Kościelny	-	800,00 zł x 10,40%	= 83,20 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (0,97%)			
duchowny	-	800,00 zł x 0,194% ²	= 1,55 zł
Fundusz Kościelny	-	800,00 zł x 0,776% ³	= 6,21 zł
- na ubezpieczenie chorobowe			
duchowny	-	800,00 zł x 2,45 %	= 19,60 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne			
Fundusz Kościelny	-	418,00 zł x 8,00%	= 33,44 zł

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych od 1 stycznia 2003 r. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem w wysokości 600 zł miesięcznie. Duchowny ten nie ma obowiązku zgłaszania się do ubezpieczenia zdrowotnego, na formularzu ZUS ZUA, ani opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną. Podlega on natomiast obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosi 200 zł (różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, tj. najniższą podstawą wymiaru składek dla duchownego, a przychodem jaki uzyskuje on ze stosunku pracy: 800 zł - 600 zł = 200 zł). Płatnik składek opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe za ubezpieczonych w wysokości 1,47% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R CH W O O D O

Podstawa wymiaru składek:	200,00 zł
---------------------------	-----------

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne			
duchowny	-	200,00 zł x 3,904%	= 7,81 zł
Fundusz Kościelny	-	200,00 zł x 15,616%	= 31,23 zł
- na ubezpieczenia rentowe			
duchowny	-	200,00 zł x 2,60%	= 5,20 zł
Fundusz Kościelny	-	200,00 zł x 10,40%	= 20,80 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)			
duchowny	-	200,00 zł x 0,294% ⁴	= 0,59 zł
Fundusz Kościelny	-	200,00 zł x 1,176% ⁵	= 2,35 zł
- na ubezpieczenie chorobowe			
duchowny	-	200,00 zł x 2,45%	= 4,90 zł

Przykład 3

² 0,97% x 20% = 0,194%.

³ 0,97% x 80% = 0,776%.

⁴ 1,47% x 20% = 0,294%.

⁵ 1,47% x 80% = 1,176%.

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 1 stycznia 2003 r. z tytułu bycia osobą duchowną. Duchowny jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Składka na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,93 % podstawy jej wymiaru. Duchowny podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne to kwota nie niższa od minimalnego wynagrodzenia, które od 1 stycznia 2003 r. wynosiło 800 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlega:	E	R	CH	W	Z	
	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	800,00 zł				800,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 800,00 zł x 3,904% = 31,23 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 15,616% = 124,93 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 800,00 zł x 2,60% = 20,80 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 10,40% = 83,20 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)**
  - duchowny - 800,00 zł x 0,386%⁶ = 3,09 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 1,544%⁷ = 12,35 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 800,00 zł x 2,45% = 19,60 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 800,00 zł x 8,00% = 64,00 zł

Przykład 4

W maju 2003 r. alumn wyższego seminarium duchownego, posiadający wizę pobytową, zawarł z oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia umowę o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne. Podstawę wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, w wysokości 418 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	2	4	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlega	E	R	CH	W	Z	
	N	N	N	N	D	
Podstawa wymiaru składek:	0,00 zł				418,00 zł	

Obliczenie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - alumn - 418,00 zł x 8,00% = 33,44 zł

Przykład 5

Członek zakonu, obcokrajowiec posiadający kartę stałego pobytu, zawarł umowę o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne z oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia od 15 kwietnia 2003 r. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym od 1 kwietnia 2003 r. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2003 r. stanowiła kwota nie niższa od minimalnego wynagrodzenia, tj. 800 zł. Podstawę wymiaru składek na

⁶ 1,93% x 20% = 0,386%

⁷ 1,93% x 80% = 1,544%

dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne stanowiła kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej, tj. 418 zł.

Płatnik (zakon) opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe za ubezpieczonych w wysokości 1,47 % podstawy jej wymiaru.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0	2 4 1 0 0 0
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R CH W	Z
	O O N O	D
Podstawa wymiaru składek:	800,00 zł	418,00 zł

Obliczanie składek na ubezpieczenia społeczne z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 800,00 zł x 3,904% = 31,23 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 15,616% = 124,93 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 800,00 zł x 2,60% = 20,80 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 10,40% = 83,20 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - 800,00 zł x 0,294% = 2,35 zł
  - Fundusz Kościelny - 800,00 zł x 1,176% = 9,41 zł

Obliczenie składki na z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 418,00 zł x 8,00% = 33,44 zł

4. Okres od 1 kwietnia 2003 r. do 31 marca 2004 r.

Przykład 1

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych podlega z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. W kwietniu 2003 r. przez 10 dni pobierał zasiłek chorobowy.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2003 r. wynosiła 533,33 zł.

$$800 \text{ zł} : 30 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 26,666667 \text{ zł}$$

$$26,666667 \text{ zł} \times 20 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 533,33 \text{ zł}$$

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne wynosiła 800 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0 1 0 0 0	
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R Ch W	Z
	O O D O	O
Podstawa wymiaru składek:	533,33 zł	800,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 533,33 zł x 3,904% = 20,82 zł
  - Fundusz Kościelny - 533,33 zł x 15,616% = 83,28 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 533,33 zł x 2,60% = 13,87 zł
  - Fundusz Kościelny - 533,33 zł x 10,40% = 55,47 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)**
  - duchowny - 533,33 zł x 0,386% = 2,06 zł
  - Fundusz Kościelny - 533,33 zł x 1,544% = 8,23 zł

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 800,00 zł x 8,00% = 64,00 zł

Przykład 2

Od 1 lipca 2003 r. duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę, z wynagrodzeniem 600 zł miesięcznie.

Duchowny podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu stosunku pracy. Z tytułu bycia duchownym podlega również obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego) i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu bycia duchownym wynosi 200 zł (różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla duchownego, a przychodem określonym w umowie o pracę, stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: 800 zł - 600 zł = 200 zł).

W sierpniu 2003 r. duchowny przez 11 dni pobierał zasiłek chorobowy.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za sierpień 2003 r. wynosiła 129,03 zł.

$$200,00 \text{ zł} : 31 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 6,451612 \text{ zł}$$

$$6,451612 \times 20 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 129,03 \text{ zł}$$

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2003 r. wynosiła 200 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń:

Ubezpieczenia, którym podlega:

1	0	1	0	0	0
E	R	Ch	W	Z	
O	O	D	O	O	

Podstawa wymiaru składek:

129,03 zł	200,00 zł
-----------	-----------

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 129,03 zł x 3,904% = 5,04 zł
  - Fundusz Kościelny - 129,03 zł x 15,616% = 20,15 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 129,03 zł x 2,60% = 3,35 zł
  - Fundusz Kościelny - 129,03 zł x 10,40% = 13,42 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 129,03 zł x 2,45% = 3,16 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)**
  - duchowny - 129,03 zł x 0,386% = 0,50 zł
  - Fundusz Kościelny - 129,03 zł x 1,544% = 1,99 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 200,00 zł x 8,00% = 16,00 zł

Przykład 3

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych od 1 stycznia 2004 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Duchowny jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Składka na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,93% podstawy jej wymiaru. Jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne duchowny zadeklarował kwotę 1500 zł (tj. o 676 zł wyższą od minimalnej podstawy wymiaru składek, wynoszącej 824 zł).

Kod tytułu ubezpieczeń:

Ubezpieczenia, którym podlegał:

1	0	1	1	0	0
E	R	Ch	W	Z	

	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	1500,00 zł				1500,00 zł	
Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:						
- na ubezpieczenie emerytalne						
duchowny	824,00 zł x	3,904%	=	32,17 zł	}	164,13 zł
	676,00 zł x	19,52%	=	131,96 zł		
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x	15,616%	=	128,68 zł	
- na ubezpieczenia rentowe						
duchowny	824,00 zł x	2,60%	=	21,42 zł	}	109,30 zł
	676,00 zł x	13,00%	=	87,88 zł		
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x	10,40%	=	85,70 zł	
- na ubezpieczenie chorobowe						
duchowny	-	1500,00 zł x	2,45%	=	36,75 zł	
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)						
duchowny	824,00 zł x	0,386%	=	3,18 zł	}	16,23 zł
	676,00 zł x	1,93%	=	13,05 zł		
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x	1,544%	=	12,72 zł	
- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	1500,00 zł x	8,25%	=	123,75 zł	

5. Okres od 1 kwietnia 2004 r.

Przykład 1

Duchowny będący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Duchowny jest płatnikiem składek na te ubezpieczenia. Jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zadeklarował kwotę 2000 zł. Składkę na ubezpieczenie wypadkowe opłaca w wysokości 1,93% podstawy jej wymiaru.

Duchowny, o którym mowa, zadeklarował opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru za okres od 1 kwietnia 2004 r.

Duchowny ten składa dwie deklaracje rozliczeniowe, z dwoma różnymi kodami tytułu ubezpieczenia. Z kodem tytułu ubezpieczenia 10 10 00 rozliczy składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od minimalnej podstawy wymiaru, tj. 824 zł, natomiast z kodem tytułu ubezpieczenia 10 12 00 – składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru, tj. od 1176 zł (2000 zł - 824 zł).

- **Pierwsza deklaracja** - z identyfikatorem 01 (patrz: załącznik 4 - [strona 1](#), [strona 2](#))

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	0	0	0
Ubezpieczenia, którym podlega:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	D	O	O	
Podstawa wymiaru składek:	824,00 zł				824,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
- duchowny - 824,00 zł x 3,904% = 32,17 zł
- Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 15,616% = 128,68 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**

duchowny	-	824,00 zł	x	2,60%	=	21,42 zł
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł	x	10,40%	=	85,70 zł
- na ubezpieczenie chorobowe						
duchowny	-	824,00 zł	x	2,45%	=	20,18 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)						
duchowny	-	824,00 zł	x	0,386%	=	3,18 zł
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł	x	1,544%	=	12,72 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	824,00 zł	x	8,25%	=	67,98 zł

- **Druga deklaracja** - z identyfikatorem 40 (patrz: załącznik 5 - [strona 1](#), [strona 2](#))

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0	1 2	0 0		
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z
	O	O	D	O	O
	<hr/>				<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	1176,00 zł				1176,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne						
duchowny	-	1176,00 zł	x	19,52%	=	229,56 zł
- na ubezpieczenia rentowe						
duchowny	-	1176,00 zł	x	13,00%	=	152,88 zł
- na ubezpieczenie chorobowe						
duchowny	-	1176,00 zł	x	2,45%	=	28,81 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,93%)						
duchowny	-	1176,00 zł	x	1,93%	=	22,70 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne						
duchowny	-	1176,00 zł	x	8,25%	=	97,02 zł

Przykład 2

Duchowny niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od osób duchownych ani podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Za kwiecień 2004 r. duchowny ten zadeklarował jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne kwotę 1500 zł (tj. o 676 zł wyższą od minimalnej podstawy wymiaru składek, wynoszącej 824 zł). Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota zasiłku z pomocy społecznej, tj. 418 zł. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za tego duchownego wynosi 1,47% podstawy wymiaru składki.

Za kwiecień 2004 r. płatnik składek przekazuje za duchownego, o którym mowa, dwa raporty rozliczeniowe, z dwoma różnymi kodami tytułu ubezpieczeń.

- **Pierwszy raport**

Kod tytułu ubezpieczeń:	1 0	1 0	0 0		
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z
	O	O	D	O	O
	<hr/>				<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	824,00 zł				418,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**

duchowny	-	824,00 zł x 3,904%	=	32,17 zł
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x 15,616%	=	128,68 zł
- na ubezpieczenia rentowe				
duchowny	-	824,00 zł x 2,60%	=	21,42 zł
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x 10,40%	=	85,70 zł
- na ubezpieczenie chorobowe				
duchowny	-	824,00 zł x 2,45%	=	20,18 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)				
duchowny	-	824,00 zł x 0,294%	=	2,42 zł
Fundusz Kościelny	-	824,00 zł x 1,176%	=	9,69 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne				
Fundusz Kościelny	-	418,00 zł x 8,25%	=	34,49 zł

• **Drugi raport**

Kod tytułu ubezpieczeń:	1	0	1	2	0	0
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W		
	O	O	D	O		

Podstawa wymiaru składek: 676,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródła finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne				
duchowny	-	676,00 zł x 19,52%	=	131,96 zł
- na ubezpieczenia rentowe				
duchowny	-	676,00 zł x 13,00%	=	87,88 zł
- na ubezpieczenie chorobowe				
duchowny	-	676,00 zł x 2,45%	=	36,75 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)				
duchowny	-	676,00 zł x 1,47%	=	9,94 zł

Przykład 3

Juniorystka, posiadająca obywatelstwo polskie w dniu 16 kwietnia 2004 r. ukończyła 25 lat. Od tego momentu traktowana jest dla celów ubezpieczeń jak osoba duchowna.

Osoba ta podlegała:

- w okresie 1-15 kwietnia 2004 r. - obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia juniorystką, z podstawą wymiaru składki w wysokości 418,00 zł (kwota zasiłku stałego z pomocy społecznej);
- w okresie 16-30 kwietnia 2004 r. - obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną (podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tego tytułu stanowiła kwota nie niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. 824 zł, ustalona proporcjonalnie za okres podlegania ubezpieczeniom społecznym):
  - podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, za okres podlegania ubezpieczeniom w dniach 16-30 kwietnia 2004 r., wynosiła 412,00 zł:
 $824,00 \text{ zł} : 30 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 27,466666 \text{ zł}$
 $27,466666 \text{ zł} \times 15 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom)} = 412,00 \text{ zł}$
  - składka na ubezpieczenie zdrowotne za kwiecień 2004 r. została opłacona z tytułu bycia juniorystką;
- od 1 maja 2004 r. - obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną, z podstawą wymiaru składek w wysokości 824 zł (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę) oraz obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia

osobą duchowną, z podstawą wymiaru składki w wysokości 420 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego).

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za osobę duchowną wynosi 1,47 %.

W związku z powyższym płatnik przekazuje za wymienioną osobę następujące dokumenty zgłoszeniowe:

- wyrejestrowanie z ubezpieczenia zdrowotnego od 16 kwietnia 2004 r. na formularzu ZUS ZWUA z kodem tytułu ubezpieczeń 10 50 00 i kodem przyczyny wyrejestrowania 100,
  - zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych od 16 kwietnia 2004 r. na formularzu ZUS ZUA z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 00,
  - wyrejestrowanie z ubezpieczeń społecznych od 1 maja 2004 r. na formularzu ZUS ZWUA z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 00 i kodem przyczyny wyrejestrowania 600,
- zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 1 maja 2004 r. na formularzu ZUS ZUA z kodem tytułu ubezpieczeń 10 10 00. Za kwiecień 2004 r. płatnik przekazuje za osobę duchowną, o której mowa, dwa raporty rozliczeniowe, z dwoma różnymi kodami tytułu ubezpieczeń.

• **Pierwszy raport**

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 50 00
Ubezpieczenia, którym podlega:	Z O
	_____
Podstawa wymiaru składki:	418,00 zł

Obliczanie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
Fundusz Kościelny $418,00 \text{ zł} \times 8,25\% = 34,49 \text{ zł}$

• **Drugi raport**

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 10 00
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R Ch W O O D O
	_____
Podstawa wymiaru składek:	412,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - $412,00 \text{ zł} \times 3,904\% = 16,08 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $412,00 \text{ zł} \times 15,616\% = 64,34 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - $412,00 \text{ zł} \times 2,60\% = 10,71 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $412,00 \text{ zł} \times 10,40\% = 42,85 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - $412,00 \text{ zł} \times 2,45\% = 10,09 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - $412,00 \text{ zł} \times 0,294\% = 1,21 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $412,00 \text{ zł} \times 1,176\% = 4,85 \text{ zł}$

6. Okres od 1 maja 2004 r.**Przykład 1**

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych i podatku dochodowego od osób fizycznych, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Za maj 2004 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosi tyle, ile wynosi minimalne wynagrodzenie za pracę, tj. 824 zł. Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego, tj. 420 zł. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za tego ubezpieczonego wynosi 1,47 %.

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 10 00				
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z
	O	O	D	O	O
	<hr/>				<hr/>
Podstawa wymiaru składek:	824,00 zł			420,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 824,00 zł x 3,904% = 32,17 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 15,616% = 128,68 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 824,00 zł x 2,60% = 21,42 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 10,40% = 85,70 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 824,00 zł x 2,45% = 20,18 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - 824,00 zł x 0,294% = 2,42 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 1,176% = 9,69 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 420,00 zł x 8,25% = 34,65 zł

Przykład 2

Członek zakon nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zawarł umowę o dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne z Narodowym Funduszem Zdrowia od 1 maja 2004 r. Podlegał również obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi kwota 824 zł (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę), zaś podstawę wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne - 420 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego).

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za tego duchownego wynosi 1,47 %. Za maj 2004 r. płatnik składek przekazuje za duchownego, o którym mowa, dwa raporty rozliczeniowe, z dwoma różnymi kodami tytułu ubezpieczeń.

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 10 00				24 10 00	
Ubezpieczenia, którym podlegał:	E	R	Ch	W	Z	
	O	O	N	O	O	
	<hr/>				<hr/>	
Podstawa wymiaru składek:	824,00 zł				420,00 zł	

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 824,00 zł x 3,904% = 32,17 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 15,616% = 128,68 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 824,00 zł x 2,60% = 21,42 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 10,40% = 85,70 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - 824,00 zł x 0,294% = 2,42 zł
  - Fundusz Kościelny - 824,00 zł x 1,176% = 9,69 zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 420,00 zł x 8,25% = 34,65 zł

Przykład 3

Alumn seminarium duchownego posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG innego niż Polska do 30 kwietnia 2004 r. podlegał dobrowolnie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 maja 2004 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc maj wynosi 420 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego).

Kod tytułu ubezpieczenia:	10 50 00
Ubezpieczenie, któremu podlegał:	Z
	O
	_____
Podstawa wymiaru składki:	420,00 zł

Obliczanie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 420,00 zł x 8,25% = 34,65 zł

Przykład 4

Juniorka nieposiadająca obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG, legalnie zamieszkująca na terytorium innego niż Rzeczypospolita Polska państwa członkowskiego UE/EOG do 30 kwietnia 2004 r. podlegała dobrowolnie ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 maja 2004 r. podlega obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za maj 2004 r. wynosi 420,00 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego).

Zakon jako płatnik składek ma obowiązek zgłoszenia juniorki do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA z datą od 1 maja 2004 r.

Kod tytułu ubezpieczenia:	10 50 00
Ubezpieczenie, któremu podlegała:	Z
	O
	_____
Podstawa wymiaru składki:	420,00zł

Obliczanie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - 420,00zł x 8,25% = 34,65zł

7. Okres od 1 października 2004 r.

Przykład 1

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych, zawarł umowę zlecenia na okres od 1 września do 31 grudnia 2004 r. Wybrał obowiązkowe ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia.

Za wrzesień 2004 r. duchowny nie miał obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu bycia osobą duchowną, gdyż opłacał ją z tytułu umowy zlecenia.

Za październik i kolejne miesiące trwania umowy zlecenia (w związku ze zmianą przepisów), ma on obowiązek opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne zarówno z tytułu umowy zlecenia, jak i z tytułu bycia osobą duchowną. W związku z tym ma obowiązek dokonania zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA z datą powstania obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego 1 października 2004 r.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne dla duchownego stanowi kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, wynosząca w 2004 r. 824 zł.

Kod tytułu ubezpieczenia:	10 10 00				
Ubezpieczenia, którym podlega:	E	R	Ch	W	Z
	N	N	N	N	O
Podstawa wymiaru składek:	0,00 zł				824,00 zł

Obliczanie składki z uwzględnieniem źródła finansowania:

- **na ubezpieczenie zdrowotne**
 duchowny - 824,00 zł x 8,25% = 67,98 zł

Przykład 2

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG, niebędący podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych, zawarł umowę o pracę od 1 września 2004 r. z wynagrodzeniem wynoszącym 500 zł miesięcznie. W dniach 1-15 listopada 2004 r. przebywał na urlopie bezpłatnym.

Duchowny, o którym mowa, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym także z tytułu bycia osobą duchowną, gdyż nie osiąga przychodu ze stosunku pracy w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia. W związku z tym ma obowiązek zgłosić się do ubezpieczeń społecznych na formularzu ZUS ZUA.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za wrzesień i październik 2004 r. wynosiła po 324 zł (różnica między minimalnym wynagrodzeniem, jako podstawą wymiaru składek dla duchownego, a przychodem ze stosunku pracy: 824 zł - 500 zł = 324 zł).

W tym okresie duchowny nie miał obowiązku zgłaszania się do ubezpieczenia zdrowotnego ani opłacania składki na to ubezpieczenie z tytułu bycia osobą duchowną, gdyż składkę na ubezpieczenie zdrowotne opłacał jako pracownik.

W listopadzie 2004 r., w okresie przebywania na urlopie bezpłatnym, duchowny oprócz podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu. Zatem miał obowiązek dokonać wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych (na formularzu ZUS ZWUA), a następnie dokonać zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego (na formularzu ZUS ZUA), zaś po zakończonym urlopie bezpłatnym ponownie dokonać wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego (na formularzu ZUS ZWUA) i złożenia zgłoszenia tylko do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (na formularzu ZUS ZUA).

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za listopad 2004 r. stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego, tj. 420 zł. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia

społeczne za listopad 2004 r. stanowi suma podstaw wymiaru składek za okres 1-15 listopada i okres 16-30 listopada.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- za okres 1-15 listopada - kwota minimalnego wynagrodzenia przypadającego za ten okres,
- za okres 16-30 listopada - różnica pomiędzy kwotą minimalnego wynagrodzenia (przypadającą na ten okres) a kwotą przychodu ze stosunku pracy (przypadającą na ten okres), wynoszącą 250 zł.

Kwota minimalnego wynagrodzenia wynosi 824 zł. Płatnik (zakon) opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe za ubezpieczonych w wysokości 1,47%.

Ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- za okres 1-15 listopada 2004 r. (15 dni)
 $824,00 \text{ zł} : 30 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 27,466666 \text{ zł}$
 $27,466666 \times 15 \text{ (liczba dni podlegania ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu bycia osobą duchowną)} = 412,00 \text{ zł}$
- za okres 16-30 listopada 2004 r. (15 dni)
 $824,00 \text{ zł} : 30 \text{ (liczba dni miesiąca)} = 27,466666 \text{ zł}$
 $27,466666 \times 15 \text{ (liczba dni równoczesnego podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu bycia osobą duchowną oraz z tytułu stosunku pracy)} = 412,00 \text{ zł}$

Wynagrodzenie ze stosunku pracy za okres 16-30 listopada 2004 r. wynosi 250,00 zł

$$412,00 \text{ zł} - 250,00 \text{ zł} = 162,00 \text{ zł}$$

Łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za listopad 2004 r. wynosi 574,00 zł ($412,00 \text{ zł} + 162,00 \text{ zł} = 574,00 \text{ zł}$).

Kod tytułu ubezpieczeń:

Ubezpieczenia, którym podlega:

10	10	00			
E	R	Ch	W	Z	
O	O	N	O	O	

Podstawa wymiaru składek:

574,00 zł   420,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - $574,00 \text{ zł} \times 3,904\% = 22,41 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $574,00 \text{ zł} \times 15,616\% = 89,64 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - $574,00 \text{ zł} \times 2,60\% = 14,92 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $574,00 \text{ zł} \times 10,40\% = 59,70 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - $574,00 \text{ zł} \times 0,294\% = 1,69 \text{ zł}$
  - Fundusz Kościelny - $574,00 \text{ zł} \times 1,176\% = 6,75 \text{ zł}$
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - Fundusz Kościelny - $420,00 \text{ zł} \times 8,25\% = 34,65 \text{ zł}$

Przykład 3

Od 1 września 2005 r. juniorka posiadająca obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG zawarła umowę o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 500,00 zł miesięcznie. W dniu 1 października 2005 r. ukończyła 25 lat i od tego momentu dla celów ubezpieczeń traktowana jest jak osoba duchowna. Osoba, o której mowa, we wrześniu 2005 r. podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu tylko ze stosunku pracy. Płatnik powinien wyrejestrować juniorkę z ubezpieczenia zdrowotnego od 1 września 2005 r. i zgłosić ją do ubezpieczeń społecznych jako osobę duchowną od 1 października 2005 r., gdyż nie osiągnęła ze stosunku pracy kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Minimalne wynagrodzenie w 2005 r. wynosiło 849,00 zł.

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za październik 2005 r. wynosiła 349,00 zł (różnica między minimalnym wynagrodzeniem jako podstawą wymiaru składek dla duchownego, a przychodem ze stosunku pracy 849,00 zł – 500,00 zł = 349,00 zł).

Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika opłacającego składki za osobę duchowną wynosi 1,47%.

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 10 00
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R Ch W O O D O
Podstawa wymiaru składki:	349,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 349,00 zł x 3,904% = 13,62 zł
  - Fundusz Kościelny - 349,00 zł x 15,616% = 54,50 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 349,00 zł x 2,60% = 9,07 zł
  - Fundusz Kościelny - 349,00 zł x 10,40% = 36,30 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 349,00 zł x 2,45% = 8,55 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**
  - duchowny - 349,00 zł x 0,294% = 1,03 zł
  - Fundusz Kościelny - 349,00 zł x 1,176% = 4,10 zł

Przykład 4

Juniorysta nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG w dniu 1 stycznia 2006 r. ukończył 25 lat i od tego momentu dla celów ubezpieczeń traktowany jest jak osoba duchowna. Do 31 grudnia 2005 r. juniorysta podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu po zawarciu umowy z Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia i opłacał składkę na to ubezpieczenie. Od 1 stycznia 2006 r. zakon, jako płatnik składek, dokonuje zgłoszenia tej osoby do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla duchownego w 2006 r. wynosi 899,10 zł (kwota minimalnego wynagrodzenia). Podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne wynosi 420,00 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego).

Kod tytułu ubezpieczeń:	10 10 00
Ubezpieczenia, którym podlega:	E R Ch W Z O O N O O
Podstawa wymiaru składki:	899,10 zł 420,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 899,10 zł x 3,904% = 35,10 zł
  - Fundusz Kościelny - 899,10 zł x 15,616% = 140,40 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 899,10 zł x 2,60% = 23,38 zł
  - Fundusz Kościelny - 899,10 zł x 10,40% = 93,51 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)**

duchowny	-	899,10 zł x 0,294%	=	2,64 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 1,176%	=	10,57 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne				
Fundusz Kościelny		420,00 zł x 8,75%	=	36,75 zł

Przykład 5

Członek zakonu nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG ani legalnego miejsca zamieszkania na terytorium innego niż Polska państwa członkowskiego UE/EOG, przebywający na terytorium Polski na podstawie wizego pobytowego zawarł umowę o pracę od 1 stycznia 2006 r. z wynagrodzeniem wynoszącym 599,10 zł miesięcznie. Członek zakonu, o którym mowa podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym także z tytułu bycia osobą duchowną, gdyż nie osiąga przychodu ze stosunku pracy w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za styczeń 2006 r. wynosiła 300 zł (różnica pomiędzy minimalnym wynagrodzeniem jako podstawą wymiaru składek dla duchownego, a przychodem ze stosunku pracy 899,10 zł – 599,10 zł = 300,00 zł). Płatnik (zakon) opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe za ubezpieczonych w wysokości 1,47%

Kod tytułu ubezpieczeń	10	10	00
Ubezpieczenia, którym podlega	E	R	W
	0	0	0

Podstawa wymiaru składek 300,00 zł

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne				
duchowny	-	300,00 zł x 3,904%	=	11,71 zł
Fundusz Kościelny	-	300,00 zł x 15,616%	=	46,85 zł
- na ubezpieczenia rentowe				
duchowny	-	300,00zł x 2,60%	=	7,80 zł
Fundusz Kościelny	-	300,00 zł x 10,40%	=	31,20 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,47%)				
duchowny	-	300,00zł x 0,294%	=	0,88 zł
Fundusz Kościelny	-	300,00 zł x 1,176%	=	3,53 zł

Przykład 6

Duchowny (niebędący członkiem zakonu) nieposiadający obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EOG przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Duchowny o którym mowa nie jest podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych i podatku dochodowego od osób fizycznych, podlega zatem obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Za miesiąc kwiecień 2006 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosi 899,10 zł (kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę). Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota 420,00 zł (kwota świadczenia pielęgnacyjnego). Duchowny jest płatnikiem składek na te ubezpieczenia. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,80% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Kod tytułu ubezpieczeń	10	10	00	
Ubezpieczenia, którym podlega	E	R	W	Z
	0	0	0	0
Podstawa wymiaru składek	899,10 zł			420,00

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne				
duchowny	-	899,10 zł x 3,904%	=	35,10 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 15,616%	=	140,40 zł
- na ubezpieczenia rentowe				
duchowny	-	899,10 zł x 2,60%	=	23,38 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 10,40%	=	93,51 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,80%)				
duchowny	-	899,10 zł x 0,36%	=	3,24 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 1,44%	=	12,95 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne				
duchowny	-	420,00 zł x 8,75%	=	36,75 zł

Przykład 7

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Duchowny ten jest podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynosi: 899,10 zł (minimalne wynagrodzenie za pracę w 2006 r.) Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,80% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

(patrz: załącznik 6 – [strona 1](#), [strona 2](#))

Kod tytułu ubezpieczeń	10	10	00	
Ubezpieczenia, którym podlega	E	R	W	Z
	O	O	O	O
Podstawa wymiaru składek	899,10 zł			899,10

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- na ubezpieczenie emerytalne				
duchowny	-	899,10 zł x 3,904%	=	35,10 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 15,616%	=	140,40 zł
- na ubezpieczenia rentowe				
duchowny	-	899,10 zł x 2,60%	=	23,38 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 10,40%	=	93,51 zł
- na ubezpieczenie wypadkowe (1,80%)				
duchowny	-	899,10 zł x 0,36%	=	3,24 zł
Fundusz Kościelny	-	899,10 zł x 1,44%	=	12,95 zł
- na ubezpieczenie zdrowotne				
duchowny	-	899,10 zł x 8,75%	=	78,67 zł

Przykład 8

Członek zakonu posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną.

Płatnik składek - zakon otrzymał zawiadomienie z ZUS o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2006r. do 31 marca 2007r. która wynosi 1,18 % podstawy jej wymiaru.

Za miesiąc kwiecień 2006r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wynosi tyle, ile wynosi minimalne wynagrodzenie za pracę tj. 899,10zł.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stanowi kwota świadczenia pielęgnacyjnego tj. 420 zł.

Kod tytułu ubezpieczeń	10 10 00
Ubezpieczenie, którym podlega	E R W Z
	<u>0 0 0 , 0</u>
	899,10 420

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 899,10 zł x 3,904% = 35,10 zł
  - Fundusz Kościelny - 899,10 zł x 15,616% = 140,40 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 899,10 zł x 2,60% = 23,38 zł
  - Fundusz Kościelny - 899,10 zł x 10,40% = 93,51 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,18%)**
  - duchowny - 899,10 zł x 0,236% = 2,12zł
  - Fundusz Kościelny - 899,10 zł x 0,944% = 8,49zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 420 zł x 8,75% = 36,75zł

8. Okres od 1 lipca 2007 r.

Przykład 1

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE/EOG podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu bycia osobą duchowną. Duchowny jest podatnikiem zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych. Duchowny, o którym mowa jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Obowiązująca duchownego stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe wynosi 1,80 % podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Za lipiec 2007 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynosi 936 zł. (tj. kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2007 r.).

Kod tytułu ubezpieczeń	10 10 00
Ubezpieczenie, którym podlega	E R W Z
	<u>0 0 0 , 0</u>
	936,00 936,00

Obliczanie składek z uwzględnieniem źródeł finansowania:

- **na ubezpieczenie emerytalne**
  - duchowny - 936,00 zł x 3,904% = 36,54 zł
  - Fundusz Kościelny - 936,00 zł x 15,616% = 146,17 zł
- **na ubezpieczenia rentowe**
  - duchowny - 936,00 zł x 2,00% = 18,72 zł
  - Fundusz Kościelny - 936,00 zł x 8,00% = 74,88 zł
- **na ubezpieczenie chorobowe**
  - duchowny - 936,00 zł x 2,45% = 22,93 zł
- **na ubezpieczenie wypadkowe (1,80%)**
  - duchowny - 936,00 zł x 0,36% = 3,37 zł
  - Fundusz Kościelny - 936,00 zł x 1,44% = 13,48zł
- **na ubezpieczenie zdrowotne**
  - duchowny - 936,00 zł x 9,00% = 84,24 zł

X. Zabezpieczenie społeczne osób duchownych po wejściu Polski do Unii Europejskiej

Z dniem 1 maja 2004 r. Polska uzyskała członkostwo w Unii Europejskiej. Od tego momentu, w odniesieniu m.in. do pracowników przemieszczających się w celach zarobkowych na obszarze państw Unii Europejskiej (UE) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) stosuje się przepisy dotyczące określania właściwego ustawodawstwa, zawarte w wymienionych niżej regulacjach unijnych, które mają priorytet wobec ustawodawstwa krajowego. Tymi przepisami są:

- rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego w stosunku do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie,
- rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia nr 1408/71.

Celem rozporządzenia 1408/71 jest koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego poszczególnych państw członkowskich UE/EOG, poprzez wskazanie właściwego ustawodawstwa w każdym konkretnym przypadku, zgodnie z zasadą wyłączności stosowania przepisów jednego systemu ubezpieczeń w stosunku do tego samego ubezpieczonego.

Kraje należące do Unii Europejskiej to: Austria, Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

Od 1 stycznia 2007 r. do Unii Europejskiej przystąpiły Bułgaria i Rumunia.

Kraje Europejskiego Obszaru Gospodarczego to: Islandia, Lichtenstein, Norwegia.

Szwajcaria w 1991 r. podpisała umowę ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi dotyczącą swobody przepływu osób i na jej podstawie uczestniczy w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Jednakże umowa ta w okresie od 1 maja 2004 r. do 31 marca 2006 r. nie obejmowała państw, które przystąpiły do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. Zatem Szwajcarię, w wyżej wymienionym okresie należało traktować tak jak każde inne państwo bezumowne. Dopiero od 1 kwietnia 2006 r. w sprawach dotyczących stosowania właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych będą miały zastosowanie przepisy Tytułu II Rozporządzenia 1408/71 oraz Tytułu III Rozporządzenia 574/72.

Oprócz wyżej wymienionych przepisów unijnych, od 1 maja 2004 r. obowiązuje Polskę również rozporządzenie nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające stosowanie przepisów rozporządzeń 1408/71 i 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo.

Należy dodać, iż w przyjęciu rozporządzenia 859/2003 nie uczestniczy Dania, zatem nie jest nim związana ani też mu nie podlega. Ponadto nie stosują go również państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcaria.

Przepisy rozporządzenia 1408/71 odnoszą się m.in. do pracowników. Pojęcie to na gruncie tytułu II (art. 13-17) rozporządzenia 1408/71 jest interpretowane szerzej niż w prawie wewnętrznym. Oceny, czy dana osoba jest pracownikiem, należy dokonywać z uwzględnieniem praw i obowiązków tej osoby, a także m. in. takich okoliczności jak: czy praca jest wykonywana w określonym czasie na rzecz innej osoby, pod jej kierownictwem, a z tytułu świadczenia pracy zainteresowany otrzymuje wynagrodzenie.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że osoby duchowne mieszczą się w pojęciu „pracownik”, o którym mowa w tytule II rozporządzenia 1408/71

1. Określanie właściwego ustawodawstwa na podstawie postanowień art. 13-16 rozporządzenia 1408/71

Zasada ogólna - stosowanie ustawodawstwa miejsca pracy

Zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 osoby, do których stosuje się to rozporządzenie podlegają (z dwoma wyjątkami) ustawodawstwu ubezpieczeniowemu tylko jednego państwa członkowskiego.

Z kolei art. 13 ust. 2 tego rozporządzenia stanowi, że pracownik zatrudniony na terytorium jednego państwa członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego państwa członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego państwa członkowskiego.

Jest to generalna zasada, określana jako zasada jedności stosowanego prawa, ponieważ stanowi, że osoby wobec których stosuje się rozporządzenie 1408/71 podlegają ustawodawstwu tylko jednego państwa, a czynnikiem decydującym jest tu miejsce wykonywania pracy. Zgodnie z tą zasadą osoba duchowna podlegać będzie przepisom tego kraju, w którym pełni swoją funkcję, z wyjątkami, o których mowa w kolejnym podrozdziale.

Przykład 1

Obywatel Niemiec pełni posługę duszpasterską w Polsce. Objęty jest więc polskim systemem w dziedzinie zabezpieczenia społecznego. Miejsce zamieszkania i obywatelstwo nie są w tym przypadku istotne.

Przykład 2

Zakon jest zarejestrowany w Polsce i tutaj prowadzi swoją działalność. Członek tego zakonu udaje się na stałe do pracy w Belgii, tam też będzie podporządkowany władzom prowincji. Członek zakonu, o którym mowa, będzie podlegał przepisom ubezpieczeniowym Belgii.

Zasady szczególne stosowane do osób duchownych pełniących swoją funkcję lub/i wykonujących zatrudnienie na terytorium państw członkowskich

Od generalnej zasady - stosowania ustawodawstwa miejsca pracy (*lex loci laboris*) - wyrażonej w art. 13 ust. 2 rozporządzenia 1408/71 istnieją wyjątki. Są one zawarte m.in. w przepisach art. 14 tego rozporządzenia.

A. Oddelegowanie osób duchownych

Oddelegowanie ma miejsce w sytuacji, gdy osoba zatrudniona przez przedsiębiorstwo w jednym państwie członkowskim zostaje wysłana (oddelegowana) do innego państwa członkowskiego, aby tam pracować na rachunek przedsiębiorstwa, które ją oddelegowało.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a pracownik zatrudniony na terytorium jednego państwa członkowskiego przez przedsiębiorstwo, w którym jest zwykle zatrudniony i przez które został skierowany do wykonywania pracy na terytorium innego państwa członkowskiego, podlega nadal ustawodawstwu pierwszego państwa członkowskiego, pod warunkiem że przewidywany

okres wykonywania tej pracy nie przekracza 12 miesięcy i nie został on skierowany w miejsce innej osoby, której okres oddelegowania upłynął.

Za pracowników oddelegowanych należy uznać osoby duchowne, które zostały wysłane do pełnienia funkcji duszpasterskiej do instytucji kościelnych lub zakonnych na terytorium innego państwa członkowskiego - pod warunkiem że osoby te nadal wykonują polecenia zwierzchnich instytucji zakonnych, diecezjalnych lub innych w Polsce, zaś okres oddelegowania nie przekracza 12 miesięcy.

Warunki wysłania muszą być również spełnione po stronie instytucji delegującej osobę duchowną. Zgodnie z decyzją nr 181 Komisji Administracyjnej w z dnia 13 grudnia 2000 r. w sprawie wykładni art. 14 rozporządzenia 1408/71, należy tu m.in. ocenić:

- czy istnieje bezpośredni związek pomiędzy osobą delegowaną a instytucją wysyłającą,
- czy istnieje więź organiczna, czyli wszystkie prawa i obowiązki, jakie istnieją pomiędzy osobą delegowaną a wysyłającym,
- czy instytucja wysyłająca zwykle prowadzi swoją działalność na terytorium pierwszego państwa członkowskiego (gdzie mieści się siedziba wysyłającego, od kiedy wysyłający prowadzi swoją działalność, liczba pracowników, którzy nie są delegowani do pracy za granicą).

Powyższe kryteria nie są wyczerpujące, w każdym przypadku należy dokonać indywidualnej oceny.

Przepis art. 14 ust. 1 lit. a pozwala na zastosowanie polskich przepisów prawnych w zakresie zabezpieczenia społecznego, w odniesieniu do osób duchownych, w sytuacji gdy osoba duchowna będzie czasowo, nie dłużej niż 12 miesięcy, pełnić funkcję na terytorium jednego z państw UE/EOG - z wyżej wymienionymi zastrzeżeniami.

Zatem oddelegowanie ma miejsce w przypadkach, kiedy pełnienie funkcji duszpasterskich w innym państwie członkowskim jest z góry ograniczone w czasie. Nie można mówić o oddelegowaniu w sytuacji, gdy zamiar pełnienia funkcji duchownego na terenie innego państwa członkowskiego wynosi więcej niż 12 miesięcy. W takiej sytuacji osoba duchowna pełniąca funkcje duszpasterskie będzie podlegać zabezpieczeniu społecznemu w miejscu pełnienia tej funkcji, na podstawie art. 13 ust. 2 rozporządzenia 1408/71, chyba że zostanie wobec niej zastosowany tryb wyjątkowy, wynikający z art. 17 rozporządzenia 1408/71 (o czym będzie mowa w podrozdziale „Wyjątki od postanowień art. 13-17 rozporządzenia 1408/71”).

Nowy okres oddelegowania dla tej samej osoby duchownej, w tym samym państwie członkowskim, nie może rozpocząć się przed upływem co najmniej 2 miesięcy od daty zakończenia poprzedniego oddelegowania.

Przykład 1

Siostra zakonna została oddelegowana do pełnienia funkcji na terytorium Czech na okres 12 miesięcy. Zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1408/71 siostra zakonna podlega ubezpieczeniom społecznym w Polsce, a nie na terenie Czech. Jednostka terenowa ZUS - na wniosek zakonu - wystawi formularz E 101 stwierdzający, że w czasie wykonywania swojej funkcji w Czechach siostra podlega polskiemu ustawodawstwu.

Przykład 2

Osoba duchowna została oddelegowana z Litwy do Polski na okres 12 miesięcy, w celu wykonywania tu funkcji duchownego. Osoba ta nie będzie podlegać ubezpieczeniom w Polsce,

jeżeli przedłoży poświadczony przez instytucję ubezpieczeniową na Litwie formularz E 101 stwierdzający, że w czasie wykonywania swojej funkcji w Polsce podlega litewskiemu ustawodawstwu.

Przykład 3

Duchowny posiadający obywatelstwo państwa członkowskiego UE został wysłany na okres 12 miesięcy do pełnienia funkcji duchownego na terytorium Szwajcarii od 1 stycznia 2006 r. W okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 marca 2006 r. Szwajcaria traktowana była jak państwo bezumowne. Zatem jednostka terenowa ZUS na wniosek zakonu wystawi formularz E 101 w oparciu o art. 14 ust 1a rozporządzenia 1408/71 dopiero na okres od 1 kwietnia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r.

B. Zakończenie oddelegowania

Zarówno osoba duchowna, jak i instytucja diecezjalna lub zakonna zobowiązane są do informowania jednostki terenowej ZUS o zmianach, jakie zaszły w okresie delegowania, takich jak:

- oddelegowanie, o które wnioskowano, nie doszło do skutku,
- czas oddelegowania uległ skróceniu,
- czas oddelegowania został przerwany.

W dwóch pierwszych przypadkach instytucja diecezjalna lub zakonna zwraca formularz [E 101](#) jednostce terenowej ZUS, która dokonuje adnotacji, że oddelegowanie nie doszło do skutku lub że okres oddelegowania uległ skróceniu. O przerwaniu delegowania wymienione instytucje powinny poinformować jednostkę terenową ZUS, która wystawiła formularz [E 101](#).

C. Przedłużenie oddelegowania

Gdy przed upływem 12 miesięcy oddelegowania okaże się, że z powodu wcześniej nieprzewidzianych okoliczności delegowanie nie może zakończyć się w początkowo zakładanym terminie i będzie trwało ponad 12 miesięcy, zastosowanie ustawodawstwa państwa wysyłającego może zostać przedłużone. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia 1408/71, jeżeli praca przedłuża się poza początkowo zakładany okres, z powodu niedających się przewidzieć okoliczności, i przekracza 12 miesięcy, ustawodawstwo pierwszego państwa członkowskiego stosuje się nadal, aż do zakończenia pracy - pod warunkiem że wyrazi na to zgodę właściwa władza państwa członkowskiego, na terytorium którego zainteresowany jest skierowany, lub organ przez te władze wyznaczony.

O wspomnianą zgodę należy wystąpić przed upływem początkowego okresu 12 miesięcy; wystąpienie po upływie tego okresu może spowodować, że wniosek zostanie rozpatrzony negatywnie lub zwrócony stronie wysyłającej. Zgody na przedłużenie delegowania nie można udzielić na okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Przykład

Obywatel Polski jest osobą duchowną. Zwierzchnia instytucja diecezjalna (zakonna) wysyła go do pełnienia funkcji duszpasterskiej do Austrii, na okres 12 miesięcy. Z powodu niedających się przewidzieć okoliczności praca ta przedłuża się o 6 miesięcy. Zwierzchnia instytucja diecezjalna (zakonna) przed upływem pierwszych 12 miesięcy występuje bezpośrednio do właściwej instytucji austriackiej z wnioskiem o przedłużenie stosowania polskiego ustawodawstwa na kolejne 6 miesięcy.

Wniosek o przedłużenie delegowania składa się na formularzu [E 102](#) (o zasadach jego wypełnienia jest mowa w podrozdziale „Formularz E 102”).

D. Wykonywanie pracy na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich

Zgodnie z art. 14 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1408/71, w przypadku jednoczesnego zatrudnienia w kilku państwach członkowskich dany pracownik podlega:

- ustawodawstwu państwa członkowskiego, na terytorium którego zamieszkuje, jeżeli:
  - wykonuje część swojej działalności na terytorium tego państwa lub
  - jest związany z kilkoma przedsiębiorstwami, albo kilkoma pracodawcami mającymi zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium różnych państw członkowskich,
- ustawodawstwu państwa członkowskiego, na terytorium którego przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia, ma zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności, jeżeli nie zamieszkuje na terytorium jednego z państw członkowskich, w którym pracuje.

Zatem pracownik jest objęty ustawodawstwem dotyczącym ubezpieczenia społecznego w państwie członkowskim, w którym zamieszkuje, jeżeli w pewnym zakresie wykonuje zatrudnienie w tym państwie członkowskim, bez względu na wymiar czasu pracy, lub jeżeli jest powiązany z kilkoma pracodawcami w różnych państwach członkowskich.

Jeśli pracownik zatrudniony jest jednocześnie w kilku państwach członkowskich, a jego miejsce zamieszkania nie znajduje się w państwach, w których wykonuje te zatrudnienia, podlega przepisom dotyczącym zabezpieczenia społecznego tego państwa, na obszarze którego znajduje się siedziba zatrudniającego pracodawcy.

Osoby duchowne - w świetle postanowień rozporządzenia 1408/71 - traktuje się jak pracowników. W sytuacji jednoczesnego pełnienia funkcji duchownego lub/i zatrudnienia na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich, osoba duchowna podlegać będzie ustawodawstwu państwa, w którym zamieszkuje, jeżeli również tę funkcję lub zatrudnienie pełni w tym państwie.

Przykład 1

Obywatel Polski pełni funkcje duchownego w Polsce, gdzie również mieszka. Równocześnie pracuje jako kapelan w szpitalu na terenie Niemiec, gdzie ma zawartą umowę o pracę i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie.

Zachodzi tu sytuacja jednoczesnego zatrudnienia na terytorium dwóch państw członkowskich: w Polsce (pełnienie funkcji duchownego) i w Niemczech (praca jako kapelan w szpitalu). Ponieważ osoba duchowna zamieszkuje w Polsce, zastosowanie będzie miało polskie ustawodawstwo; niemiecki pracodawca będzie przekazywał składki do polskiego systemu. Duchowny będzie przekazywał składki z tytułu bycia osobą duchowną wtedy, gdy nie uzyska z tytułu umowy o pracę, w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalnego wynagrodzenia, na zasadach przewidzianych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Formularz E 101 - na podstawie art. 14 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1408/71 - poświadczy jednostka terenowa ZUS właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby duchownej.

Przykład 2

Obywatel Polski zamieszkuje w Polsce. W Polsce pełni funkcję duchownego i równocześnie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy. Podlega ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu jako pracownik. Z tytułu bycia osobą duchowną opłaca także składkę na ubezpieczenie zdrowotne, gdyż jest płatnikiem

zryczałtowanego podatku od przychodów osób duchownych. We wrześniu 2004 r. dodatkowo zawarł umowę o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy z ośrodkiem pomocy społecznej na terenie Czech. Pracuje tam dwa razy w tygodniu. Według art. 14 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1408/71 osoba duchowna, o której mowa, podlega ustawodawstwu miejsca zamieszkania, czyli polskiemu. Czeski pracodawca z tytułu umowy o pracę jest zobowiązany do płacenia składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne do polskiego systemu ubezpieczeń. Formularz E 101 poświadczy jednostka terenowa ZUS właściwa ze względu na miejsce zamieszkania duchownego.

Przykład 3

Osoba duchowna została oddelegowana do pełnienia swojej funkcji na terytorium Czech na okres 12 miesięcy. Na terytorium Czech zawarła również umowę o pracę, zatrudniła się jako pielęgniarka w szpitalu, za co otrzymuje wynagrodzenie. W tym przypadku nie zachodzi sytuacja równoczesnego wykonywania pracy w dwóch państwach członkowskich, bowiem osoba duchowna pracuje wyłącznie w Czechach. W związku z tym będzie podlegała czeskiemu ustawodawstwu, chyba że czeska instytucja wyrazi zgodę na zastosowanie polskich przepisów w trybie wyjątkowym, przewidzianym w art. 17 rozporządzenia 1408/71. Jednakże wówczas czeski pracodawca będzie zobowiązany do przekazywania składek do Polski.

E. Postanowienia zawarte w art. 14d rozporządzenia 1408/71

Stosownie do postanowień art. 14d rozporządzenia 1408/71, osoba określona m.in. w art. 14 ust. 2 lit. b tego rozporządzenia jest dla celów stosowania ustawodawstwa określonego zgodnie z tym przepisem traktowana tak, jakby prowadziła swą działalność zawodową na terytorium danego państwa członkowskiego.

Powyższy przepis wskazuje, że należy brać pod uwagę nie tylko tytuł do ubezpieczeń, który powstał na obszarze danego państwa członkowskiego, ale również te tytuły, które dana osoba posiada w innych państwach członkowskich, a które były brane pod uwagę przy ustalaniu właściwego ustawodawstwa na podstawie m. in. art. 14 ust. 2 lit. b rozporządzenia 1408/71.

2. Wyjątki od postanowień art. 13-16 rozporządzenia 1408/71

W myśl art. 17 rozporządzenia 1408/71 dwa lub więcej państw członkowskich, właściwe władze tych państw lub organy wyznaczone przez te władze mogą przewidzieć, za wspólnym porozumieniem, w interesie niektórych osób lub niektórych grup osób, wyjątki od postanowień art. 13-16 tego rozporządzenia. W tym zakresie obowiązuje również zalecenie nr 16 Komisji Administracyjnej z dnia 12 grudnia 1984 r. w sprawie zawarcia umów, zgodnie z art. 17 rozporządzenia 1408/71

Z powyższego przepisu rozporządzenia 1408/71 oraz zalecenia nr 16 Komisji Administracyjnej wynika, że dwa lub więcej państw UE/EOG, właściwe władze tych państw, czy też organy wyznaczone przez te władze mogą - na podstawie wzajemnego porozumienia - uzgodnić wyjątki od postanowień dotyczących ustawodawstwa właściwego, jeżeli jest to korzystne dla niektórych osób lub grupy osób. W wyniku zawarcia takiego porozumienia dana osoba zostanie objęta ustawodawstwem jednego państwa członkowskiego, bez względu na fakt, że postanowienia tytułu II rozporządzenia 1408/71 dotyczące ustawodawstwa właściwego wskazują na inne państwo członkowskie jako państwo właściwe. Porozumienie takie może być zawarte na okres do 5 lat, w szczególnych okolicznościach okres ten może zostać przedłużony.

Tryb wyjątkowy, o którym mowa, może być stosowany w następujących przypadkach:

- gdy z góry wiadomo, że oddelegowanie osoby duchownej do innego państwa członkowskiego będzie trwało dłużej niż 12 miesięcy,
- poświadczono formularz E 101 na okres 12 miesięcy, ale pełnienie funkcji duszpasterskich w innym państwie członkowskim będzie nadal wykonywane przez duchownego przez okres dłuższy niż kolejne 12 miesięcy,
- instytucja właściwa odmówi wydania formularza E 101 z uwagi na niespełnienie warunków określonych w decyzji nr 181 Komisji Administracyjnej,
- nie zostanie udzielone przedłużenie na formularzu E 102 a osoba duchowna jest zainteresowana dalszym pozostawaniem w polskim systemie ubezpieczeń społecznych,
- w innych przypadkach, gdy w interesie osoby duchownej - pełniącej funkcję duszpasterską na terytorium państwa UE/EOG - jest utrzymanie dotychczasowego ustawodawstwa.

Zasady postępowania przy zawieraniu porozumień wyjątkowych

Zwolnienie z zastosowania ustawodawstwa państwa, w którym osoba duchowna pełni swoją funkcję - w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71 - dokumentuje się poświadczeniem na formularzu E 101.

Wystawienie formularza E 101 musi być poprzedzone zawarciem porozumienia między wyznaczonymi do tego celu instytucjami państw członkowskich. W Polsce funkcję tę pełni Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Departament Ubezpieczeń i Składek) w Warszawie, ul. Czerniakowska 16, 00-701 Warszawa.

Z wnioskiem o zawarcie porozumienia występuje odpowiednio instytucja diecezjalna lub zakonna. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS sporządza pisemny wniosek w sprawie zastosowania wyjątkowego uregulowania w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71, a następnie wniosek ten kieruje do instytucji państwa UE/EOG, w którym duchowny ma pełnić swoją funkcję. Decyzję o zawarciu lub o odmowie zawarcia porozumienia podejmuje instytucja państwa, w którym przejściowo osoba duchowna ma pełnić swoją funkcję. O zajęтым stanowisku instytucja ta informuje stronę polską.

W przypadku otrzymania od instytucji państwa członkowskiego zgody w sprawie zastosowania wyjątkowego uregulowania w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71, Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS informuje o tym:

- podmiot, który zwracał się z wnioskiem, tj. instytucję diecezjalną lub zakonną,
- właściwą jednostkę terenową ZUS, która na tej podstawie dokona poświadczenia formularza E 101.

W przypadku otrzymania odmowy zawarcia porozumienia w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71, Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS informuje o tym fakcie:

- podmiot, który zwracał się z wnioskiem, tj. instytucję diecezjalną lub zakonną,
- właściwą jednostkę terenową ZUS.

Przykład 1

Polski zakon wysłał jednego ze swoich zakonników do pełnienia funkcji duchownego na terytorium Włoch. Instytucja zakonna z góry wie, że osoba ta będzie pełniła tam swoją funkcję przez 5 lat. Aby osoba ta w czasie pobytu we Włoszech mogła pozostać w polskim systemie zabezpieczenia społecznego, zakon powinien wystąpić ze stosownym wnioskiem do Centrali ZUS, która następnie zwróci się do włoskiej instytucji w tej sprawie.

Przed wystąpieniem do instytucji włoskiej Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS dokonuje oceny, czy możliwe jest w danym przypadku zawarcie porozumienia w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71. Jeżeli tak, to występuje do instytucji włoskiej o zastosowanie polskiego ustawodawstwa, na podstawie art. 17 wymienionego rozporządzenia. Po otrzymaniu na to zgody, Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS przekazuje tę informację instytucji zakonnej, a także jednostce terenowej ZUS, która poświadczy formularz E 101.

Przykład 2

Instytucja diecezjalna kieruje osobę duchowną do Holandii, do pełnienia funkcji duchownego, na 6 lat. Zarówno instytucja diecezjalna, jak i duchowny zainteresowani są utrzymaniem polskiego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych. Instytucja diecezjalna wystąpi z wnioskiem o zawarcie porozumienia w trybie art. 17 rozporządzenia 1408/71 do polskiej instytucji łącznikowej, która, po zgromadzeniu odpowiednich informacji, zwraca się do wyznaczonej holenderskiej instytucji z prośbą o zastosowanie uregulowania wyjątkowego. Holenderska instytucja nie zgadza się jednak na zastosowanie szczególnego unormowania, ujętego w art. 17 rozporządzenia 1408/71, i przekazuje tę informację stronie polskiej. Departament Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS zawiadamia o tym instytucję diecezjalną i jednostkę terenową ZUS. Ponieważ formularz E 101 nie może być poświadczony, osoba duchowna podlega holenderskim przepisom ubezpieczeniowym.

Wniosek o zawarcie porozumienia

Wniosek o zastosowanie trybu wyjątkowego - przewidzianego w art. 17 rozporządzenia 1408/71 - powinien złożyć podmiot, który kieruje osobę duchowną do pełnienia funkcji duchownego na obszar innego państwa UE/EOG.

Wymieniony wniosek musi zostać przekazany do polskiej instytucji łącznikowej, tj. do Departamentu Ubezpieczeń i Składek Centrali ZUS. Powinien on mieć formę pisemną i zawierać m.in. takie informacje, jak:

- kogo dotyczy (dane osoby duchownej, dane podmiotu, który kieruje duchownego do pełnienia funkcji na obszar innego państwa UE/EOG),
- opis sytuacji związanej z pełnieniem funkcji duchownego na obszarze innego państwa UE/EOG,
- gdzie (nazwa, adres) duchowny ma pełnić swoją funkcję, od kiedy i na jakiej podstawie,
- jakiego okresu ma dotyczyć uregulowanie wyjątkowe,
- czy duchowny został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych (od kiedy) oraz czy są opłacane należne składki,
- czy duchowny wyraża zgodę na pozostawanie w polskim systemie ubezpieczeniowym.

3. Zastosowanie postanowień zawartych w rozporządzeniach 1408/71 i 574/72 do osób duchownych będących obywatelami państw trzecich

Przepisy rozporządzeń 1408/71 i 574/72 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo, jeżeli legalnie zamieszkują we Wspólnocie. Podstawą jest rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z 14 maja 2003 r.

Przepis art. 1 rozporządzenia 859/2003 stanowi, że przepisy rozporządzeń 1408/71 i 574/72 stosuje się w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo, jak również w odniesieniu do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci - pod warunkiem, że zamieszkują oni

legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Dla celów stosowania właściwego ustawodawstwa - wobec wymienionych obywateli - będą miały zastosowanie przepisy wynikające z art. 13-17 rozporządzenia 1408/71 oraz procedury wynikające z rozporządzenia 574/72.

Przykład 1

Członkami zakonu, oprócz obywateli polskich, są obywatele Ukrainy. Zakon prowadzi działalność duszpasterską na terenie Niemiec. W tym celu wysyła 4 duchownych (2 obywateli polskich i 2 obywateli ukraińskich) na terytorium Niemiec, na okres 12 miesięcy. Obywatele Ukrainy mieszkają w Polsce legalnie (posiadają zezwolenie na osiedlenie się).

Oddelegowane osoby duchowne będą w dalszym ciągu podlegać ustawodawstwu polskiemu. Formularze E 101 - na podstawie art. 14 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1408/71 - będą poświadczone zarówno dla obywateli polskich, jak i ukraińskich.

Przykład 2

Zakon wysyła do Norwegii, na okres 12 miesięcy, dwie siostry zakonne obywatelki Polski, dwie siostry zakonne obywatelki Niemiec oraz dwie siostry zakonne obywatelki Białorusi, które legalnie przebywają na terenie Polski.

Ponieważ Norwegia nie stosuje postanowień rozporządzenia 859/2003, obywatelki Białorusi (państwa trzeciego) będą podlegały zabezpieczeniu społecznemu w Norwegii. Natomiast dla siostr zakonnych będących obywatelkami Polski i Niemiec zostaną wystawione formularze E 101 - na podstawie art. 14 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1408/71.

4. Formularze stosowane przy określaniu właściwego ustawodawstwa

Celem formularzy unijnych jest uproszczenie kontaktów pomiędzy instytucjami zabezpieczenia społecznego państw członkowskich. Instytucje zabezpieczenia społecznego stosują te formularze na podstawie art. 11-14 rozporządzenia 574/72.

Wymienione formularze służą m. in. do stwierdzenia, ustawodawstwu którego państwa członkowskiego dana osoba podlega.

Do ustalenia właściwego ustawodawstwa dla osób duchownych służą formularze:

- [E 101](#) - „Zaświadczenie dotyczące ustawodawstwa właściwego”,
- [E 102](#) - „Przedłużenie okresu oddelegowania lub prowadzenia działalności na własny rachunek”.

Formularz E 101

Formularz E 101 wydawany jest dla osób duchownych, które podlegają polskiemu ustawodawstwu ubezpieczeniowemu na mocy następujących przepisów rozporządzenia 1408/71:

- art. 14 ust. 1 lit. a - delegowanie osoby duchownej na okres 12 miesięcy,
- art. 14 ust. 2 lit. b - pełnienie funkcji osoby duchownej na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich,

- art. 17 - uregulowanie wyjątkowe.

Formularz E 101 ma moc wiążącą zarówno wobec właściwej instytucji państwa członkowskiego, w którym pełnienie funkcji duchownego jest wykonywane, jak i wobec osoby duchownej, która tę funkcję pełni. Dopóki nie zostanie on wycofany czy uznany za nieważny, zachowuje swoją moc prawną.

A. Wniosek o wydanie formularza E 101

O wystawienie zaświadczenia na formularzu E 101, do terenowej jednostki organizacyjnej ZUS właściwej ze względu na siedzibę płatnika składek, zwraca się instytucja diecezjalna, zakonna lub inna, której dana osoba duchowna podlega pełniąc swoją funkcję na terytorium Polski.

Wniosek powinien zawierać informacje niezbędne do ustalenia, czy formularz E 101 może być wydany. Powinien więc obejmować:

- dane ewidencyjne i identyfikacyjne osoby duchownej, tj. imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce zamieszkania w Polsce, numery identyfikacyjne PESEL i NIP, a w razie ich braku - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
- dane ewidencyjne i identyfikacyjne podmiotu delegującego osobę duchowną (płatnika składek), tj. nazwę, adres siedziby w Polsce i za granicą, numery identyfikacyjne NIP i REGON,
- okres, na jaki osoba duchowna ma być delegowana,
- informację, czy osoba duchowna wcześniej pełniła swoją funkcję na terytorium któregoś z państw członkowskich (chodzi o okres od 1 maja 2004 r.),
- informacje i oświadczenia niezbędne do stwierdzenia, czy w odniesieniu do osoby duchownej mogą mieć zastosowanie przepisy dotyczące czasowego oddelegowania (przedstawione w podrozdziale „Zasady szczególne stosowane do osób duchownych pełniących swoją funkcję lub/i wykonujących zatrudnienie na terytorium państw członkowskich”).

B. Wydanie formularza E 101

Na podstawie danych przekazanych przez płatnika składek jednostka terenowa ZUS poświadcza lub odmawia poświadczenia formularza E 101. Poświadczenie formularza oznacza, że będzie miało zastosowanie polskie ustawodawstwo.

W przypadku gdy nie został spełniony którykolwiek z wymaganych warunków, jednostka terenowa ZUS odmówi poświadczenia formularza E 101. Odmowa poświadczenia oznacza, że osoba duchowna będzie podlegać przepisom w zakresie zabezpieczenia społecznego w państwie, w którym pełni funkcję duchownego, chyba że zostanie zastosowany tryb wyjątkowy, przewidziany w art. 17 rozporządzenia 1408/71.

C. Odmowa wydania formularza E 101

Formularza E 101 nie można poświadczyć w sytuacji gdy:

- nie został spełniony którykolwiek z podanych wyżej warunków (patrz: podrozdział „Wyjątki od postanowień art. 13-16 rozporządzenia 1408/71”),
- instytucja, do której osoba duchowna zostaje oddelegowana udostępni tę osobę innej instytucji znajdującej się w tym samym lub w innym państwie członkowskim,
- osoba duchowna zostanie rekrutowana w jednym państwie członkowskim w celu wysłania jej przez instytucję znajdującą się w drugim państwie członkowskim do instytucji znajdującej się w trzecim państwie członkowskim,

- przewidywany okres delegowania jest z góry zaplanowany na okres dłuższy niż 12 miesięcy,

D. Zasady wypełniania formularza E 101

W polu w prawym górnym rogu, dotyczącym symbolu państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlega osoba duchowna, należy wpisać „PL”

1. W punkcie pierwszym należy podać dane dotyczące osoby duchownej:
  - 1 - w kratce po lewej stronie („Pracownik najemny”) wpisać „x”,
  - 1.1 - wpisać nazwisko (nazwiska),
  - 1.2 - wpisać imię (imiona),
  - 1.3 - wpisać poprzednio używane imiona i nazwiska,
  - 1.4 - wpisać datę urodzenia, obywatelstwo,
  - 1.5 - wpisać adres stałego zamieszkania, ulicę, nr, skr. pocztową, miasto, kod pocztowy, państwo,
  - 1.6 – wpisać osobisty numer identyfikacyjny (w przypadku Polski numery PESEL i NIP, a w razie gdy ubezpieczonemu nie nadano tych numerów - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu).
2. W punkcie drugim należy podać dane dotyczące instytucji delegującej osobę duchowną:
  - 2 - w kratce po lewej stronie („Pracodawca”) wpisać „x”,
  - 2.1 - wpisać nazwę instytucji delegującej osobę duchowną,
  - 2.2 - wpisać numer identyfikacyjny (w przypadku Polski numery NIP i REGON instytucji delegującej osobę duchowną),
  - 2.3 - nie wypełniać,
  - 2.4 - podać stały adres, telefon, faks, e-mail, ulicę, nr, skr. pocztowej, miasto, kod pocztowy, państwo, .
3. W punkcie trzecim należy umieścić dane o warunkach pełnienia funkcji duchownego:
  - 3.1 - wpisać „x” w pierwszej kratce po lewej stronie; podać od kiedy osoba delegowana pełni funkcje duchownego,
  - 3.2 - podać okres delegowania osoby duchownej (od dnia pełnienia funkcji duchownego za granicą do dnia zakończenia pełnienia funkcji, nie więcej niż 12 miesięcy, chyba że jest to tryb wyjątkowy wynikający z art. 17 rozporządzenia 1408/71),
  - 3.3 - w kratce po lewej stronie wpisać „x”,
  - 3.4, 3.5 - podać dane dotyczące miejsca pełnienia funkcji przez osobę duchowną (można wpisać dwa adresy, jeżeli funkcja jest pełniona jednocześnie w dwóch miejscach),
  - 3.6 - wpisać numer identyfikacyjny instytucji za granicą, do której osoba duchowna jest delegowana.
4. W punkcie czwartym należy określić podmiot odpowiedzialny za wypłatę wynagrodzenia oraz opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne. Jeżeli jest to:
  - 4.1 - instytucja delegująca wymieniona w punkcie 2, wpisać „x” w kratce obok,
  - 4.2 - instytucja, do której delegowana jest osoba duchowna wymieniona w punkcie 3.4 - należy wpisać „x” w kratce obok,
  - 4.3 - inna jednostka, należy podać dane tej jednostki (nazwę, adres, państwo).
5. W punkcie piątym określa się, jakiemu ustawodawstwu podlega osoba duchowna - w kratce po prawej stronie należy wpisać „PL”,
  - 5.1 - określić artykuł rozporządzenia 1408/71, na mocy którego osoba duchowna podlega ustawodawstwu polskiemu, np.:
    - jeżeli mamy do czynienia z oddelegowaniem na okres do 12 miesięcy, należy wpisać „x” w kratce przy art. 14 ust 1 lit. a

- jeżeli mamy do czynienia z wykonywaniem pracy równocześnie na terytorium dwóch lub więcej państw członkowskich, należy wpisać „x” w kratce przy art. 14 ust 2 lit. b
  - jeżeli został zastosowany tryb wyjątkowy, należy wpisać „x” w kratce przy art. 17 oraz wypełnić pole 5.3,
    - 5.2 - w kratce po lewej stronie wpisać „x” oraz podać okres, przez jaki osoba duchowna podlega ustawodawstwu polskiemu (ten sam co w polu 3.2.),
    - 5.3 - podać datę i sygnaturę pisma właściwych władz lub wyznaczonego organu w państwie, w którym będzie pełniona funkcja, informującego o zawartym porozumieniu na mocy art. 17 rozporządzenia 1408/71.
6. W punkcie szóstym zawarte są informacje dotyczące jednostki terenowej ZUS, która poświadczyła formularz.

Formularz E 102

Formularz E 102 może być poświadczony osobie duchownej na podstawie art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia 1408/71, czyli wówczas, gdy pełnienie funkcji duchownego za granicą przedłuża się poza początkowo zakładany okres z powodu niedających się przewidzieć okoliczności, i przekracza 12 miesięcy.

A. Wniosek o przedłużenie delegowania

Wniosek o przedłużenie stosowania dotychczasowego ustawodawstwa ma charakter sformalizowany. Składa się go na formularzu E 102.

W celu przedłużenia oddelegowania osoby duchownej polska instytucja diecezjalna, zakonna lub inna (płatnik składek za osobę duchowną) występuje bezpośrednio do wyznaczonej instytucji w kraju, gdzie duchowny pełni swoją funkcję, przesyłając 4 egzemplarze formularza E 102 z wypełnioną częścią A.

Część A tego formularza powinna być prawidłowo wypełniona, bowiem w przypadku gdy wyznaczona instytucja uzna, że formularz E 102 zawiera błędy, może go zwrócić lub odmówić przedłużenia stosowania polskiego ustawodawstwa.

Decyzję w sprawie przedłużenia zastosowania polskiego ustawodawstwa podejmuje instytucja państwa, w którym osoba duchowna przejściowo pełni swoją funkcję. W tym celu wypełnia ona część B formularza E 102, przychylając się do prośby w sprawie przedłużenia delegowania bądź też nie. Następnie instytucja ta przekazuje 2 egzemplarze formularza instytucji diecezjalnej (zakonnej lub innej), wnioskującej o przedłużenie stosowania polskiego ustawodawstwa, a 1 egzemplarz Centrali ZUS lub właściwej jednostce terenowej ZUS, która wystawiła formularz E 101 na okres pierwszych 12 miesięcy.

Pozytywne rozpatrzenie wniosku skutkuje stosowaniem nadal polskiego ustawodawstwa, negatywne zaś - stosowaniem ustawodawstwa państwa, w którym osoba duchowna przejściowo pełni swoją funkcję.

B. Zasady wypełniania części A formularza E 102

Część A formularza E 102 wypełnia instytucja delegująca osobę duchowną.

1. W punkcie pierwszym należy podać dane instytucji, do której adresowany jest formularz (patrz: „Pouczenie” na stronie 3 formularza):
  - 1.1 - wpisać nazwę instytucji (wykaz instytucji łącznikowych w krajach UE/EOG znajduje się na stronach internetowych ZUS www.zus.pl/ue),

- 1.2 - wpisać numer identyfikacyjny instytucji,
  - 1.3 – wpisać adres instytucji: telefon, faks, ulicę, nr, skr. pocztową, miasto, kod pocztowy, państwo.
2. W punkcie drugim należy podać dane osoby duchownej - w kratce po lewej stronie wpisać „x”,
- 2.1 - wpisać nazwisko (nazwiska),
  - 2.2 - wpisać imię (imiona),
  - 2.3 - wpisać poprzednie imiona i nazwiska,
  - 2.4 - wpisać datę urodzenia i obywatelstwo,
  - 2.5 - wpisać adres stałego zamieszkania (ulica, nr, skr. pocztowa, miasto, kod pocztowy, państwo),
  - 2.6 - wpisać osobisty numer identyfikacyjny (PESEL i NIP, a jeżeli osobie duchownej nie nadano tych numerów - serię i numer dowodu osobistego lub paszportu).
3. W punkcie trzecim należy podać dane dotyczące delegowania osoby duchownej na okres pierwszych 12 miesięcy - w pierwszej kratce wpisać „x”,
- 3.1 - wpisać „x” w kratce przy artykule rozporządzenia 1408/71, na podstawie którego nastąpiło oddelegowanie osoby duchownej na okres pierwszych 12 miesięcy (będzie to art. 14 ust 1 lit. a),
  - 3.2 - podać okres trwania (od dnia do dnia) pierwszych 12 miesięcy, na które był wystawiony formularz E 101,
  - 3.3 - w kratce, po lewej stronie, wpisać „x”,
  - 3.4 - podać nazwę instytucji za granicą, do której była delegowana osoba duchowna,
  - 3.5 - podać dane teleadresowe instytucji, do której oddelegowana była osoba duchowna,
  - 3.6 - podać osobisty numer identyfikacyjny instytucji za granicą, do której oddelegowana była osoba duchowna (jeżeli jest znany).
4. W punkcie czwartym należy podać dane dotyczące jednostki terenowej ZUS, która wystawiła formularz E 101 na okres pierwszych 12 miesięcy:
- 4.1 - wpisać dane teleadresowe jednostki terenowej ZUS,
  - 4.2 - wpisać datę wystawienia formularza E 101 oraz podać, do kiedy formularz ten jest ważny,
5. Punkt piąty zawiera prośbę o dalsze stosowanie dotychczasowego ustawodawstwa wobec osoby duchownej - w kratce po prawej stronie należy wpisać „PL”,
- 5.1 - podać okres, na jaki instytucja oddelegująca wnioskuje o objęcie polskim ustawodawstwem osoby duchownej (nie może to być okres dłuższy niż 12 miesięcy).
6. W punkcie szóstym należy zaznaczyć kogo formularz dotyczy - należy wpisać „x” w kratce po lewej stronie,
- 6.1 - podać nazwę instytucji oddelegowującej osobę duchowną,
  - 6.2 - podać numer identyfikacyjny (NIP i REGON),
  - 6.3 - podać dane teleadresowe,
  - 6.4 - zamieścić pieczęć firmową,
  - 6.5 - zamieścić datę,
  - 6.6 - zamieścić podpis.

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

1. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst. jednolity Dz.U. z 2007 r. nr 11, poz. 74, ze zmianami: 2007 nr 115, poz. 792).
2. Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1679; 2004 nr 240 poz.2407; 2005 nr 157, poz.1314).

3. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. nr 199, poz. 1673, nr 241, poz. 2074; 2003 nr 83, poz. 760, nr 223, poz. 2217; 2004 nr 99, poz. 1001, nr 121, poz. 1264, nr 187, poz. 1925, nr 210, poz. 2135).
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135; 2005 nr 138, poz. 1154, nr 132, poz. 1110, nr 157, poz. 1314, nr 94 poz. 788, nr 179, poz. 1485, nr 164 poz. 1366).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 4 grudnia 1998 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących oraz innych dokumentów (Dz.U. nr 149, poz. 982; 2002 nr 120, poz. 1027; 2003 nr 150, poz. 1457; 2004 nr 1, poz. 3, nr 101, poz. 1039, nr 277, poz. 2753; 2006 nr 53 poz. 387).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz.U. nr 165, poz. 1197; 1999 nr 55, poz. 574; 2001 nr 120, poz. 1281).
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, w brzmieniu nadanym obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 grudnia 2002 r. o sprostowaniu błędów (Dz.U. nr 200, poz. 1692, nr 203, poz. 1720; 2006 nr 42 poz. 283).
8. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego w stosunku do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 149 z 5.07.1971, s. 2 i nast. z późn. zm).
9. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego w stosunku do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 74 z 27.03.1972, s. 1 i nast. z późn. zm.).
10. Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na obywatelstwo (Dz.Urz. WE L 124 z 20.05.2003, s. 1 i nast. z późn. zm.).

Załącznik nr 1
Strona 1

Załącznik 1
strona 1

PŁATNIK WYPEŁNIĄ TYLKO PO LAJASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIADANIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS ZUA	Strona: 1	ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZEŃ / ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH OSOBY UBEZPIECZONEJ
---------------------------------------	----------------	------------------	---

I. DANE ORGANIZACYJNE

01. ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO 02. ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH 03. ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH OSOBY UBEZPIECZONEJ (wpisać - 1) / KOREKTY (wpisać - 2) (nie dotyczy zmiany danych identyfikacyjnych²⁾)

04. Data zadania (dd/mm/rrrr) _____ 05. Naklejka "R"

II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADKI

01. NIP (wpisać bez kreski) **1111111111** 02. REGON _____

03. PESEL **70010115123** INNY NUMER _____ 04. Rodzaj dokumentu: _____ 05. Seria i numer dokumentu _____

04. Rodzaj dokumentu: jeśli dowód osobisty, wpisać 1, jeśli paszport - 2 _____

06. Nazwa skrócona _____

07. Nazwisko **NOWAK**

08. Imię pierwsze **ADAM** 09. Data urodzenia (dd/mm/rrrr) **01011970**

III. DANE IDENTYFIKACYJNE OSOBY ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZENIA

01. PESEL **70010115123** 02. NIP (wpisać bez kreski) **1111111111** 03. Rodzaj dokumentu (wypełnić jak pole I.D.4) _____ 04. Seria i numer dokumentu _____

05. Nazwisko **NOWAK**

06. Imię pierwsze **ADAM** 07. Data urodzenia (dd/mm/rrrr) **01011970**

IV. DANE EVIDENCYJNE OSOBY ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZEŃ

01. Imię drugie **PAWEŁ**

02. Nazwisko rodowe _____

03. Obywatelstwo **POLSKIE** 04. Płeć (wpisać: K - kobieta, M - mężczyzna) **M**

05. _____ 06. _____

V. TYTUŁ UBEZPIECZENIA

01. Kod tytułu ubezpieczenia^{3,4)} **101000** 02. _____

VI. DANE O OBOWIAZKOWYCH UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH

01. _____ 02. Data powstania obowiązku ubezpieczenia (dd/mm/rrrr) **01072003**

O soba zgłaszająca podlega ubezpieczeniu: (wpisać X w odpowiednim polu)

03. Emerytalnym 04. Reńtowym 05. Ciężarobowym 06. Wypadkowym

VII. DANE O OBOWIAZKOWYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM

01. Data powstania obowiązku ubezpieczenia (dd/mm/rrrr) **01072003**

VIII. DANE O DOBROWOLNYCH UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH

Wnoszę o objęcie ubezpieczeniem: (wpisać X w odpowiednim polu)

01. Emerytalnym 02. Od dnia (dd/mm/rrrr) _____ 03. Reńtowym 04. Od dnia (dd/mm/rrrr) _____ 05. Ciężarobowym 06. Od dnia (dd/mm/rrrr) **01072003**

IX. DANE O DOBROWOLNYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM

01. Data rozpoczęcia ubezpieczenia (dd/mm/rrrr) _____ 02. _____

X. INNE DANE O OSOBIE ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZEŃ

01. _____ 02. _____

03. _____ 04. _____ 05. Kod wykonywanego zawodu³⁾ _____

06. _____ 07. _____ 08. _____

Załącznik nr 1
Strona 2

Załącznik 1
strona 2

PŁATNIK WYPEŁNIATYŁO PO LAJASBE W WYKAZOWYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIADCZENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ZUS ZUA strona: 2	ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZENIA / ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH OSOBY UBEZPIECZONEJ
--	---

X. INNE DANE O OSOBE ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZENIA c.d.
 09. Kod pracy w szczególności warunki / w szczególności warunki / w szczególności warunki / w szczególności warunki
 10. Okres pracy w szczególności warunki / w szczególności warunki / w szczególności warunki / w szczególności warunki

XI. DANE O ODDZIALE NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA
 01. Kod oddziału NFZ: **12R** 03.

XII. ADRES ZAMELDOWANIA NA STAŁE MIEJSCE POBYTU
 01. Kod pocztowy: **43-300** 02. Miejscowość: **BIELSKO BIAŁA**
 03. Gmina / Dziełko: **BIELSKO BIAŁA**
 04. Ulica: **REJA**
 05. Numer domu: **20** 06. Numer lokalu:
 07. Numer telefonu: 08. Numer faksu:

XIII. ADRES ZAMIESZKANIA (wpisać, jeśli adres zamieszkania jest inny niż adres zameldowania na stałe miejsce pobytu)
 01. Kod pocztowy: 02. Miejscowość:
 03. Gmina / Dziełko:
 04. Ulica:
 05. Numer domu: 06. Numer lokalu:
 07. Numer telefonu: 08. Numer faksu:

XIV. ADRES DO KORESPONDENCJI (wpisać, jeśli adres do korespondencji jest inny niż adres zameldowania na stałe miejsce pobytu i adres zamieszkania)
 01. Kod pocztowy: 02. Miejscowość:
 03. Ulica:
 04. Numer domu: 05. Numer lokalu:
 06. Skrytka pocztowa: 07. Numer telefonu: 08. Numer faksu:
 09. Adres poczty elektronicznej:

XV. OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADKÓW
 01. Data wypełnienia (dd/mm/rrrr): **01072003**
 Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.
 02. Podpis płatnika lub osoby upoważnionej:
Adam Nowak
 03. Pieczęć płatnika

XVI. OŚWIADCZENIE OSOBY ZGŁASZANEJ / ZGŁOSZONEJ DO UBEZPIECZENIA
 Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.
 01. Podpis osoby zgłaszającej / zgłoszonej do ubezpieczenia:
Adam Nowak

XVII. ADNOTACJE ZUS
 1) Wpisać X w odpowiednie pola.
 2) W przypadku zmiany danych i / lub innych danych należy wypełnić formularz ZUS ZUA.
 3) Wpisać odpowiednie kod podany w instrukcji.
 4) Dla okresów go-kodów i / lub ubezpieczenia należy wypełnić formularz ZUS ZBA.

Załącznik nr 2

Załącznik 2

PŁATNIK WYPEŁNIATYŁKO PO LAJASME W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIADZENIAMI

PRZYKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ZUS ZWUA WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZEŃ

I. DANE ORGANIZACYJNE

01. WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH I UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO 02. WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH 03. WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO 04. ZGŁOSZENIE KOREKTY DANYCH O WYREJESTROWANIU Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH / UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO

05. Data kadawła (dd/mm/rrrr) 06. Naklejka *R*

II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADEK

01. NIP (wpisać bez kresek) 02. REGION
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

03. PESEL 04. Rodzaj dokumentu: 05. Seria i numer dokumentu
7 0 0 1 0 1 1 5 1 2 3 INNY NUMER: 06. Nazwa skrócona 07. Nazwisko
08. Imię pełniejsze 09. Data urodzenia (dd/mm/rrrr)
NOWAK ADAM 0 1 0 1 1 9 7 0

III. DANE IDENTYFIKACYJNE OSOBY WYREJESTROWYwanej Z UBEZPIECZEŃ

01. PESEL 02. NIP (wpisać bez kresek) 03. Rodzaj dokumentu (wypełnić jak pole II.04) 04. Seria i numer dokumentu
7 0 0 1 0 1 1 5 1 2 3 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1

05. Nazwisko 06. Imię pełniejsze 07. Data urodzenia (dd/mm/rrrr)
NOWAK ADAM 0 1 0 1 1 9 7 0

IV. WYREJESTROWANIE Z UBEZPIECZEŃ

01. Kod typu ubezpieczenia (wpisać X w odpowiednim polu)	02. Rodzaje ubezpieczeń (wpisać X w odpowiednim polu)	03. Oddział (dd/mm/rrrr)	04. Kod przyczyny wyrejestrowania ²
1 0 1 0 0 0	02. Emerytalne ☒	0 1 1 1 2 0 0 3	0 6 0 0
	05. Rentowe ☒	0 1 1 1 2 0 0 3	0 6 0 0
	08. Chorobowe ☒	0 1 1 1 2 0 0 3	0 6 0 0
	11. Wypadkowe ☒	0 1 1 1 2 0 0 3	0 6 0 0
	14. Zdrowotne ☒	0 1 1 1 2 0 0 3	0 6 0 0

V.

01. 02.

VI. OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADEK

01. Data wypełnienia (dd/mm/rrrr)
0 1 1 1 2 0 0 3

Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

02. Podpis płatnika lub osoby upoważnionej
Adam Nowak

03. Pieczęć płatnika

VII. OŚWIADCZENIE OSOBY WYREJESTROWYwanej Z UBEZPIECZEŃ

Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

01. Podpis osoby wyrejestrowywanej z ubezpieczeń
Adam Nowak

VIII. ADNOTACJE ZUS

1) Wpisać X w odpowiednim polu.
2) Wpisać odpowiedni kod podany w instrukcji.

Załącznik nr 3
Strona 1

Załącznik 3
strona 1

PŁATNIK WYPEŁNIĄ TYLKO PO LAJASNE WYWYNA CZYNYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNIE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESZYM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIĄGIENIAMI

SKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS ZZA	strona: 1	ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO / ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH
--------------------------------------	----------------	------------------	---

I. DANE ORGANIZACYJNE

01. ZGŁOSZENIE DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO 02. ZGŁOSZENIE ZMIANY (opisać - 1) / KOREKTY (opisać - 2) DANYCH

03. Data zadania (dd/mm/rrrr) _____ 04. Naklejka "R" _____

II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADEK

01. NIP (wpisać bez kresek) **1111111111** 02. REGION _____

03. PESEL **70010115123** INNY NUMER _____ 05. Seria i numer dokumentu _____

04. Rodzaj dokumentu: _____
jeśli dowód osobisty, wpisać 1, _____
jeśli paszport - 2 _____

06. Nazwa skrócona _____

07. Nazwisko **NOWAK**

08. Imię pełne **ADAM** 09. Data urodzenia (dd/mm/rrrr) **01011970**

III. DANE IDENTYFIKACYJNE OSOBY ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZENIA

01. PESEL **70010115123** 02. NIP (wpisać bez kresek) **1111111111** 03. Rodzaj dokumentu _____

04. Rodzaj dokumentu: _____
(wypełnić jak pole II.04) 04. Seria i numer dokumentu _____

05. Nazwisko **NOWAK**

06. Imię pełne **ADAM** 07. Data urodzenia (dd/mm/rrrr) **01011970**

IV. DANE EVIDENCYJNE OSOBY ZGŁASZANEJ DO UBEZPIECZENIA

01. Imię dngę **PAWEŁ**

02. Nazwisko rodowe _____

03. Obywatelstwo **POLSKIE** 04. Płeć (wpisać: K - kobieta, M - mężczyzna) **M**

05. _____ 06. _____

V. TYTUŁ UBEZPIECZENIA

01. Kod tytułu ubezpieczenia **10 10 0 0**

VI. DANE O OBOWIĄZKOWYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM

01. Data powstania obowiązku ubezpieczenia (dd/mm/rrrr) **01112003**

VII. DANE O DOBROWOLNYM UBEZPIECZENIU ZDROWOTNYM

01. Data rozpoczęcia ubezpieczenia (dd/mm/rrrr) _____ 02. _____

VIII. DANE O ODDZIALE NA RODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA

01. Kod oddziału NFZ **12R** 03. _____

IX. ADRES ZAMELDOWANIA NA STAŁE MIEJSCE POBYTU

01. Kod pocztowy **43-300** 02. Miejscowość **BIELSKO BIAŁA**

03. Gmina / Dzielnica **BIELSKO BIAŁA**

04. Ulica **REJA**

05. Numer domu **20** 06. Numer lokalu _____

07. Numer telefonu _____ 08. Numer faksu _____

Załącznik nr 3
Strona 2

Załącznik 3
strona 2

PLATNIK WYPELNI TYLKO PO LAJAN EW WYCHACZO NYCH KRATKACH KOMP UTEROWO , NA MASZYNI ELU BR ECZNIIE
DUZYMI I DRUKO WANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KO LOREM. PRZED WYPELNI ENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z O SJASNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPO ŁECZNYCH	ZUS ZZA	strona: 2	ZGŁ OSZENIE DO UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO / ZGŁ OSZENIE ZMIANY DANYCH
--	----------------	------------------	---

X. ADRES ZAMIES ZKANIA (wpisać, jeśli II adres zam leżka i a jest inny niż adres zam ełkowi i a i a stałe miejsce pobytu)

01. Kod pocztowy   02. Miejscowość

03. Gm inia / Dzie lica

04. Ulica

05. Numer domu   06. Numer lokalu

07. Numer telefonu   08. Numer faksu

XI. ADRES DO KORESPONDENCJI (wpisać, jeśli II adres do korespondencji jest inny niż adres zam ełkowi i a i a stałe miejsce pobytu i adres zam leżka i a)

01. Kod pocztowy   02. Miejscowość

03. Ulica

04. Numer domu   05. Numer lokalu

06. Skrytka pocztowa   07. Numer telefonu   08. Numer faksu

09. Adres poczty elektronicznej

<p>XII. OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SK ŁADEK</p> <p>01. Data wypełnienia (dd / mm / rrrr)</p> <p>01 07 2003</p> <p>Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.</p> <p>02. Podpis płatnika lub osoby i poważy łej</p> <p style="text-align: center;"><i>Adam Nowak</i></p> <p>03. Pieczęć a płatnika</p>	<p>XIII. OŚWIADCZENIE OSOBY ZG ŁASZANEJ / ZG ŁOSZONEJ DO UBEZPIECZENIA</p> <p>Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.</p> <p>01. Podpis osoby zg łaszanej / zg łoszonej do ube zpieczenia</p> <p style="text-align: center;"><i>Adam Nowak</i></p>
--	--

XIV. ADNOTACJE ZUS

---

1) Wpisać X w odpowiednie pole.
2) W przypadku zmiany danych i / y / k / o / y / y / i a e z y w p e ł i e t o m i a r z ZUS ZUA.
3) Wpisać odpowiedni kod podany w i s t r i k c i j i .
4) Dla okre ś l o n e g o k o d u i y t n i i b e z p i e c z e n i a i a l e z y w p e ł i e t o m i a r z ZUS ZBA.

Załącznik nr 4
Strona 1

Załącznik 4
strona 1

PŁATNIK WYPEŁNIATYŁKO POLA JASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNY LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJAŚNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS DRA	strona: 1	DEKLARACJA ROZLICZENIOWA
I. DANE ORGANIZACYJNE			
01. Termin przysyłania deklaracji i raportów ¹⁾	02. Identyfikator deklaracji (time r / mm / rrrr) ¹⁾	05. Znak i numer decyzyjny pokontrolny	
03. Data zadania (dd / mm / rrrr)	04. Nalepka *R*		
II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADEK			
01. NIP (wpisać bez kresek)		02. REGON	
03. PESEL		04. Rodzaj dokumentu: jeśli dowód osobisty, wpisać 1, jeśli paszport - 2	
05. Nazwa składozica		05. Seria i numer dokumentu	
07. Nazwisko		09. Data urodzenia (dd / mm / rrrr)	
08. Imię pełne			
III. INNE INFORMACJE			
01. Liczba ubezpieczonych	02. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy	03. Wniosek pracodawcy o dotychczasowe składek za osoby niepełnosprawne ze środków PFRON i budżetu państwa ¹⁾	04. Stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe
1	5	0	1,93 %
IV. ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA			
	Kwota składek na ubezpieczenie emerytalne	Kwota składek na ubezpieczenie rentowe	Suma kwot składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe
SUMY SKŁADEK	01. 1 6 0 8 5	02. 1 0 7 1 2	03. p. 01 + p. 02 2 6 7 9 7
SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:			
ubezpieczony	04. 3 2 1 7	05. 2 1 4 2	06. (p. 04 + p. 05) 5 3 5 9
płatnik	07. zł, gr	08. zł, gr	09. (p. 07 + p. 08) zł, gr
budżet państwa	10. zł, gr	11. zł, gr	12. (p. 10 + p. 11) zł, gr
PFRON	13. zł, gr	14. zł, gr	15. (p. 13 + p. 14) zł, gr
Finansz Kościoła	16. 1 2 8 6 8	17. 8 5 7 0	18. (p. 16 + p. 17) 2 1 4 3 8
	19. Kwota składek na ubezpieczenie chorobowe	20. Kwota składek na ubezpieczenie wypadkowe	21. Suma kwot składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe
SUMY SKŁADEK	2 0 1 8	2 1 5 9 0	2 3 6 0 8
SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:			
ubezpieczony	22. 2 0 1 8	23. 3 1 8	24. (p. 22 + p. 23) 2 3 3 6
płatnik	25. zł, gr	26. zł, gr	25. (p. 25) zł, gr
PFRON	27. zł, gr	28. zł, gr	29. (p. 27 + p. 28) zł, gr
Finansz Kościoła	30. 1 2 7 2	31. 1 2 7 2	31. (p. 30) 1 2 7 2
	32. Kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przekazać płatnik (p. 06 + p. 09 + p. 24 + p. 26)		7 6 9 5
V. ZESTAWIENIE WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ PODLEGAJĄCYCH ROZLICZENIU WCIĘŻAR SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE			
01. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego	zł, gr	03. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego	zł, gr
02. Kwota wygaśniętych iależego płatników od wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego	zł, gr	04. Kwota wypłaconych świadczeń finansowanych z budżetu państwa	zł, gr
		05. Łączna kwota do potrącenia (p. 01 + p. 02 + p. 03 + p. 04)	zł, gr
VI. ROZLICZENIE CZĘŚCI IV IV			
01. Kwota do zwrotu przez ZUS: (p.V. 05 - p.IV. 32)	zł, gr	02. Kwota do zapłaty przez płatnika: (p. IV. 32 - p.V. 05)	7 6 9 5

Załącznik nr 4
Strona 2

Załącznik 4
strona 2

PŁATNIK WYPEŁNIATYLKO POŁAJASME W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNIE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJAŚNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS	DRA	<small>strona: 2</small>	DEKLARACJA ROZLICZENIOWA
VII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE				
01. Kwota należyci składek do przekaźania przez płatnika		6 7 9 8		
02. Kwota należyci składek finansowa przez Fundusz Kościelny		zł gr		
03. Kwota należyci wyjątkowa dla płatnika		zł gr		
				04. Kwota do zapłaty (p.01 - p.03)
				6 7 9 8
VIII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA FP I FG ŚP				
01. Kwota należyci składek na Fundusz Pracy		zł gr		
02. Kwota należyci składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowników		zł gr		
				03. Kwota do zapłaty (p.01 + p.02)
				zł gr
IX ŁĄCZNA SUMA KWOT DO ZAPŁATY				
				01. Łączna suma kwot do zapłaty (p.VI.02 + p.VII.04 + p.VIII.03)
				1 4 4 9 3
X				
01.		zł gr		
02.		zł gr		
03.		zł gr		
				04.
				zł gr
XI DEKLARACJA DOCHODU (wypełniają osoby, które opłacają składki wyłącznie za siebie)				
01. Kod typu ubezpieczenia ¹⁾		1 0 1 0 0 0		
02. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe		8 2 4 0 0		
03. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe		8 2 4 0 0		
04. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne		8 2 4 0 0		
				05. Informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe ¹⁾
				☐
XII OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADEK				
01. Liczba kartek raportu ZUS RCA		zł gr		
02.		zł gr		
03. Liczba kartek raportu ZUS RZA		zł gr		
04. Liczba kartek raportu ZUS RSA		zł gr		
05.		zł gr		
				06. Łączna liczba kartek raportów (p. 01 + p. 03 + p. 04)
				zł gr
07.		zł gr		
08. Data wypełnienia (dd/mm/rrrr)		1 0 0 5 2 0 0 4		
Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.				
09. Pełna nazwa i adres oraz podpis Głównego Księgowego			10. Pełna nazwa płatnika i podpis płatnika lub osoby spoważającej	
			<i>Adam Nowak</i>	
Pouczenie: W wypadku niewpłacenia w obowiązującym terminie kwot z poz. VI.02, poz. VII.04, poz. VIII.03 lub wpłacania ich w niepełnej wysokości, niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.).				
XIII ADNOTACJE ZUS				
¹⁾ Wpisać odpowiedni kod zgodnie z listą kodów.				

Załącznik nr 5
Strona 1

Załącznik 5
strona 1

PLATNIK WYPEŁNIATYKO PO LAJASNEWVWZMACZONYCH KRATKACH KOMPUPEROWO, NA MASZYNIELUBRĘCZNI
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBISKIM KOLO REM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJASNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		ZUS	DRA	strona: 1	DEKLARACJA ROZLICZENIOWA	
I. DANE ORGANIZACYJNE						
01. Termin przysyłania deklaracji i raportów ¹⁾	02. Identyfikator deklaracji (numer/mm/rmf) ¹⁾		40 042004			
03. Data wadala (dd/mm/rrrr)	04. Nalepka "R"		05. Znak i numer dyktando (tożsaki)			
II. DANE IDENTYFIKACYJNE PLATNIKA SKŁADEK						
01. NIP (wpisać bez kresek)			02. REGON			
1111111111						
03. PESEL			INNY NUMER		05. Seria i numer dokumentu	
70010115123			04. Rodzaj dokumentu: jeśli dowód osobisty, wpisać 1, jeśli paszport - 2			
06. Nazwa składowca						
07. Nazwisko						
NOWAK						
08. Imię pełniejsze						
ADAM						
09. Data urodzenia (dd/mm/rrrr)						
01011970						
III. INNE INFORMACJE						
01. Liczba ubezpieczonych		02. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy		03. Wskazanie pracodawcy o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne ze środków PFRON i budżetu państwa ¹⁾		04. Stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe
1		5		0		1,93%
IV. ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA						
SUMY SKŁADEK	01. Kwota składek na ubezpieczenie emerytalne		02. Kwota składek na ubezpieczenie rentowe		03. Suma kwot składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	
	22956		15288		38244	
SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:	04.		05.		06. (p. 04 + p. 05)	
	ubezpieczony		płatnik		38244	
płatnik	07.		08.		09. (p. 07 + p. 08)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
budżet państwa	10.		11.		12. (p. 10 + p. 11)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
PFRON	13.		14.		15. (p. 13 + p. 14)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
Fundusz Kościelny	16.		17.		18. (p. 16 + p. 17)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
SUMY SKŁADEK	19. Kwota składek na ubezpieczenie chorobowe		20. Kwota składek na ubezpieczenie wypadkowe		21. Suma kwot składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	
	2881		2270		5151	
SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:	22.		23.		24. (p. 22 + p. 23)	
	ubezpieczony		płatnik		5151	
płatnik	25.		26.		27. (p. 25)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
PFRON	27.		28.		29. (p. 27 + p. 28)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
Fundusz Kościelny	29.		30.		31. (p. 29)	
	zł, gr		zł, gr		zł, gr	
32. Kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinien przelać płatnik (p. 06 + p. 09 + p. 24 + p. 26)					43395	
V. ZESTAWIENIE WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ PODLEGAJĄCYCH ROZLICZENIU WCIĘŻAR SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE						
01. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego		03. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego		04. Kwota wypłaconych świadczeń finansowanych z budżetu państwa		
02. Kwota wypłaconych świadczeń z tego płatnikowi od wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego		zł, gr		zł, gr		
zł, gr		zł, gr		zł, gr		
05. Łączna kwota do potrącenia (p. 01 + p. 02 + p. 03 + p. 04)				zł, gr		
VI. ROZLICZENIE CZĘŚCI IV I V						
01. Kwota do zwrotu przez ZUS: (p. V. 05 - p. IV. 32)		zł, gr		02. Kwota do zapłaty przez płatnika: (p. IV. 32 - p. V. 05)		
zł, gr		zł, gr		43395		

Załącznik nr 5
Strona 2

Załącznik 5
strona 2

PLATNIK WYPELNIATYLKO POLAJASNE W WZ NACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNI LUB RĘCZNIE
D UŻYMI DR UKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBISKIM KOLOREM, PRZED WYPELNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIADZENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH ZUS DRA strona: 2 DEKLARACJA ROZLICZENIOWA

VII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

01. Kwota należnych składek do przeliczenia przez płatnika 9 7 0 2
 02. Kwota należnych składek finansowana przez Fundusz Kościelny zł, gr
 03. Kwota należnego wyagrodzenia dla płatnika zł, gr
 04. Kwota do zapłaty (p.01 - p.03) 9 7 0 2

VIII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA FP I FGŚP

01. Kwota należnych składek na Fundusz Pracy zł, gr
 02. Kwota należnych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowników zł, gr
 03. Kwota do zapłaty (p.01 + p.02) zł, gr

IX ŁĄCZNA SUMA KWOT DO ZAPŁATY

01. Łączna suma kwot do zapłaty (p.VI.02 + p.VII.04 + p.VIII.03) 5 3 0 9 7

X.

01. zł, gr
 02. zł, gr
 03. zł, gr
 04. zł, gr

XI DEKLARACJA DOCHODU (wypełniają osoby, które opłacają składki wyłączone z tabelki)

01. Rodzina ubezpieczona 1 0 1 2 0 0
 02. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe 1 1 7 6 0 0
 03. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe 1 1 7 6 0 0
 04. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne 1 1 7 6 0 0
 05. Informacja o przebiegu i trzyletniej podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

XII OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADEK

01. Liczba kartek raportu ZUS RCA
 02.
 03. Liczba kartek raportu ZUS RZA
 04. Liczba kartek raportu ZUS RSA
 05.
 06. Łączna liczba kartek raportów (p. 01 + p. 03 + p. 04)
 07.

08. Data wypełnienia (dd/mm/rrrr) 1 0 0 5 2 0 0 4
 Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zażeganie prawdy.

09. Pieczęć imienna oraz podpis Głównego Księgowego
 10. Pieczęć płatnika i podpis płatnika lub osoby upoważnionej
Adam Nowak

Pouczenie: W wypadku niewpłacenia w obowiązującym terminie kwot z poz. VI.02, poz. VII.04, poz. VIII.03 lub wpłacenia ich w niepełnej wysokości, niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.).

XIII ADNOTACJE ZUS
 *) Wpisać odpowiednie kod zgodne z instrukcją.

Załącznik nr 6
Strona 1

PŁATNIK WYPEŁNIA TYLKO POLA JASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNI LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO RĘM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJAŚNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS DRA	strona: 1	DEKLARACJA ROZLICZENIOWA	
I. DANE ORGANIZACYJNE				
01. Termin przysyłania deklaracji i raportów ¹⁾		02. Identyfikator deklaracji (numer / mm / rrrr) ²⁾		
03. Data zadania (dd / mm / rrrr)		04. Nalepka "R"		
		05. Znak i numer decyzyj (pokojskowe)		
01 042006				
II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADEK				
01. NIP (wpisać bez kresek)		02. REGON		
03. PESEL		INNY NUMER		
04. Rodzaj dokumentu: jeśli dowód osobisty, wpisać 1, jeśli paszport - 2		05. Seria i numer dokumentu		
06. Nazwa składozica				
07. Nazwisko				
KOWALSKI				
08. Imię pierwsze		09. Data i rodzaje la (dd / mm / rrrr)		
JAN		19121965		
III. INNE INFORMACJE				
01. Liczba ubezpieczonych	02. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy	03. Wzrostek pracodawcy o dofinansowanie składek za osoby niepełnosprawne ze środków PFRON i budżetu państwa ¹⁾	04. Stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe	
1	5		1,80 %	
IV. ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA				
SUMY SKŁADEK	01. Kwota składek na ubezpieczenie emerytalne	02. Kwota składek na ubezpieczenie rentowe	03. Suma kwot składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	
	1 7 5 5 0	1 1 6 8 9	2 9 2 3 9	
	SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:	04. ubezpieczonych	05.	06. (p. 04 + p. 05)
		3 5 1 0	2 3 3 8	5 8 4 8
	07. płatnika	08.	09. (p. 07 + p. 08)	
	10.	11.	12. (p. 10 + p. 11)	
	13.	14.	15. (p. 13 + p. 14)	
16.	17.	18. (p. 16 + p. 17)		
Finansz Kościelny	1 4 0 4 0	9 3 5 1	2 3 3 9 1	
SUMY SKŁADEK	19. Kwota składek na ubezpieczenie chorobowe	20. Kwota składek na ubezpieczenie wypadkowe	21. Suma kwot składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	
		1 6 1 9	1 6 1 9	
	SKŁADKI FINANSOWANE PRZEZ:	22. ubezpieczonych	23.	24. (p. 22 + p. 23)
			3 2 4	3 2 4
	25. płatnika	26.	27. (p. 25)	
	28.	29. (p. 27 + p. 28)		
	30.	31. (p. 30)		
Finansz Kościelny	1 2 9 5	1 2 9 5		
32. Kwota składek na ubezpieczenia społeczne, które powinne przelać płatnik (p. 06 + p. 09 + p. 24 + p. 28)			6 1 7 2	
V. ZESTAWIENIE WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ PODLEGAJĄCYCH ROZLICZENIU WCIĘŻAR SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE				
01. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego	02. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia rentowego	03. Kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego	04. Kwota wypłaconych świadczeń finansowanych z budżetu państwa	
05. Łączna kwota do potrącenia (p. 01 + p. 02 + p. 03 + p. 04)				
VI. ROZLICZENIE CZĘŚCI IV.VI				
01. Kwota do zwrotu przez ZUS: (p.V. 05 - p.IV. 32)	02. Kwota do zapłaty przez płatnika: (p. IV. 32 - p.V. 05)	6 1 7 2		

Załącznik nr 6
Strona 2

PŁATNIK WYPEŁNIA TYLKO POLA JASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNIE LUB RĘCZNIE
DZIWI I DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOŁO REM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OŚWIADANIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS	DRA	strona: 2	DEKLARACJA ROZLICZENIOWA
VII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE				
01. Kwota należnych składek do przekazania przez płatnika	<input type="text" value="7867"/>			04. Kwota do zapłaty (p.01 - p.03)
02. Kwota należnych składek finansowa przez Fundusz Kościelny	<input type="text" value="zł,gr"/>			
03. Kwota należnego wyagrodzenia dla płatnika	<input type="text" value="zł,gr"/>			
VIII ZESTAWIENIE NALEŻNYCH SKŁADEK NA FP I FGŚP				
01. Kwota należnych składek na Fundusz Pracy	<input type="text" value="zł,gr"/>			03. Kwota do zapłaty (p.01 + p.02)
02. Kwota należnych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowników	<input type="text" value="zł,gr"/>			
IX. ŁĄCZNA SUMA KWOT DO ZAPŁATY				
				01. łączna suma kwot do zapłaty (p.VI.02 + p.VII.04 + p.VIII.03)
				<input type="text" value="14039"/>
X.				
01.	<input type="text" value="zł,gr"/>			04.
02.	<input type="text" value="zł,gr"/>			
03.	<input type="text" value="zł,gr"/>			
XI DEKLARACJA DOCHODU (wypełniają osoby, które opłacają składki wyłącznie za siebie)				
01. Rodzina ubezpieczona	<input type="text" value="101000"/>			05. Informacja o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe
02. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	<input type="text" value="89910"/>			
03. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	<input type="text" value="89910"/>			
04. Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne	<input type="text" value="89910"/>			
XII OŚWIADCZENIE PŁATNIKA SKŁADEK				
01. Liczba kartek raportu ZUS RCA	<input type="text" value=""/>			06. łączna liczba kartek raportów (p. 01 + p. 03 + p. 04)
02.	<input type="text" value=""/>			
03. Liczba kartek raportu ZUS RZA	<input type="text" value=""/>			
04. Liczba kartek raportu ZUS RSA	<input type="text" value=""/>			
05.	<input type="text" value=""/>			
07.	<input type="text" value=""/>			
08. Data wypełnienia (dd/mm/yyyy)	<input type="text" value="10052006"/>			
Oświadczam, że dane zawarte w formularzu są zgodne ze stanem prawnym i faktycznym. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.				
09. Pieczęć i imię i nazwisko oraz podpis Głównego Księgowego			10. Pieczęć płatnika i podpis płatnika lub osoby upoważnionej	
			<i>Jan Kowalski</i>	
Pouczenie: W wypadku niewpłacenia w obowiązującym terminie kwot z poz. VI.02, poz. VII.04, poz. VIII.03 lub wpłacania ich w niepełnej wysokości, niniejsza deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002r. Nr 110, poz. 968 z późn. zm.).				
XIII ADNOTACJE ZUS				
f) Wpisać odpowiednie ikody zgodnie z instrukcją.				